

**Sprawozdanie finansowe
mBanku Hipotecznego S.A.
według Międzynarodowych Standardów
Sprawozdawczości Finansowej
za 2015 rok**

mBank Hipoteczny S.A.

Sprawozdanie Finansowe według Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej za 2015 rok

(w tys. zł)

Wybrane dane finansowe

Poniższe wybrane dane finansowe stanowią informację uzupełniającą do sprawozdania mBanku Hipotecznego S.A. za 2015 rok.

Wybrane dane finansowe	w tys. zł		w tys. EUR	
	Rok kończy się 31.12.2015	Rok kończy się 31.12.2014	Rok kończy się 31.12.2015	Rok kończy się 31.12.2014
I. Przychody z tytułu odsetek	256 317	218 996	61 250	52 275
II. Przychody z tytułu opłat i prowizji	12 636	9 632	3 019	2 299
III. Wynik na działalności handlowej	(434)	12 292	(104)	2 934
IV. Wynik na działalności operacyjnej	26 797	29 475	6 403	7 036
V. Zysk brutto	26 797	29 475	6 403	7 036
VI. Zysk netto przypadający na akcjonariuszy mBanku Hipotecznego S.A.	18 791	22 371	4 490	5 340
VII. Przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej	(1 270 880)	(1 289 687)	(303 690)	(307 853)
VIII. Przepływy pieniężne netto z działalności inwestycyjnej	(8 086)	(3 938)	(1 932)	(940)
IX. Przepływy pieniężne netto z działalności finansowej	1 442 916	1 267 056	344 799	302 451
X. Przepływy pieniężne netto, razem	163 950	(26 569)	39 177	(6 342)
XI. Zysk na jedną akcję zwykłą / Rozwodniony zysk na jedną akcję zwykłą (w zł/EUR)	6,46	8,11	1,54	1,94

Wybrane dane finansowe	w tys. zł		w tys. EUR	
	Stan na dzień		Stan na dzień	
	31.12.2015	31.12.2014	31.12.2015	31.12.2014
I. Aktywa razem	8 419 125	6 176 326	1 975 625	1 449 059
II. Zobowiązania wobec innych banków	2 959 741	1 980 634	694 530	464 687
III. Zobowiązania wobec klientów	265 509	250 012	62 304	58 657
IV. Kapitały własne przypadające na akcjonariuszy mBanku Hipotecznego S.A.	782 336	624 541	183 582	146 527
V. Kapitał akcyjny	299 000	285 000	70 163	66 865
VI. Liczba akcji	2 990 000	2 850 000	2 990 000	2 850 000
VII. Wartość księgowa na jedną akcję / Rozwodniona wartość księgowa na jedną akcję (w zł/EUR)	261,65	219,14	61,40	51,41
VIII. Łączny współczynnik kapitałowy (w %)	13,81	13,31	13,81	13,31

Do wyliczenia wybranych danych finansowych w EUR zastosowano następujące kursy:

- dla pozycji sprawozdania z sytuacji finansowej – kurs NBP z dnia 31 grudnia 2015 roku – 1 EUR = 4,2615 PLN oraz kurs NBP z dnia 31 grudnia 2014 roku – 1 EUR = 4,2623 PLN,
- dla pozycji rachunku zysków i strat i pozycji sprawozdania z przepływów pieniężnych – kurs wyliczony jako średnia kursów NBP, obowiązujących na ostatni dzień każdego miesiąca 2015 i 2014 roku, odpowiednio: 1 EUR = 4,1848 PLN i 1 EUR = 4,1893 PLN.

SPIS TREŚCI

SPIS TREŚCI	2
Rachunek zysków i strat	3
Sprawozdanie z całkowitych dochodów	4
Sprawozdanie z sytuacji finansowej	5
Sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym	6
Sprawozdanie z przepływów pieniężnych	7
Noty objaśniające do jednostkowego sprawozdania finansowego	8
1. Informacje o mBanku Hipotecznym S.A.	8
2. Opis ważniejszych stosowanych zasad rachunkowości	9
3. Zarządzanie ryzykiem finansowym	28
4. Wartość godziwa aktywów i zobowiązań finansowych	54
5. Ważniejsze oszacowania i oceny dokonywane w związku z zastosowaniem zasad rachunkowości ...	58
6. Segmenty operacyjne	59
7. Wynik z tytułu odsetek	64
8. Wynik z tytułu opłat i prowizji	65
9. Wynik na działalności handlowej	65
10. Pozostałe przychody operacyjne	66
11. Odpisy netto z tytułu utraty wartości kredytów i pożyczek	66
12. Ogólne koszty administracyjne	66
13. Pozostałe koszty operacyjne	67
14. Podatek dochodowy	68
15. Zysk na jedną akcję	68
16. Ujawnienia dotyczące efektu podatkowego elementów pozostałych dochodów całkowitych	69
17. Ujawnienia dotyczące elementów pozostałych dochodów całkowitych	69
18. Kasa, operacje z bankiem centralnym	69
19. Należności od banków	70
20. Pochodne instrumenty finansowe	70
21. Kredyty i pożyczki udzielone klientom	71
22. Inwestycyjne papiery wartościowe	72
23. Wartości niematerialne	73
24. Rzeczowe aktywa trwałe	74
25. Inne aktywa	75
26. Zobowiązania wobec innych banków	76
27. Zobowiązania wobec klientów	76
28. Wyemitowane dłużne papiery wartościowe	77
29. Zobowiązania podporządkowane	80
30. Pozostałe zobowiązania i rezerwy	80
31. Odroczony podatek dochodowy	81
32. Różnice między bilansowymi zmianami stanu pozycji oraz zmianami tych pozycji wykazywanych w działalności operacyjnej w sprawozdaniu z przepływów pieniężnych	84
33. Postępowania toczące się przed sądem, organem właściwym dla postępowania arbitrażowego lub organem administracji publicznej	85
34. Zobowiązania pozabilansowe	86
35. Aktywa, na których ustanowiono zabezpieczenia	86
36. Zarejestrowany kapitał akcyjny	86
37. Kapitał zapasowy ze sprzedaży akcji powyżej wartości nominalnej	88
38. Zyski zatrzymane	88
39. Inne pozycje kapitału własnego	88
40. Dywidenda na akcję	88
41. Środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych	89
42. Program motywacyjny dla członków Zarządu Banku oraz pracowników mających istotny wpływ na profil ryzyka Banku	89
43. Transakcje z podmiotami powiązanymi	92
44. Informacje dotyczące podmiotu uprawnionego do badania sprawozdań finansowych	98
45. Współczynnik kapitałowy/adekwatność kapitałowa	98
46. Zdarzenia po dniu bilansowym	101

mBank Hipoteczny S.A.Sprawozdanie Finansowe według Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości
Finansowej za 2015 rok

(w tys. zł)

Rachunek zysków i strat

	Nota	Rok kończący się 31 grudnia	
		2015	2014
Przychody z tytułu odsetek	7	256 317	218 996
Koszty z tytułu odsetek	7	(145 555)	(132 813)
Wynik z tytułu odsetek		110 762	86 183
Przychody z tytułu opłat i prowizji	8	12 636	9 632
Koszty z tytułu opłat i prowizji	8	(6 107)	(5 586)
Wynik z tytułu opłat i prowizji		6 529	4 046
Wynik na działalności handlowej, w tym:	9	(434)	12 292
<i>Wynik z pozycji wymiany</i>		2 036	3 862
<i>Wynik na pozostałej działalności handlowej oraz rachunkowości zabezpieczeń</i>		(2 470)	8 430
Pozostałe przychody operacyjne	10	763	1 143
Odpisy netto z tytułu utraty wartości kredytów i pożyczek	11	(24 775)	(20 945)
Ogólne koszty administracyjne	12	(57 876)	(46 839)
Amortyzacja	23,24	(4 699)	(4 310)
Pozostałe koszty operacyjne	13	(3 473)	(2 095)
Wynik na działalności operacyjnej		26 797	29 475
Zysk brutto		26 797	29 475
Podatek dochodowy	14	(8 006)	(7 104)
Zysk netto		18 791	22 371
Zysk netto przypadający na akcjonariuszy Banku	15	18 791	22 371
Średnia ważona liczba akcji zwykłych / Średnia ważona rozwodniona liczba akcji zwykłych	15	2 909 068	2 759 589
Zysk na jedną akcję zwykłą / Rozwodniony zysk na jedną akcję zwykłą (w zł)	15	6,46	8,11

Całość zysku mBanku Hipotecznego S.A. za 2015 i 2014 rok dotyczy wyniku z działalności kontynuowanej.

Noty przedstawione na stronach od 8 do 101 stanowią integralną część niniejszego sprawozdania finansowego.

Sprawozdanie z całkowitych dochodów

	Nota	Rok kończący się 31 grudnia	
		2015	2014
Zysk netto		18 791	22 371
Pozostałe dochody podlegające opodatkowaniu	16, 17	(914)	269
Pozycje, które mogą być przeklasyfikowane do rachunku zysków i strat		(917)	283
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży (brutto)		(1 132)	349
Podatek odroczony od wyceny aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży		215	(66)
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży (netto)		(917)	283
Pozycje, które nie zostaną przeklasyfikowane do rachunku zysków i strat		3	(14)
Zyski i straty aktuarialne dotyczące świadczeń pracowniczych po okresie zatrudnienia (brutto)	30.2	4	(17)
Podatek odroczony od zysków i strat aktuarialnych dotyczących świadczeń pracowniczych po okresie zatrudnienia		(1)	3
Zyski i straty aktuarialne dotyczące świadczeń pracowniczych po okresie zatrudnienia (netto)		3	(14)
Dochody całkowite netto, razem		17 877	22 640
Dochody całkowite netto przypadające na akcjonariuszy Banku		17 877	22 640
Średnia ważona liczba akcji zwykłych / Średnia ważona rozwodniona liczba akcji zwykłych		2 909 068	2 759 589
Dochód całkowity netto na jedną akcję zwykłą / Rozwodniony dochód całkowity netto na jedną akcję zwykłą (w zł)		6,15	8,20

Noty przedstawione na stronach od 8 do 101 stanowią integralną część niniejszego sprawozdania finansowego.

mBank Hipoteczny S.A.Sprawozdanie Finansowe według Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości
Finansowej za 2015 rok

(w tys. zł)

Sprawozdanie z sytuacji finansowej

AKTYWA	Nota	31.12.2015	31.12.2014
Kasa, operacje z bankiem centralnym	18	7 521	7 669
Należności od banków	19	205 180	30 972
Pochodne instrumenty finansowe	20	32 212	37 291
Kredyty i pożyczki udzielone klientom	21	7 391 743	5 325 741
Inwestycyjne papiery wartościowe dostępne do sprzedaży	22	748 505	735 220
Wartości niematerialne	23	8 152	5 074
Rzeczowe aktywa trwałe	24	7 523	7 241
Należności z tytułu bieżącego podatku dochodowego		1 597	1 002
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	31	7 213	11 426
Inne aktywa, w tym:	25	9 479	14 690
- zapasy	3.1.6	6 768	8 192
AKTYWA RAZEM		8 419 125	6 176 326
ZOBOWIĄZANIA I KAPITAŁY			
Z o b o w i ą z a n i a			
Zobowiązania wobec innych banków	26	2 959 741	1 980 634
Pochodne instrumenty finansowe	20	3 770	9 442
Zobowiązania wobec klientów	27	265 509	250 012
Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	28	4 164 902	3 171 588
Różnice z rachunkowości zabezpieczeń dotyczące wartości godziwej pozycji zabezpieczanych	3.3.	21 530	25 763
Zobowiązania podporządkowane	29	200 899	100 257
Pozostałe zobowiązania i rezerwy	30	20 438	14 089
ZOBOWIĄZANIA RAZEM		7 636 789	5 551 785
K a p i t a ł y			
Kapitał podstawowy:		514 856	374 938
- Zarejestrowany kapitał akcyjny	36	299 000	285 000
- Kapitał zapasowy ze sprzedaży akcji powyżej wartości nominalnej	37	215 856	89 938
Zyski zatrzymane	38	266 631	247 840
- Wynik finansowy z lat ubiegłych		247 840	225 469
- Wynik roku bieżącego		18 791	22 371
Inne pozycje kapitału własnego	39	849	1 763
KAPITAŁY RAZEM		782 336	624 541
ZOBOWIĄZANIA I KAPITAŁY RAZEM		8 419 125	6 176 326
Łączny współczynnik kapitałowy (w %)	45	13,81	13,31

Noty przedstawione na stronach od 8 do 101 stanowią integralną część niniejszego sprawozdania finansowego.

Sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym

Zmiany w okresie od 1 stycznia 2015 roku do 31 grudnia 2015 roku

Nota	Kapitał podstawowy		Zyski zatrzymane				Inne pozycje kapitałów		Razem
	Zarejestrowany kapitał akcyjny	Kapitał zapasowy ze sprzedaży akcji powyżej wartości nominalnej	Pozostały kapitał zapasowy	Fundusz ogólnego ryzyka bankowego	Niepodzielony wynik finansowy z lat ubiegłych	Wynik roku bieżącego	Wycena aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży	Zyski i straty aktualizujące świadczeń pracowniczych po okresie zatrudnienia	
Stan na 1 stycznia 2015 roku	285 000	89 938	192 469	33 000	22 371	-	1 742	21	624 541
Zysk netto	-	-	-	-	-	18 791	-	-	18 791
Pozostałe dochody (brutto)	-	-	-	-	-	-	(1 132)	4	(1 128)
Podatek odroczone od pozostałych dochodów	-	-	-	-	-	-	215	(1)	214
Dochody całkowite razem	16,17	-	-	-	-	18 791	(917)	3	17 877
Transfer na fundusz ogólnego ryzyka bankowego	38	-	-	3 500	(3 500)	-	-	-	-
Transfer na kapitał zapasowy	38	-	18 871	-	(18 871)	-	-	-	-
Emisja akcji	36,37	14 000	-	-	-	-	-	-	140 000
Koszty emisji akcji	37	-	-	-	-	-	-	-	(82)
Stan na 31 grudnia 2015 roku	299 000	215 856	211 340	36 500	-	18 791	825	24	782 336

Zmiany w okresie od 1 stycznia 2014 roku do 31 grudnia 2014 roku

Nota	Kapitał podstawowy		Zyski zatrzymane				Inne pozycje kapitałów		Razem
	Zarejestrowany kapitał akcyjny	Kapitał zapasowy ze sprzedaży akcji powyżej wartości nominalnej	Pozostały kapitał zapasowy	Fundusz ogólnego ryzyka bankowego	Niepodzielony wynik finansowy z lat ubiegłych	Wynik roku bieżącego	Wycena aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży	Zyski i straty aktualizujące świadczeń pracowniczych po okresie zatrudnienia	
Stan na 1 stycznia 2014 roku	275 000	-	192 315	31 000	2 154	-	1 459	35	501 963
Zysk netto	-	-	-	-	-	22 371	-	-	22 371
Pozostałe dochody (brutto)	-	-	-	-	-	-	349	(17)	332
Podatek odroczone od pozostałych dochodów	-	-	-	-	-	-	(66)	3	(63)
Dochody całkowite razem	16,17	-	-	-	-	22 371	283	(14)	22 640
Transfer na fundusz ogólnego ryzyka bankowego	-	-	-	2 000	(2 000)	-	-	-	-
Transfer na kapitał zapasowy	-	-	154	-	(154)	-	-	-	-
Emisja akcji	10 000	90 000	-	-	-	-	-	-	100 000
Koszty emisji akcji	-	(62)	-	-	-	-	-	-	(62)
Stan na 31 grudnia 2014 roku	285 000	89 938	192 469	33 000	-	22 371	1 742	21	624 541

Noty przedstawione na stronach od 8 do 101 stanowią integralną część niniejszego sprawozdania finansowego.

Sprawozdanie z przepływów pieniężnych

	Nota	Rok kończący się 31 grudnia	
		2015	2014
A. Przepływy środków pieniężnych z działalności operacyjnej		(1 270 880)	(1 289 687)
Zysk przed opodatkowaniem		26 797	29 475
Korekty:		(1 297 677)	(1 319 162)
Zapłacony podatek dochodowy		(4 175)	(5 917)
Amortyzacja	23,24	4 699	4 310
Utrata wartości rzeczowych aktywów trwałych	13,24	12	25
Przychody z tytułu odsetek (rachunek zysków i strat)	7	(256 317)	(218 996)
Koszty z tytułu odsetek (rachunek zysków i strat)	7	145 555	132 813
Odsetki otrzymane		260 007	212 293
Odsetki zapłacone		(13 852)	(10 460)
Zmiana stanu należności od banków	32	7	(1)
Zmiana stanu aktywów i zobowiązań z tytułu pochodnych instrumentów finansowych	32	(3 134)	(9 052)
Zmiana stanu pożyczek i kredytów udzielonych klientom	32	(2 069 877)	(1 279 703)
Zmiana stanu inwestycyjnych papierów wartościowych	32	(25 540)	(163 999)
Zmiana stanu pozostałych aktywów		5 211	47 925
Zmiana stanu zobowiązań wobec innych banków	32	632 700	(23 078)
Zmiana stanu zobowiązań wobec klientów	32	15 592	(45 101)
Zmiana stanu zobowiązań z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	32	9 300	19 870
Zmiana stanu różnic z rachunkowości zabezpieczeń dotycząca wartości godziwej pozycji zabezpieczanych		(4 233)	25 763
Zmiana stanu pozostałych zobowiązań i rezerw	32	6 353	(5 800)
Wynik na sprzedaży wartości niematerialnych i rzeczowych aktywów trwałych	13	15	8
Ujawnienie wartości niematerialnych	23	-	(62)
Środki pieniężne netto z działalności operacyjnej		(1 270 880)	(1 289 687)
B. Przepływy środków pieniężnych z działalności inwestycyjnej		(8 086)	(3 938)
Wpływy z działalności inwestycyjnej		17	25
Z tytułu zbycia wartości niematerialnych oraz rzeczowych aktywów trwałych		17	25
Wydatki z tytułu działalności inwestycyjnej		8 103	3 963
Z tytułu nabycia wartości niematerialnych oraz rzeczowych aktywów trwałych	23,24	8 103	3 963
Środki pieniężne netto z działalności inwestycyjnej		(8 086)	(3 938)
C. Przepływy środków pieniężnych z działalności finansowej		1 442 916	1 267 056
Wpływy z działalności finansowej		3 239 210	2 051 891
Z tytułu kredytów otrzymanych od banków		1 454 847	797 775
Z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	28	1 540 713	1 154 178
Z tytułu emisji akcji		139 918	99 938
Z tytułu zaciągnięcia pożyczki podporządkowanej	29	100 000	-
Odsetki otrzymane od pochodnych instrumentów finansowych stanowiących pozycje zabezpieczające		3 732	-
Wydatki z tytułu działalności finansowej		1 796 294	784 835
Z tytułu spłaty kredytów otrzymanych od banków		1 105 726	-
Z tytułu wykupu dłużnych papierów wartościowych	28	550 000	665 000
Odsetki zapłacone od kredytów otrzymanych, wyemitowanych dłużnych papierów wartościowych, pożyczki podporządkowanej		140 568	118 836
Odsetki zapłacone od pochodnych instrumentów finansowych stanowiących pozycje zabezpieczające		-	999
Środki pieniężne netto z działalności finansowej		1 442 916	1 267 056
Zmiana stanu środków pieniężnych netto, razem (A+B+C)		163 950	(26 569)
Środki pieniężne na początek okresu sprawozdawczego, w tym:		518 614	545 183
Kasa, operacje z bankiem centralnym		7 669	7 378
Należności od banków		30 972	22 377
Inwestycyjne papiery wartościowe z terminem zapadalności do 3 miesięcy od dnia nabycia		479 973	515 428
Środki pieniężne na koniec okresu sprawozdawczego, w tym:	41	682 564	518 614
Kasa, operacje z bankiem centralnym	18	7 521	7 669
Należności od banków	19	205 180	30 972
Inwestycyjne papiery wartościowe z terminem zapadalności do 3 miesięcy od dnia nabycia		469 863	479 973

Noty przedstawione na stronach od 8 do 101 stanowią integralną część niniejszego sprawozdania finansowego.

Noty objaśniające do jednostkowego sprawozdania finansowego**1. Informacje o mBanku Hipotecznym S.A.**

mBank Hipoteczny S.A. (zwany dalej „Bankiem”) postanowieniem Sądu Rejonowego dla m.st. Warszawy XVI Wydział Gospodarczy – Rejestrowy w dniu 16 kwietnia 1999 roku został wpisany do Rejestru Handlowego pod numerem 56623.

Dnia 27 marca 2001 roku Sąd Rejonowy w Warszawie wydał postanowienie o wpisie Banku do Krajowego Rejestru Sądowego pod numerem KRS 0000003753.

Według Polskiej Klasyfikacji Działalności Bank posiada numer 64.19.Z „Pozostałe pośrednictwo pieniężne”.

W dniu 29 listopada 2013 roku Sąd Rejonowy dla Miasta Stołecznego Warszawy, XII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego dokonał rejestracji zmiany Statutu Banku wynikającej z uchwały nr 1 Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia BRE Banku Hipotecznego S.A. z dnia 30 października 2013 roku. Wraz z rejestracją zmiany w Statucie zmianie uległa nazwa Banku z dotychczasowej BRE Bank Hipoteczny Spółka Akcyjna na mBank Hipoteczny Spółka Akcyjna. Bank może używać następującego skrótu firmy: mBank Hipoteczny S.A.

Zgodnie ze Statutem Banku, przedmiotem działalności Banku jest świadczenie usług bankowych na rzecz osób fizycznych i prawnych, jak również na rzecz jednostek organizacyjnych nie posiadających osobowości prawnej zarówno w złotych polskich, jak i w walutach.

Bank działa na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Siedziba Banku mieści się w Warszawie, przy Al. Armii Ludowej 26.

Czas trwania Banku jest nieograniczony.

mBank Hipoteczny S.A. jest specjalistycznym bankiem hipotecznym, ogrywającym wiodącą rolę na rynku finansowania nieruchomości komercyjnych oraz emisji listów zastawnych, papierów dłużnych za pośrednictwem których refinansuje swoją działalność kredytową.

Oferta Banku skierowana jest do podmiotów gospodarczych i klientów instytucjonalnych inwestujących w zakup, budowę lub modernizację nieruchomości komercyjnych, takich jak budynki biurowe, centra handlowe, hotele, powierzchnie magazynowe i dystrybucyjne, a także osiedla mieszkań i domów, realizowane przez deweloperów mieszkaniowych. W 2013 roku Bank rozszerzył zakres swojej działalności o aktywność kredytową w obszarze detalicznym. W 2014 roku sprzedaż kredytów detalicznych została uzupełniona o model „poolingowy”, w ramach którego Bank przejmuje udzielone przez mBank S.A. kredyty hipoteczne mogące stanowić podstawę emisji listów zastawnych. Od końca 2012 roku Bank nie finansuje jednostek samorządu terytorialnego ani innych podmiotów z poręczeniem jednostek samorządu terytorialnego, niemniej Bank posiada powstały historycznie portfel transakcji kredytowych dla tego segmentu, który stanowi podstawę emisji publicznych listów zastawnych.

Działalność mBanku Hipotecznego S.A. realizowana jest w segmentach operacyjnych szczegółowo opisanych w Nocie 6.

W 2015 roku dochód Banku, obliczony jako suma wyniku z tytułu odsetek, wyniku z tytułu opłat i prowizji, wyniku na działalności handlowej, pozostałych przychodów operacyjnych oraz pozostałych kosztów operacyjnych, wyniósł 114 147 tys. zł (2014 r.: 101 569 tys. zł). Dochód ten pochodzi w całości z działalności prowadzonej na terenie Rzeczypospolitej Polskiej.

W 2015 roku stopa zwrotu z aktywów Banku, obliczona jako iloraz zysku netto i średniej wartości aktywów, wyniosła 0,26%¹.

W 2015 roku Bank nie otrzymał wsparcia finansowego pochodzącego ze środków publicznych, w szczególności na podstawie ustawy z dnia 12 lutego 2009 roku o udzielaniu przez Skarb Państwa wsparcia instytucjom finansowym (Dz. U. z 2014 r. poz. 158).

Na dzień 31 grudnia 2015 roku zatrudnienie w mBanku Hipotecznym S.A. wynosiło 212 etatów; 222 osoby (31 grudnia 2014 r.: 193 etaty; 207 osób).

Przeciętne zatrudnienie w 2015 roku wynosiło 218 osób, a w 2014 roku 187 osób.

¹ zysk netto /średni stan aktywów z ostatnich 13 miesięcy tj. z uwzględnieniem stanu na początek i koniec okresu sprawozdawczego

Niniejsze sprawozdanie finansowe zostało zatwierdzone przez Zarząd mBanku Hipotecznego S.A. 14 marca 2016 roku.

2. Opis ważniejszych stosowanych zasad rachunkowości

Najważniejsze zasady rachunkowości stosowane przez Bank przy sporządzaniu niniejszego sprawozdania finansowego zostały zaprezentowane poniżej. Zasady te stosowane były we wszystkich prezentowanych okresach w sposób ciągły, o ile nie podano inaczej.

2.1. Podstawa sporządzenia

Sprawozdanie finansowe mBanku Hipotecznego S.A. sporządzono za okres 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2015 roku. Zaprezentowane w sprawozdaniu finansowym dane porównawcze dotyczą okresu 12 miesięcy zakończonego 31 grudnia 2014 roku. Niniejsze sprawozdanie finansowe jest sprawozdaniem jednostkowym.

Zarówno na dzień 31 grudnia 2015 roku jak i na 31 grudnia 2014 roku mBank Hipoteczny S.A. nie posiadał żadnej spółki zależnej.

Sprawozdanie finansowe mBanku Hipotecznego S.A. sporządzone zostało zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej przyjętymi do stosowania w Unii Europejskiej (MSSF), według zasady kosztu historycznego, z uwzględnieniem zasad wyceny aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży, aktywów i zobowiązań finansowych wycenianych w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat, w tym wszystkich kontraktów pochodnych.

Sporządzenie sprawozdania finansowego zgodnie z MSSF wymaga użycia określonych szacunków księgowych. Wymaga również od Zarządu Banku zaprezentowania własnego osądu przy stosowaniu przyjętych przez Bank zasad rachunkowości. Zagadnienia, w odniesieniu do których wymagana jest większa doza osądu, zagadnienia bardziej złożone lub takie, przy których założenia i szacunki są znaczące z punktu widzenia sprawozdania finansowego, ujawnione zostały w Nocie 5.

Sprawozdanie finansowe mBanku Hipotecznego S.A. zostało sporządzone przy założeniu kontynuowania działalności gospodarczej. Nie istnieją okoliczności wskazujące na zagrożenia kontynuowania działalności w dającej się przewidzieć przyszłości, tj. co najmniej przez 12 miesięcy od dnia bilansowego.

Sprawozdanie finansowe sporządzane jest zgodnie z zasadą istotności. Pominięcia lub zniekształcenia pozycji sprawozdania finansowego są istotne, jeżeli mogą pojedynczo lub łącznie, wpłynąć na decyzje gospodarcze podejmowane przez użytkowników sprawozdania finansowego Banku. Istotność uzależniona jest od wielkości i rodzaju pominięcia lub zniekształcenia pozycji w sprawozdaniu finansowym oraz od kombinacji obu tych czynników. Każdą istotną kategorię podobnych pozycji Bank prezentuje odrębnie. Pozycje odmienne pod względem rodzaju lub funkcji Bank prezentuje odrębnie, chyba że są one nieistotne.

2.2. Przychody i koszty z tytułu odsetek

W rachunku zysków i strat ujmowane są wszystkie przychody i koszty odsetkowe dotyczące instrumentów finansowych wycenianych według zamortyzowanego kosztu przy wykorzystaniu metody efektywnej stopy procentowej oraz przychody odsetkowe od aktywów przeznaczonych do obrotu i dostępnych do sprzedaży.

Metoda efektywnej stopy procentowej jest metodą obliczania zamortyzowanej wartości początkowej aktywów lub zobowiązań finansowych oraz alokacji przychodów lub kosztów z tytułu odsetek do właściwego okresu. Efektywna stopa procentowa to stopa, dla której zdyskontowane przyszłe płatności lub wpływy pieniężne są równe bieżącej wartości bilansowej netto danego aktywa lub zobowiązania finansowego. Obliczając efektywną stopę procentową, Bank szacuje przepływy pieniężne uwzględniając wszystkie warunki umowne danego instrumentu finansowego, nie biorąc jednak pod uwagę możliwych przyszłych strat z tytułu niespłaconych kredytów. Kalkulacja ta uwzględnia wszystkie opłaty zapłacone lub otrzymane między stronami umowy, które są integralną częścią efektywnej stopy procentowej, oraz koszty transakcji i wszystkie inne premie lub dyskonta.

Przychody z tytułu odsetek obejmują odsetki oraz prowizje otrzymane lub należne z tytułu kredytów, lokat międzybankowych, środków na rachunkach bankowych oraz inwestycyjnych papierów wartościowych ujęte w kalkulacji efektywnej stopy procentowej.

Przychody i koszty dotyczące elementu odsetkowego wyniku na instrumentach pochodnych stopy procentowej oraz wynikające z bieżącego naliczania punktów swapowych walutowych instrumentów pochodnych zaklasyfikowanych do księgi bankowej wykazywane są w wyniku odsetkowym w pozycji Przychody/koszty odsetkowe na instrumentach pochodnych zaklasyfikowanych do księgi bankowej. Bank nie prowadzi działalności handlowej, wszystkie transakcje na instrumentach pochodnych zaklasyfikowane są do księgi bankowej.

Przychody i koszty odsetkowe dotyczące elementu odsetkowego wyceny z tytułu instrumentów pochodnych zawartych jako instrumenty zabezpieczające w ramach rachunkowości zabezpieczeń wartości godziwej prezentowane są w wyniku odsetkowym w pozycji Przychody/koszty odsetkowe na instrumentach pochodnych zawartych w ramach rachunkowości zabezpieczeń.

Koszty z tytułu odsetek obejmują odsetki zapłacone oraz naliczone, a także prowizje rozliczane efektywną stopą procentową z tytułu przyjętych depozytów od klientów, depozytów międzybankowych, kredytów otrzymanych, innych zobowiązań finansowych z odroczonym terminem płatności, pożyczek podporządkowanych, środków zgromadzonych na rachunkach bankowych klientów oraz własnych wyemitowanych dłużnych papierów wartościowych.

Odsetki naliczone od należności, dla których stwierdzono utratę wartości, są rozpoznawane w przychodach odsetkowych w oparciu o stopy procentowe wykorzystywane do dyskontowania przyszłych przepływów pieniężnych przy wyliczaniu odpisów z tytułu utraty wartości. Odsetki te są naliczane do rachunku zysków i strat od części kapitału możliwej do odzyskania tj. z uwzględnieniem korekty utraty wartości ekspozycji.

2.3. Przychody i koszty z tytułu opłat i prowizji

Przychody z tytułu opłat i prowizji zasadniczo są ujmowane z chwilą wykonania usługi. Prowizje z tytułu udzielonych kredytów są ujmowane w rachunku efektywnej stopy procentowej i zaliczane do przychodu odsetkowego. Prowizje dotyczące umów, które nie zostały uruchomione na datę pobrania lub zapłacenia prowizji, korygują wartość efektywnej stopy procentowej w dacie uruchomienia środków. Prowizje dla umów kredytowych, które nie zostały uruchomione są jednorazowo zaliczane do rachunku zysków i strat w dacie wygaśnięcia umowy kredytowej. Prowizje za postawione do dyspozycji klienta transze kredytowe (za zaangażowanie) naliczane są równomiernie w okresie świadczenia usługi. Kwota prowizji jest rozliczana w czasie liniowo na przestrzeni okresu, którego dotyczy transakcja objęta prowizją. Przychody i koszty z tytułu opłat i prowizji, dla których nie znajduje zastosowania metoda efektywnej stopy procentowej, ujmowane są zasadniczo zgodnie z zasadą memoriału w chwili wykonania usługi.

Koszty prowizji dotyczące kwot zapłaconych od zaciągniętych kredytów, wyemitowanych papierów wartościowych korygują wartość efektywnej stopy procentowej w dacie uruchomienia środków, bądź w dacie zapłaty, jeśli ta nastąpiła po dniu uruchomienia środków i są prezentowane w linii kosztów odsetkowych.

Koszty prowizji od innych operacji zaliczane są jednorazowo do rachunku zysków i strat.

2.4. Przychody i koszty z tytułu sprzedaży produktów ubezpieczeniowych powiązanych z kredytami

Bank traktuje oferowane produkty ubezpieczeniowe jako powiązane z instrumentami finansowymi, gdy produkt ubezpieczeniowy jest oferowany klientowi wyłącznie z danym instrumentem finansowym, tj. nie ma możliwości zakupu w Banku produktu ubezpieczeniowego identycznego co do formy prawnej, warunków i treści ekonomicznej bez zakupu instrumentu finansowego.

W Banku nie występują produkty ubezpieczeniowe niepowiązane z instrumentami finansowymi.

Wynagrodzenie zaliczane do przychodów odsetkowych rozliczane jest w czasie w ramach kalkulacji efektywnej stopy procentowej dla powiązanego kredytu. Wynagrodzenie ujmowane w przychodach z tytułu prowizji ujmowane jest częściowo jednorazowo, a częściowo rozkładane jest liniowo w czasie na podstawie analizy stopnia zaawansowania usługi.

Ze względu na występowanie marginalnych kosztów bezpośrednio związanych ze sprzedażą produktu ubezpieczeniowego, są one jednorazowo rozliczane przez Bank. W przypadku istotnej wielkości wyżej wymienionych kosztów stosowane jest następujące podejście: koszty bezpośrednio związane ze sprzedażą produktu ubezpieczeniowego powiązanego z kredytem są rozliczane w analogiczny sposób do rozliczania przychodów, z zachowaniem zasady współmierności przychodów i kosztów. Część kosztów jest traktowana jako element korygujący wyliczenie przychodów odsetkowych przy użyciu efektywnej stopy procentowej, a pozostała część tych kosztów rozpoznawana jest jednorazowo lub jest rozliczana czasie w ramach kosztów prowizyjnych.

W stosunku do produktów ubezpieczeniowych traktowanych jako powiązane z kredytem Bank dokonuje również szacunku wynagrodzenia, które będzie w przyszłości zwracane z tytułu wcześniejszego zakończenia umowy ubezpieczeniowej i odpowiednio pomniejsza rozpoznawane przychody odsetkowe lub prowizyjne.

W przypadku produktów powiązanych, gdy składka jest pobierana miesięcznie, a klient ma możliwość na bieżąco przystąpić do ubezpieczenia lub z niego zrezygnować, przychód rozpoznawany jest miesięcznie na bazie kasowej w przychodach prowizyjnych.

Przy rozpoznawaniu przychodów odsetkowych w zakresie ubezpieczenia powiązanego z kredytem hipotecznym, w odniesieniu do przychodów ze składki pobranej jednorazowo za okres pierwszych dwóch lat, Bank na zasadzie liniowej w ramach przychodów odsetkowych zrównuje poziom rozpoznawanych przychodów w tym okresie z poziomem późniejszego wynagrodzenia jakie otrzymuje ze składki regularnej na bazie miesięcznej pobieranej po drugim roku ochrony ubezpieczeniowej.

Od dnia 31 marca 2015 roku, w związku z rozwiązaniem z tym dniem umowy o premię pieniężną, która została zawarta 7 stycznia 2014 roku pomiędzy Bankiem, a BRE Ubezpieczenia Sp. z o. o. (obecnie Aspiro S.A.). Bank nie pobiera wynagrodzenia z tytułu oferowanych produktów ubezpieczeniowych powiązanych z produktem kredytowym.

2.5. Sprawozdawczość dotycząca segmentów

Segment operacyjny jest to komponent jednostki:

- a) który angażuje się w działalność gospodarczą, w związku z którą można uzyskiwać przychody i ponosić koszty (w tym przychody i koszty związane z transakcjami z innymi komponentami tej samej jednostki),
- b) którego wyniki działalności są regularnie przeglądane przez główny organ odpowiedzialny za podejmowanie decyzji operacyjnych w jednostce oraz wykorzystujący te wyniki przy podejmowaniu decyzji o zasobach alokowanych do segmentu i przy ocenie wyników działalności segmentu, oraz
- c) w przypadku którego są dostępne oddzielnie informacje finansowe.

Sprawozdawczość segmentów działalności jest przedstawiana na tej samej podstawie, co zastosowana do celów sprawozdawczości wewnętrznej (kierownictwa). Kierownictwo oznacza funkcję, która polega na alokacji zasobów do segmentów działalności i przeprowadzaniu oceny ich wyników. Bank przyjął, iż rolę „kierownictwa” zgodnie z definicją MSSF 8 pełni Zarząd Banku.

Zgodnie z MSSF 8 Bank wyodrębnił następujące segmenty operacyjne: „Kredyty na refinansowanie”, „Kredyty dla JST”, „Kredyty dla deweloperów mieszkaniowych”, „Kredyty dla deweloperów komercyjnych”, „Kredyty na zakup gruntu”, „Kredyty dla osób fizycznych”, „Kredyty dla osób fizycznych – model agencyjny, pooling”.

2.6. Aktywa finansowe/zobowiązania finansowe

2.6.1. Aktywa finansowe

Bank klasyfikuje swoje aktywa finansowe do następujących kategorii:

- pożyczki i należności,
- aktywa finansowe dostępne do sprzedaży,
- aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat,
- aktywa finansowe utrzymywane do terminu zapadalności.

O klasyfikacji aktywów finansowych decyduje kierownictwo Banku w momencie ich początkowego ujęcia. Aktywa finansowe w momencie początkowego ujęcia są wyceniane w wartości godziwej powiększonej, w przypadku składnika aktywów finansowych niewycenianego w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat, o powiązane koszty transakcji.

Standaryzowane transakcje zakupu i sprzedaży aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat, utrzymywanych do terminu zapadalności i dostępnych do sprzedaży ujmuje się lub wyłącza ze sprawozdania z sytuacji finansowej na dzień rozliczenia transakcji. Kredyty wykazywane są w momencie wypłaty gotówki na rzecz kredytobiorcy. Aktywa finansowe ujmuje się początkowo według wartości godziwej powiększonej o koszty transakcyjne, z wyjątkiem aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat. Aktywa finansowe wyłącza się ze sprawozdania z sytuacji finansowej, gdy prawa do uzyskania przepływów pieniężnych z ich tytułu wygasły lub zostały przeniesione i Bank dokonał przeniesienia zasadniczo całego ryzyka i wszystkich pożytków z tytułu ich własności.

Pożyczki i należności

Pożyczki i należności to niezaliczane do instrumentów pochodnych aktywa finansowe o ustalonych lub możliwych do ustalenia płatnościach, nienotowane na aktywnym rynku. Powstają wówczas, gdy Bank wydaje środki pieniężne, towary lub usługi bezpośrednio dłużnikowi, nie mając zamiaru wprowadzać swojej należności do obrotu.

Pożyczki i należności wykazywane są według skorygowanej ceny nabycia (zamortyzowanego kosztu), z zastosowaniem efektywnej stopy procentowej.

Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży

Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży to inwestycje, które Bank zamierza utrzymywać przez czas nieokreślony. Mogą one zostać sprzedane, np. w celu poprawy płynności, w reakcji na zmiany stóp procentowych, kursów wymiany walut lub cen instrumentów kapitałowych.

Przychody/koszty z tytułu odsetek od aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży ujmuje się w wyniku z tytułu odsetek.

Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży i aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat są na koniec okresu sprawozdawczego wyceniane według wartości godziwej. Pożyczki i należności oraz inwestycje utrzymywane do terminu zapadalności wykazywane są według skorygowanej ceny nabycia (zamortyzowanego kosztu), z zastosowaniem efektywnej stopy procentowej.

Zyski i straty z tytułu zmiany wartości godziwej aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży są odnoszone bezpośrednio na pozostałe dochody całkowite do czasu usunięcia danego składnika aktywów finansowych ze sprawozdania z sytuacji finansowej lub wystąpienia utraty wartości – wówczas łączna kwota zysków lub strat ujmowanych dotychczas w pozostałych dochodach całkowitych wykazywana jest w rachunku zysków i strat. Jednakże, odsetki naliczane według efektywnej stopy procentowej ujmowane są w rachunku zysków i strat. Jeżeli w następnym okresie wartość godziwa instrumentu dłużnego dostępnego do sprzedaży wzrośnie, a wzrost ten może być obiektywnie łączony ze zdarzeniem następującym po ujęciu straty z tytułu utraty wartości w rachunku zysków i strat, to kwotę odwracanego odpisu ujmuje się w rachunku zysków i strat.

Dywidendy z tytułu instrumentów kapitałowych dostępnych do sprzedaży są wykazywane w rachunku zysków i strat w momencie ustanowienia prawa jednostki do otrzymania płatności. Wartość godziwa inwestycji notowanych na aktywnym rynku wynika z ich bieżącej wartości rynkowej. W prezentowanych w niniejszym sprawozdaniu okresach sprawozdawczych, w Banku nie było instrumentów kapitałowych dostępnych do sprzedaży.

Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat

Kategoria ta obejmuje aktywa finansowe przeznaczone do obrotu.

Jako aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat Bank klasyfikuje instrumenty pochodne.

Wycena i wynik ze sprzedaży aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat ujęte są w wyniku na działalności handlowej z wyjątkiem wyniku odsetkowego na instrumentach pochodnych, który prezentowany jest w wyniku odsetkowym w pozycji Przychody/koszty odsetkowe na instrumentach pochodnych zaklasyfikowanych do księgi bankowej.

Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat są na koniec okresu sprawozdawczego wyceniane według wartości godziwej. Zyski i straty wynikające ze zmian wartości godziwej aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat są wykazywane w rachunku zysków i strat w okresie, w którym powstały, w pozycji wynik na działalności handlowej.

Aktywa finansowe utrzymywane do terminu zapadalności

Inwestycje utrzymywane do terminu zapadalności (UDTZ) to niezaliczane do instrumentów pochodnych aktywa finansowe o ustalonych lub możliwych do ustalenia płatnościach i ustalonym terminie zapadalności, które Bank zamierza i jest w stanie utrzymać do terminu zapadalności.

W przypadku sprzedaży przez Bank przed terminem zapadalności części aktywów utrzymywanych do terminu zapadalności, której nie można uznać za nieistotną, następuje tzw. „zarażenie portfela UDTZ”, a tym samym wszystkie aktywa z tej kategorii są przekwalifikowane do kategorii dostępnych do sprzedaży.

W prezentowanych w niniejszym sprawozdaniu okresach sprawozdawczych, w Banku nie było aktywów utrzymywanych do terminu zapadalności.

2.6.2. Zobowiązania finansowe

Bank klasyfikuje swoje zobowiązania finansowe do następujących kategorii:

- zobowiązania wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat,
- pozostałe zobowiązania finansowe.

Przez zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat rozumie się:

- zobowiązania przeznaczone do obrotu, które zostały zaciągnięte w celu osiągnięcia korzyści ekonomicznych wynikających z krótkoterminowych zmian cen oraz wahań innych czynników rynkowych,
- inne zobowiązania finansowe, bez względu na zamiary jakimi kierowano się przy zawieraniu kontraktu, jeżeli stanowią one składnik portfela podobnych zobowiązań finansowych, co do którego jest duże prawdopodobieństwo realizacji w krótkim terminie zakładanych korzyści ekonomicznych,
- pochodne instrumenty finansowe,
- zobowiązania zaklasyfikowane jako wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat decyzją Banku.

Poza instrumentami pochodnymi Bank nie sklasyfikował żadnego innego zobowiązania finansowego jako wycenianego w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat.

Do grupy pozostałych zobowiązań finansowych zalicza się w szczególności:

- środki na rachunkach bankowych,
- depozyty przyjęte od klientów,
- otrzymane pożyczki podporządkowane,
- kredyty otrzymane,
- inne zobowiązania finansowe z odroczonym terminem płatności,
- wyemitowane przez Bank dłużne papiery wartościowe (listy zastawne i obligacje),
- zobowiązania z tytułu dostaw i usług.

Pozostałe zobowiązania finansowe wyceniane są według zamortyzowanego kosztu przy wykorzystaniu metody efektywnej stopy procentowej.

2.7. Kompensowanie instrumentów finansowych

Aktywa i zobowiązania finansowe kompensuje się i wykazuje w sprawozdaniu z sytuacji finansowej w kwocie netto, jeżeli występuje możliwe do wyegzekwowania na drodze prawnej prawo do skompensowania ujętych kwot oraz zamiar rozliczenia ich w kwocie netto lub jednocześniej realizacji danego składnika aktywów i uregulowania zobowiązań.

2.8. Utrata wartości aktywów finansowych

Aktywa wykazywane według zamortyzowanego kosztu

Na koniec każdego okresu sprawozdawczego Bank ocenia, czy istnieją obiektywne przesłanki utraty wartości danego składnika aktywów finansowych lub grupy aktywów finansowych. O utracie wartości składnika lub grupy aktywów finansowych i stratach poniesionych z tego tytułu mowa jest wyłącznie wtedy, gdy istnieją obiektywne przesłanki utraty wartości na skutek wydarzenia lub wydarzeń, które nastąpiły po pierwotnym ujęciu danego składnika aktywów („zdarzenie powodujące stratę”) oraz gdy to zdarzenie (lub zdarzenia) ma wpływ na możliwe do wiarygodnego oszacowania przyszłe przepływy pieniężne dotyczące tego aktywa lub grupy aktywów finansowych.

Zasady pomiaru utraty wartości oraz kalkulacji odpisów na utratę wartości kredytów i pożyczek zostały przedstawione w Nocie 3.1.3.

Nieściągalne kredyty są spisywane w ciężar odpisów na utratę wartości kredytów. Przed spisaniem kredytu przeprowadzane są wszystkie wymagane procedury i ustalana jest kwota straty.

W przypadku odzyskania uprzednio spisanej kwoty, odpowiednio zmniejszana (zgodnie z MSR 39) jest wysokość odpisów z tytułu utraty wartości kredytów w rachunku zysków i strat. Jeżeli w następnym okresie wysokość straty z tytułu utraty wartości zmniejszy się na skutek zdarzenia, które nastąpiło po wystąpieniu utraty wartości (np. poprawy oceny zdolności kredytowej dłużnika), wówczas uprzednio dokonany odpis z tytułu utraty wartości jest odwracany poprzez dokonanie odpowiedniej korekty konta odpisów aktualizujących. Kwota dokonanego odwrócenia wykazywana jest w rachunku zysków i strat.

Należności spisane w ciężar odpisów, a nie umorzone podlegają ewidencji na kontach pozabilansowych. W przypadku należności spisanej bez umorzenia departament prowadzący obsługę merytoryczną należności prowadzi działania windykacyjne do czasu całkowitego ściągnięcia należności lub jej umorzenia. Działania te można wstrzymać, gdy są one nieskuteczne lub nieopłacalne albo zostały wyczerpane wszystkie możliwości odzyskania należności. Należności spisane podlegają wyksięgowaniu z kont pozabilansowych w przypadku gdy:

- należność została odzyskana,
- należność została umorzona.

Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży

Na koniec każdego okresu sprawozdawczego Bank ocenia, czy istnieją obiektywne przesłanki utraty wartości danego składnika aktywów finansowych lub grupy aktywów finansowych. W przypadku instrumentów klasyfikowanych jako inwestycje dostępne do sprzedaży, przy ocenie, czy nastąpiła utrata wartości, brany jest pod uwagę m.in. znaczny lub długotrwały spadek wartości godziwej papieru wartościowego poniżej jego ceny nabycia. Jeżeli istnieją tego rodzaju przesłanki dotyczące aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży, łączna strata – ustalona jako różnica pomiędzy kosztem nabycia a bieżącą wartością godziwą, pomniejszona o utratę wartości danego składnika aktywów uprzednio wykazaną w rachunku zysków i strat – zostaje wyksięgowana z kapitału własnego i ujęta w rachunku zysków i strat. Odpisy z tytułu utraty wartości instrumentów kapitałowych ujęte w rachunku zysków i strat nie są odwracane przez rachunek zysków i strat, lecz przez kapitał własny. Jeżeli w późniejszym okresie wartość godziwa instrumentu dłużnego klasyfikowanego jako dostępny do sprzedaży wzrośnie, a wzrost ten będzie można obiektywnie powiązać ze zdarzeniem, które nastąpiło po ujęciu utraty wartości w rachunku zysków i strat, wówczas odpis z tytułu utraty wartości jest odwracany w rachunku zysków i strat.

Umowy renegotjowane

Bank traktuje renegotjację warunków umownych pożyczek i kredytów jako przesłankę utraty wartości, chyba, że renegotjacja warunków umownych nie była wymuszona sytuacją dłużnika, a przeprowadzona była na normalnych zasadach biznesowych. Następnie Bank ocenia, czy utrata wartości takich pożyczek i kredytów powinna zostać rozpoznana na bazie indywidualnej czy grupowej.

Zasadą generalną w polityce restrukturyzacji prowadzonej przez Bank jest możliwie najwcześniejsze rozpoznanie przyczyn zagrożeń spłaty udzielonego kredytu na warunkach określonych w umowie kredytowej i postawienie diagnozy czy zagrożenia te leżą po stronie rynku czy po stronie przedsiębiorcy.

W przypadku zagrożeń wynikających z sytuacji na rynku, Bank prowadzi politykę restrukturyzacji udzielonego kredytu w kierunku realizacji strategii „stay”, zakładającej utrzymanie relacji z kredytobiorcą i polegającej na takiej zmianie warunków udzielonego kredytu, która umożliwi przedsiębiorcy kontynuowanie działalności gospodarczej i jej dalszy rozwój w przypadku korzystnej zmiany warunków rynkowych.

W przypadku zagrożeń leżących po stronie przedsiębiorcy, Bank prowadzi politykę restrukturyzacji udzielonego kredytu w kierunku realizacji strategii „exit”, zakładającej możliwie szybkie i bez strat zakończenie relacji z kredytobiorcą.

Najbardziej istotnym czynnikiem brany pod uwagę przy restrukturyzacji udzielonych kredytów jest zakładany czas spłaty kredytu, przy czym Bank przedkłada prowadzenie restrukturyzacji nad windykację, chyba że restrukturyzacja nie przynosi wymiernych efektów.

W przypadku restrukturyzacji warunków spłaty kredytów Bank jest elastyczny w zakresie stosowanych marż, prowizji i opłat, pod warunkiem, że zagwarantowana jest spłata całej wartości bieżącej kredytu.

Ze względu na specyfikę oferowanego przez Bank produktu kredytowego (kredyt hipoteczny), Bank preferuje w przypadku kalkulacji utraty wartości, przyjmowanie założenia o przyszłych wpływach pieniężnych pochodzących ze sprzedaży aktywów na których Bank ma ustanowione hipoteki w czasie wynikającym ze standardowych okresów likwidacji tych aktywów, a nie z wpływów pochodzących z wpłat własnych kredytobiorcy lub realizacji innych zabezpieczeń, chyba że takie wpływy są prawie pewne.

Określony regulacjami wewnętrznymi zestaw działań związanych z renegotjacją i restrukturyzacją warunków umów kredytowych zdefiniowany jako polityka Banku w zakresie forbearance został opisany w Nocie 3.1.7.

2.9. Środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych

Środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych obejmują pozycje zapadalne w ciągu trzech miesięcy od dnia nabycia, w tym: kasę i środki w banku centralnym o nieograniczonych możliwościach dysponowania, bony skarbowe oraz inne kwalifikujące się bony, kredyty i pożyczki udzielone innym bankom, należności od innych banków oraz krótkoterminowe papiery wartościowe Skarbu Państwa.

2.10. Pochodne instrumenty finansowe i rachunkowość zabezpieczeń

Pochodne instrumenty finansowe wykazywane są w wartości godziwej począwszy od dnia zawarcia transakcji. Wartość godziwą ustala się w oparciu o notowania instrumentów na aktywnych rynkach, w tym w oparciu o ceny niedawno zawartych transakcji lub w oparciu o techniki wyceny, w tym modele bazujące na zdyskontowanych przepływach pieniężnych oraz modele wyceny opcji, w zależności od tego, który ze sposobów jest w danym przypadku właściwy. Wszystkie instrumenty pochodne o dodatniej wartości godziwej wykazuje się w sprawozdaniu z sytuacji finansowej jako aktywa, a o wartości ujemnej – jako zobowiązania.

Najlepszym wskaźnikiem wartości godziwej instrumentu pochodnego w momencie jego początkowego ujęcia jest cena zawarcia transakcji (czyli wartość godziwa zapłaconej lub otrzymanej zapłaty), chyba że wartość godziwa tego instrumentu może być określona poprzez porównanie z innymi aktualnymi transakcjami rynkowymi dotyczącymi tego samego instrumentu (nie poddanego modyfikacji) lub na podstawie technik wyceny opartych wyłącznie na możliwych

do zaobserwowania danych rynkowych. Jeżeli taka cena jest znana, Bank wykazuje zyski lub straty pierwszego dnia.

Sposób ujmowania zmian wartości godziwej zależy od tego, czy dany instrument pochodny jest wyznaczony jako instrument zabezpieczający, a jeżeli tak, to także od rodzaju zabezpieczanej pozycji. Bank wyznacza niektóre instrumenty pochodne jako zabezpieczenie wartości godziwej ujętego składnika zobowiązania (wyemitowanych listów zastawnych na stopę stałą).

W odniesieniu do instrumentów pochodnych zabezpieczających pozycje Banku, stosuje się rachunkowość zabezpieczeń, pod warunkiem spełnienia określonych w MSR 39 kryteriów tzn.:

- W momencie ustanowienia zabezpieczenia formalnie wyznaczono i udokumentowano powiązanie zabezpieczające, jak również cel zarządzania ryzykiem przez jednostkę oraz strategię ustanowienia zabezpieczenia. Dokumentacja zawiera identyfikację instrumentu zabezpieczającego, zabezpieczanej pozycji lub transakcji, charakter zabezpieczanego ryzyka, a także sposób, w jaki jednostka będzie oceniała efektywność instrumentu zabezpieczającego w kompensowaniu zagrożenia zmianami wartości godziwej pozycji zabezpieczanej,
- Oczekuje się, że zabezpieczenie będzie wysoce efektywne w kompensowaniu zmian wartości godziwej wynikających z zabezpieczanego ryzyka, zgodnie z udokumentowaną pierwotnie strategią zarządzania ryzykiem, dotyczącą tego konkretnego powiązania zabezpieczającego,
- Efektywność zabezpieczenia można wiarygodnie ocenić, tj. wartość godziwa związana z pozycją zabezpieczaną wynikająca z zabezpieczanego ryzyka oraz wartość godziwa instrumentu zabezpieczającego, mogą być wiarygodnie wycenione,
- Zabezpieczenie jest na bieżąco oceniane i stwierdza się jego wysoką efektywność we wszystkich okresach sprawozdawczych, na które zabezpieczenie zostało ustanowione.

Bank dokumentuje cele zarządzania ryzykiem i strategię zawierania transakcji zabezpieczających oraz w momencie zawarcia transakcji, relację między instrumentem zabezpieczającym a zabezpieczaną pozycją. Bank dokumentuje również własną ocenę efektywności transakcji zabezpieczających przed zmianami wartości godziwej, mierzoną zarówno prospektywnie jak i retrospektywnie od momentu ustalenia oraz przez cały okres trwania relacji instrumentu zabezpieczającego z zabezpieczaną pozycją.

Zabezpieczenie wartości godziwej

Zmiany wartości godziwej instrumentów pochodnych wyznaczonych i kwalifikujących się jako zabezpieczenia wartości godziwej ujmuje się w rachunku zysków i strat wraz z odpowiadającymi im zmianami wartości godziwej zabezpieczanego składnika zobowiązania odnoszącego się do ryzyka, przed którym Bank się zabezpiecza.

W przypadku, gdy zabezpieczenie przestało spełniać kryteria stosowania rachunkowości zabezpieczeń, korektę wartości bilansowej instrumentu zabezpieczanego, wycenionego według efektywnej stopy procentowej, rozlicza się w czasie w rachunku zysków i strat w okresie pozostałym do terminu wymagalności/zapadalności.

Instrumenty pochodne nie spełniające kryteriów rachunkowości zabezpieczeń

Zmiany wartości godziwej instrumentów pochodnych nie spełniających kryteriów rachunkowości zabezpieczeń wykazywane są w rachunku zysków i strat bieżącego okresu.

Zasady kalkulacji wartości odpisu (korekty wyceny) z tytułu ryzyka kredytowego kontrahenta od wyceny instrumentów pochodnych ryzyka rynkowego.

Odpis z tytułu ryzyka kredytowego (korekta wyceny) dla instrumentów pochodnych tworzony jest dla klientów w sektorze finansowym, którzy nie zostali zaklasyfikowani do kategorii default lub default techniczny oznaczający default wynikający z naruszenia zapisów umowy (np. nie wywiązanie się z pokrycia kosztów wynikających z transakcji mimo, że należność główna została terminowo uregulowana). Kwota odpisu jest sumą oczekiwanych na poszczególnych transakcjach zawartych z danym kontrahentem strat kredytowych z tytułu defaultu tego kontrahenta, które ujawnią się do terminu zapadalności poszczególnych instrumentów pochodnych. Oczekiwana strata z tytułu ryzyka kontrahenta szacowana jest w podziale na kontrahentów - łącznie dla wszystkich transakcji kontrahenta w oparciu o wyznaczoną strukturę terminową oczekiwaną przyszłej dodatniej ekspozycji (EPE – Expected Positive Exposure) oraz krzywe spreadów kredytowych dla poszczególnych sektorów i ratingów.

Bank posiadał na 31 grudnia 2015 roku 4 648 tys. eur (19 807 tys. zł) zabezpieczenia z tytułu zmian wartości wyceny kontraktów pochodnych zawartych z mBank S.A. oraz 495 tys. zł zabezpieczenia z tytułu zmian wartości wyceny kontraktów pochodnych rozliczanych centralnie (Variation Margin).

Bank posiada w portfelu następujące instrumenty pochodne:

Instrumenty na ryzyko stopy procentowej:

- Kontrakty Interest Rate Swap (IRS).

Instrumenty na ryzyko kursu walutowego (będące terminowymi zobowiązaniami do zakupu waluty obcej lub krajowej):

- Kontrakty FX SWAP.

Wszystkie transakcje pochodne zawierane są w celach zabezpieczenia ryzyka walutowego oraz ryzyka stopy procentowej. Bank nie poprowadzi działalności handlowej, wszystkie transakcje pochodne zaliczane są do portfela bankowego.

2.11. Wartości niematerialne

Wartości niematerialne wykazane są według ceny nabycia, skorygowanej o koszty ulepszenia (przebudowy, rozbudowy, rekonstrukcji, adaptacji lub modernizacji), naliczone umorzenie oraz odpisy z tytułu utraty wartości. Umorzenie naliczane jest metodą liniową przy uwzględnieniu oczekiwanych okresów ekonomicznej użyteczności wartości niematerialnych. W przypadku, gdy dla danego składnika wartości niematerialnych przewidywany okres użytkowania jest odmienny niż określono poniżej, okres amortyzacji dla danego aktywa może zostać określony z uwzględnieniem tej odmienności. Nakłady na składnik wartości niematerialnych ujmują się w kosztach w momencie ich poniesienia, chyba że stanowią element ceny nabycia lub kosztu wytworzenia składnika wartości niematerialnych, który spełnia kryteria ujmowania.

Na każdy dzień bilansowy jednostka ocenia, czy istnieją jakiegokolwiek przesłanki wskazujące na to, że mogła nastąpić utrata wartości któregoś ze składników aktywów. W razie stwierdzenia, że przesłanki takie zachodzą, jednostka szacuje wartość odzyskiwalną tego składnika aktywów

Oprogramowanie komputerowe

Zakupione licencje na oprogramowanie komputerowe aktywuje się w wysokości kosztów poniesionych na zakup i przygotowanie do używania konkretnego oprogramowania komputerowego. Aktywowane koszty odpisuje się przez szacowany okres użytkowania oprogramowania (2-10 lat). Wydatki związane z tworzeniem lub utrzymaniem programów komputerowych ujmowane są w kosztach z chwilą poniesienia. Koszty bezpośrednio związane z wytworzeniem dających się zidentyfikować unikatowych programów komputerowych przez Bank, które prawdopodobnie wygenerują korzyści gospodarcze przekraczające te koszty i będą uzyskiwane przez więcej niż jeden rok, ujmują się jako wartości niematerialne.

Aktywowane koszty związane z tworzeniem oprogramowania amortyzowane są przez szacowany okres użytkowania.

Koszty zakończonych prac rozwojowych

Bank identyfikuje koszty prac rozwojowych jako wartości niematerialne, w związku z uzyskaniem przyszłych korzyści ekonomicznych oraz spełnieniem warunków określonych w MSR 38, tj. Bank ma możliwość i zamiar ukończenia oraz użytkowania wytwarzanego składnika, posiada stosowne środki techniczne i finansowe służące ukończeniu prac i użytkowaniu wytwarzanego składnika, oraz może wiarygodnie ustalić wysokość nakładów poniesionych w czasie prac rozwojowych, które można przyporządkować wytworzonemu składnikowi wartości niematerialnych.

Ekonomiczny okres użyteczności „Kosztów zakończonych prac rozwojowych” jest określony i nie przekracza 5 lat. Stawki amortyzacyjne są dostosowane do okresu ekonomicznej użyteczności.

Na nakłady na prace rozwojowe składają się wszystkie nakłady, które można bezpośrednio przyporządkować czynnościom rozwojowym.

Wartości niematerialne są badane pod kątem utraty wartości zawsze, gdy występują zdarzenia lub zmiany okoliczności wskazujące, że wartość bilansowa może być niemożliwa do odzyskania oraz na koniec każdego okresu sprawozdawczego.

Istotne składniki wartości niematerialnych na 31 grudnia 2015 roku:

- Oprogramowania do obsługi modelu agencyjnego o wartości netto 1 041 tys. zł.
- Oprogramowanie Pooling o wartości netto 797 tys. zł.

2.12. Rzeczowe aktywa trwałe

Wartość bilansową stanowi cena nabycia lub koszt wytworzenia danego składnika aktywów pomniejszona o łączną wartość odpisów amortyzacyjnych oraz łączną kwotę odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości.

Cena nabycia lub koszt wytworzenia pozycji rzeczowych aktywów trwałych jest to kwota zapłaconych środków pieniężnych lub ich ekwiwalentów lub wartość godziwa innych dóbr przekazanych z tytułu nabycia składnika aktywów w momencie jego nabycia lub wytworzenia. Na cenę nabycia lub koszt wytworzenia składają się również wszystkie pozwalające się bezpośrednio przyporządkować koszty poniesione w celu dostosowania składnika aktywów do miejsca i warunków potrzebnych do rozpoczęcia jego funkcjonowania, w tym także koszt demontażu, usunięcie składnika aktywów oraz renowacji, do których Bank jest zobowiązany. Cena nabycia lub koszt wytworzenia obejmuje także nakłady poniesione w terminie późniejszym w celu zwiększenia przydatności składnika, zamiany części lub jego odnowienia.

Wartością podlegającą amortyzacji jest cena nabycia lub koszt wytworzenia danego składnika aktywów lub w inny sposób ustalona wartość godziwa pomniejszona o wartość końcową tego składnika.

Amortyzacja jest systematycznym rozłożeniem wartości podlegającej amortyzacji na przestrzeni okresu użytkowania składnika aktywów. Odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości jest nadwyżką wartości bilansowej danego składnika aktywów nad jego wartością odzyskiwalną.

Wartość odzyskiwalna odpowiada cenie sprzedaży netto składnika aktywów lub jego wartości użytkowej zależnie od tego, która z nich jest wyższa.

Wartość końcowa składnika aktywów jest to kwota, jaką jednostka zgodnie ze swoimi przewidywaniami mogłaby uzyskać obecnie, uwzględniając taki wiek i stan tego składnika, jaki będzie na koniec okresu jego ekonomicznego użytkowania, po pomniejszeniu o szacowane koszty zbycia.

Przy ustalaniu okresu amortyzacji i rocznej stawki amortyzacji uwzględniany jest okres ekonomicznej użyteczności środka trwałego. Poprawność stosowanych okresów i stawek amortyzacyjnych podlega okresowej weryfikacji – najpóźniej na początek każdego roku obrotowego.

Metoda amortyzacji zastosowana do rzeczowych aktywów trwałych weryfikowana jest co najmniej na koniec każdego roku finansowego, i jeżeli nastąpiła istotna zmiana w oczekiwanym trybie konsumowania przez jednostkę gospodarczą korzyści ekonomicznych ze składnika aktywów, metoda amortyzacji ulega zmianie w zakresie odzwierciedlającym tę zmianę. Zmiana metody amortyzacji zostaje ujęta jako zmiana wartości szacunkowych zgodnie z MSR 8.

Bank dokonuje amortyzacji środków trwałych metodą liniową rozkładając wartość początkową lub wartość przeszacowaną pomniejszoną o wartość końcową przez szacowany okres użytkowania. Wartość końcową oraz okres użytkowania składnika aktywów weryfikuje się na koniec każdego roku obrotowego i w przypadku, gdy oczekiwania różnią się od wcześniejszych szacunków, zmianę ujmuje się jako zmianę wartości szacunkowych.

Okresem użytkowania składnika aktywów jest okres, w którym według przewidywań dany składnik aktywów będzie użytkowany.

Okresy użytkowania dla poszczególnych grup środków trwałych wynoszą:

- Urządzenia techniczne i maszyny	5 - 10 lat,
- Sprzęt informatyczny	4 - 5 lat,
- Urządzenia i środki transportu	5 - 10 lat,
- Inwestycje w obcych środkach trwałych	w przewidywanym okresie dzierżawy/najmu
- Sprzęt biurowy, meble	5 - 12 lat

W przypadku, gdy dla danego składnika rzeczowych aktywów trwałych przewidywany okres użytkowania jest odmienny niż określono powyżej, okres amortyzacji dla danego aktywa może zostać określony z uwzględnieniem tej odmienności.

Amortyzowane środki trwałe są badane pod kątem utraty wartości zawsze, gdy występują zdarzenia lub zmiany okoliczności wskazujące, że wartość bilansowa może być niemożliwa do odzyskania oraz na koniec każdego okresu sprawozdawczego. Wartość bilansowa środka trwałego jest obniżana do poziomu wartości odzyskiwalnej, jeżeli wartość bilansowa przewyższa szacunkową wartość odzyskiwalną. Wartość odzyskiwalna jest wyższą z dwóch wartości: wartości godziwej środka trwałego pomniejszonej o koszty jego sprzedaży i wartości użytkowej.

Wartość bilansowa składnika rzeczowych aktywów trwałych zostaje usunięta ze sprawozdania z sytuacji finansowej w chwili zbycia tej pozycji lub kiedy nie oczekuje się żadnych przyszłych korzyści ekonomicznych z tytułu jej użytkowania lub zbycia.

Bank nie zwiększa wartości bilansowej pozycji rzeczowych aktywów trwałych o koszty bieżącego utrzymywania tych aktywów. Koszty remontów i konserwacji ujmowane są w rachunku zysków i strat w momencie ich poniesienia.

W przypadku wymiany części składowej rzeczowego aktywa trwałego, Bank ujmuje w wartości bilansowej pozycji rzeczowych aktywów trwałych koszty wymiany części tych pozycji w momencie ich poniesienia. Wartość bilansowa zastąpionych części składowych jest odpisywana zgodnie z warunkami usuwania ze sprawozdania z sytuacji finansowej.

Zyski i straty wynikające z usunięcia pozycji rzeczowych aktywów trwałych ze sprawozdania z sytuacji finansowej są ustalane jako różnica pomiędzy przychodami netto ze zbycia, a wartością bilansową tej pozycji i ujmowane są w rachunku wyników w momencie usunięcia pozycji ze sprawozdania z sytuacji finansowej

2.13. Odroczony podatek dochodowy

Rezerwa i aktywa z tytułu podatku odroczonego obliczane są przy zastosowaniu stawek i przepisów podatkowych obowiązujących na koniec okresu sprawozdawczego, które zgodnie z oczekiwaniami będą obowiązywały w momencie realizacji aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego lub regulowania zobowiązania podatkowego. Różnice przejściowe są to różnice między wartością bilansową danego składnika aktywów lub zobowiązań, a jego wartością podatkową.

Rezerwa lub aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego ujmowane są w pełnej wysokości metodą bilansową, w związku z istnieniem różnic przejściowych pomiędzy wartością podatkową aktywów i zobowiązań a ich wartością bilansową.

Wartość bilansowa składnika aktywów z tytułu odroczonego podatku jest weryfikowana na każdy dzień bilansowy i ulega stosownemu obniżeniu o tyle, o ile przestało być prawdopodobne osiągnięcie dochodu do opodatkowania wystarczającego do częściowego lub całkowitego zrealizowania składnika aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego. Nieujęty składnik aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego podlega ponownej ocenie na każdy dzień bilansowy i jest ujmowany do wysokości odzwierciedlającej prawdopodobieństwo osiągnięcia w przyszłości dochodów do opodatkowania, które pozwolą na odzyskanie tego składnika aktywów.

Aktywa i rezerwy z tytułu podatku odroczonego Bank wykazuje w sprawozdaniu z sytuacji finansowej po skompensowaniu, jeżeli Bank ma tytuł uprawniający do ich jednoczesnego uwzględniania przy obliczaniu zobowiązania podatkowego.

Odroczony podatek dochodowy z tytułu aktualizacji wartości aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży oraz z tytułu zysków i strat aktuarialnych na wycenie świadczeń emerytalnych i rentowych ujmowany jest tak jak aktualizacja wyceny oraz zyski i straty aktuarialne, bezpośrednio w pozostałych dochodach całkowitych.

Do ustalenia różnic kursowych z dniem 1 stycznia 2015 roku Bank stosuje metodę rachunkową.

2.14. Zapasy

Jako zapasy Bank klasyfikuje niefinansowe aktywa przejęte za długi. Aktywa przejęte za długi są wyceniane w momencie początkowego ujęcia w kwocie odpowiadającej ich wartości godziwej, następnie wyceniane są według niższej z dwóch wartości: ceny nabycia lub ceny sprzedaży netto. Cena sprzedaży netto to oszacowana cena sprzedaży w normalnym toku działalności, pomniejszona o odnośne zmienne koszty sprzedaży. Kwotę wszelkich odpisów wartości zapasów do poziomu wartości netto możliwej do uzyskania oraz wszelkie straty w zapasach ujmuje się jako koszt okresu, w którym odpis lub strata miały miejsce w „Pozostałych kosztach operacyjnych”. Odwrócenie odpisu wartości zapasów, wynikające ze zwiększenia ich wartości netto możliwej do uzyskania, zostaje ujęte w „Pozostałych przychodach operacyjnych”.

2.15. Rozliczenia międzyokresowe i przychody przyszłych okresów

Bank dokonuje czynnych rozliczeń międzyokresowych kosztów, jeżeli wydatki dotyczą przyszłych okresów sprawozdawczych. Czynne rozliczenia międzyokresowe ujmowane są w sprawozdaniu z sytuacji finansowej w pozycji „Inne aktywa”.

Rozliczenia międzyokresowe bierne są zobowiązaniami przypadającymi do zapłaty za dobra lub usługi, które zostały otrzymane/wykonane, ale nie zostały opłacone, zafakturowane lub formalnie uzgodnione z dostawcą, łącznie z kwotami należnymi pracownikom. Przychody przyszłych okresów stanowią m.in. otrzymane kwoty przyszłych świadczeń. Bierne rozliczenia międzyokresowe kosztów oraz przychody przyszłych okresów są prezentowane w sprawozdaniu z sytuacji finansowej w pozycji „Pozostałe zobowiązania i rezerwy”.

2.16. Rezerwy

Rezerwy zgodnie z MSR 37 są tworzone wówczas, gdy na Banku ciąży obecny obowiązek (prawny lub zwyczajowo oczekiwany) wynikający ze zdarzeń przeszłych, prawdopodobne jest, że wypełnienie obowiązku spowoduje wypływ środków oraz gdy można dokonać wiarygodnego szacunku kwoty tego obowiązku.

2.17. Świadczenia emerytalne i inne świadczenia pracownicze

Świadczenia emerytalne i rentowe

Bank tworzy rezerwy na przyszłe zobowiązania z tytułu odpraw emerytalnych oraz rentowych ustalone w oparciu o oszacowania tego typu zobowiązań na podstawie modelu aktuarialnego. Koszty bieżącego zatrudnienia oraz odsetki netto ujmowane są w ciężar rachunku zysków i strat w pozycji „Ogólne koszty administracyjne”. Zyski i straty aktuarialne ujmowane są w pozostałych dochodach całkowitych, które nie zostaną przeklasyfikowane do rachunku zysków i strat.

Świadczenia oparte na akcjach fantomowych rozliczane w środkach pieniężnych

Bank prowadzi program wynagrodzeń dla Zarządu Banku oraz pracowników mających istotny wpływ na profil ryzyka Banku oparty na akcjach fantomowych rozliczanych w środkach pieniężnych. Świadczenia te są rozliczane zgodnie z MSR 19 „Świadczenia pracownicze”. Wartość z wyceny akcji fantomowych powiększa koszty danego okresu w korespondencji z zobowiązaniami. Koszty rozpoznawane są w czasie przez cały okres nabywania uprawnień i ujmowane są w pozycji „Ogólne koszty administracyjne”. Akcje fantomowe przyznawane są w liczbie wynikającej z wyceny tych akcji za okres oceny. Wycena akcji fantomowych obliczana jest każdorazowo na koniec okresu sprawozdawczego jako iloraz wartości księgowej Banku i liczby akcji zwykłych. Szczegółowy opis programu został przedstawiony w Nocie 42.

2.18. Emisja papierów wartościowych

Zobowiązania Banku wynikające z emisji papierów wartościowych (listów zastawnych, obligacji) w momencie początkowego ujęcia wycenia się według wartości godziwej, z uwzględnieniem kosztów transakcji, które mogą być bezpośrednio przypisane do emisji, a przez cały czas trwania transakcji wyceniane są w wysokości zamortyzowanego kosztu z uwzględnieniem efektywnej stopy procentowej. Wycena wyemitowanych papierów wartościowych wykazywana jest w rachunku zysków i strat w „Kosztach odsetkowych”.

2.19. Kredyty i pożyczki otrzymane

Kredyty i pożyczki otrzymane oraz depozyty przyjęte ujmuje się początkowo według wartości godziwej, pomniejszonej o poniesione koszty transakcyjne. Po początkowym ujęciu, kredyty i pożyczki oraz depozyty przyjęte wykazuje się według skorygowanej ceny nabycia z zastosowaniem efektywnej stopy procentowej. Wszelkie różnice pomiędzy otrzymaną kwotą (pomniejszoną o koszty transakcyjne), a wartością wykupu ujmuje się w rachunku zysków i strat przez okres obowiązywania odpowiednich umów metodą efektywnej stopy procentowej.

2.20. Kapitał

W skład kapitałów własnych wchodzi kapitały i fundusze tworzone przez Bank zgodnie z określonymi przepisami prawa tj. właściwymi ustawami, statutem.

Zarejestrowany kapitał akcyjny

Kapitał akcyjny wykazywany jest w wartości nominalnej zgodnie ze statutem oraz wpisem do Krajowego Rejestru Sądowego.

Kapitał zapasowy ze sprzedaży akcji powyżej wartości nominalnej

Kapitał ten tworzony jest z premii emisyjnej uzyskanej z emisji akcji, pomniejszonej o poniesione bezpośrednio koszty z nią związane.

- Koszty emisji akcji

Koszty bezpośrednio związane z emisją nowych akcji, pomniejszają ujęte w kapitale własnym wpływy z emisji.

Zyski zatrzymane

Zyski zatrzymane obejmują:

- pozostały kapitał zapasowy, który tworzony jest z odpisów z zysku,
- fundusz ogólnego ryzyka bankowego, który tworzony jest z odpisów z zysku i jest przeznaczony na cele określone w statucie lub innych przepisach prawa,
- niepodzielony wynik finansowy z lat ubiegłych,
- wynik roku bieżącego.

Inne pozycje kapitałów

Na inne pozycje kapitałów odnoszony jest wynik z wyceny instrumentów finansowych zakwalifikowanych do kategorii „dostępne do sprzedaży” oraz wycena aktuarialna dotycząca świadczeń pracowniczych po okresie zatrudnienia.

2.21. Leasing

Bank występuje jako leasingobiorca. Umowy leasingowe występujące w Banku to umowy leasingu operacyjnego. Całość opłat leasingowych dokonywanych w ramach leasingu operacyjnego jest rozliczana w ciężar kosztów metodą liniową w okresie trwania umowy leasingowej. W Banku nie występują umowy leasingu finansowego.

Bank dokonuje ustalenia czy umowa jest umową leasingu, bądź umową która zawiera leasing w oparciu o istotę umowy i o ocenę czy wywiązanie się z umowy jest uzależnione od korzystania z określonego składnika aktywów oraz czy umowa przenosi prawo do użytkowania składnika aktywów.

2.22. Wycena pozycji wyrażonych w walutach obcych

Waluta funkcjonalna i waluta prezentacji

Sprawozdanie finansowe prezentowane jest w tysiącach złotych, które są walutą funkcjonalną i walutą prezentacji Banku.

Transakcje i salda

Transakcje wyrażone w walutach obcych przeliczane są na walutę funkcjonalną według średniego kursu NBP, obowiązującego na koniec okresu sprawozdawczego. Zyski i straty kursowe z tytułu rozliczenia tych transakcji oraz wyceny bilansowej aktywów i zobowiązań pieniężnych wyrażonych w walutach obcych ujmowane są w rachunku zysków i strat.

Na koniec każdego okresu sprawozdawczego pozycje niepieniężne wyceniane według kosztu historycznego wyrażonego w walucie obcej przelicza się przy zastosowaniu kursu wymiany z dnia zawarcia transakcji, natomiast pozycje niepieniężne wyceniane w wartości godziwej wyrażonej w walucie obcej przelicza się przy zastosowaniu kursów wymiany, które obowiązywały w dniu, na który wartość godziwa została wyceniona.

W przypadku, gdy zysk lub strata z tytułu pozycji niepieniężnych jest ujęta w pozostałych całkowitych dochodach, każdy element tego zysku lub straty dotyczący różnic kursowych ujemuje się w pozostałych całkowitych dochodach. I odwrotnie, jeżeli zysk lub strata z tytułu pozycji niepieniężnych jest ujęta w wyniku, każdy element tego zysku lub straty dotyczący różnic kursowych ujemuje się w wyniku.

2.23. Nowe standardy, interpretacje i poprawki do opublikowanych standardów

Niniejsze sprawozdanie finansowe uwzględnia wymogi wszystkich zatwierdzonych przez Unię Europejską Międzynarodowych Standardów Rachunkowości, Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej oraz związanych z nimi interpretacji, które zostały wydane i obowiązują za okresy roczne rozpoczynające się 1 stycznia 2015 roku.

Opublikowane Standardy i Interpretacje, które zostały wydane i obowiązują Bank za okresy roczne rozpoczynające się 1 stycznia 2015 roku:

Standardy i Interpretacje zatwierdzone przez Unię Europejską:

- KIMSF 21, Opłaty publiczne, został opublikowany przez Komitet ds. Interpretacji Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej 20 maja 2013 roku i obowiązuje za okresy roczne rozpoczynające się z dniem 1 stycznia 2014 roku lub po tej dacie. W Unii Europejskiej interpretacja ta ma zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się w dniu 17 czerwca 2014 roku lub po tej dacie.

Wydana interpretacja ma na celu uregulowanie momentu ujęcia zobowiązania do uiszczenia opłaty publicznej wykazywanego zgodnie z MSR 37 oraz zobowiązań do uiszczenia opłaty publicznej, których termin i kwoty są pewne w sprawozdaniu finansowym, nie odnosząc się czy zobowiązanie do uiszczenia opłaty skutkuje powstaniem składnika aktywów czy kosztu.

- Poprawki do MSSF 2011 – 2013, zostały opublikowane przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości 12 grudnia 2013 roku, zatwierdzone przez Unię Europejską 18 grudnia 2014 roku i obowiązują dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 lipca 2014 roku lub później. W Unii Europejskiej mają zastosowanie najpóźniej dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2015 roku lub później.

W trakcie cyklu wprowadzono zmiany do następujących standardów: MSSF 1 w zakresie doprecyzowania zastosowania wybranych obowiązujących MSSF przez jednostkę stosującą MSSF po raz pierwszy, MSSF 3 w zakresie eliminacji z jego zakresu rachunkowego ujęcia tworzenia wspólnych ustaleń umownych zdefiniowanych w MSSF 11 w sprawozdaniu finansowym takiego wspólnego ustalenia umownego, MSSF 13 w zakresie doprecyzowania wyjątku pozwalającego na ustalenie wartości godziwej grupy aktywów finansowych

i zobowiązań finansowych na podstawie ceny którą by otrzymano za doprowadzenie do sprzedaży pozycji długiej netto lub przeniesienia pozycji krótkiej netto w przypadku ekspozycji na konkretne ryzyko, MSR 40 w zakresie doprecyzowania relacji między MSSF 3 i MSR 40 dotyczącej klasyfikacji nieruchomości jako inwestycyjnej lub użytkowanej przez właściciela.

Bank uważa, że zastosowanie zmienionych standardów nie będzie miało znaczącego wpływu na sprawozdanie finansowe w okresie ich początkowego zastosowania.

Niniejsze sprawozdanie finansowe nie uwzględnia wymienionych poniżej standardów i interpretacji, które oczekują na zatwierdzenie przez Unię Europejską bądź zostały zatwierdzone przez Unię Europejską, ale weszły lub wejdą w życie dopiero po dniu bilansowym.

W odniesieniu do standardów i interpretacji, które zostały zatwierdzone przez Unię Europejską, ale weszły lub wejdą w życie dopiero po dniu bilansowym, Bank nie skorzystał z możliwości ich wcześniejszego zastosowania.

Opublikowane Standardy i Interpretacje, które zostały wydane, ale jeszcze nie obowiązują i nie zostały wcześniej zastosowane

Standardy i Interpretacje zatwierdzone przez Unię Europejską:

- MSR 19 (Zmieniony), Programy określonych świadczeń: składki pracownicze, został opublikowany przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości 21 listopada 2013 roku, zatwierdzony przez Unię Europejską 17 grudnia 2014 roku i obowiązuje za okresy roczne rozpoczynające się z dniem 1 lipca 2014 roku lub po tej dacie, w Unii Europejskiej ma zastosowanie najpóźniej dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 lutego 2015 roku lub później.

Poprawka do standardu odnosi się jedynie do składek na programy określonych świadczeń wnoszonych przez pracowników lub strony trzecie. Celem zmiany do standardu jest wyjaśnienie i uproszczenie wymogów rachunkowych dotyczących składek niezależnych od okresu zatrudnienia pracowników, tj. składki stanowiące stały procent wynagrodzenia, stałą kwotę w okresie zatrudnienia oraz składki zależne od wieku pracownika. Zgodnie ze zmianą do standardu składki takie powinny być ujmowane jako zmniejszenie kosztu zatrudnienia w okresie, w którym pracownik wykonuje pracę, zamiast przypisywanie składek do okresów zatrudnienia.

Bank uważa, że zastosowanie zmienionego standardu nie będzie miało znaczącego wpływu na sprawozdanie finansowe w okresie jego początkowego zastosowania.

- Zmiany do MSR 1, Inicjatywa w zakresie ujawnienia informacji, został opublikowany przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości 18 grudnia 2014 roku, zatwierdzone przez Unię Europejską 18 grudnia 2015 roku i obowiązuje za okresy roczne rozpoczynające się z dniem 1 stycznia 2016 roku lub po tej dacie.

Zmiany do MSR 1 obejmują wyjaśnienia w zakresie istotności informacji ze szczególnym uwzględnieniem ograniczenia nieistotnych informacji w sprawozdaniu finansowym. Ponadto, określone pozycje sprawozdania finansowego mogą podlegać zarówno agregowaniu, jak i dezagregacji w sprawozdaniu finansowym w zależności od ich istotności. MSR 1 został również uzupełniony o wymogi dotyczące prezentacji sum pośrednich w sprawozdaniu finansowym. Dodatkowo informacje ujawniane w notach do sprawozdania finansowego mogą być prezentowane w kolejności ustalonej przez jednostkę, jednakże ustalając kolejność prezentowania informacji dodatkowej jednostka powinna uwzględnić zrozumiałość i porównywalność informacji w sprawozdaniu finansowym. W zmianach do MSR 1 usunięto też wytyczne dotyczące identyfikacji znaczących obszarów polityki rachunkowości.

Bank uważa, że zastosowanie zmienionego standardu nie będzie miało znaczącego wpływu na sprawozdanie finansowe w okresie ich początkowego zastosowania.

- Poprawki do MSSF 2010 – 2012, zostały opublikowane przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości 12 grudnia 2013 roku, zatwierdzone przez Unię Europejską 17 grudnia 2014 roku. Niektóre ze zmian obowiązują dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 lipca 2014 roku lub później, a niektóre prospektywnie dla transakcji mających miejsce dnia 1 lipca 2014 roku lub później, w Unii Europejskiej mające zastosowanie najpóźniej dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 lutego 2015 roku lub później.

W trakcie cyklu wprowadzono zmiany do następujących standardów: MSSF 2 w zakresie zmiany definicji „warunku nabywania uprawnień” oraz „warunku rynkowego” oraz dodania

definicji „warunku świadczenia usług” oraz „warunku związanego z dokonaniem gospodarczymi jednostek”, MSSF 3 w zakresie doprecyzowania klasyfikacji warunkowej zapłaty przez jednostkę przejmującą, MSSF 8 w zakresie obowiązku ujawniania informacji na temat osądów kierownictwa związanych z kryteriami przy agregowaniu segmentów operacyjnych oraz ujawnianiu uzgodnienia sumy aktywów segmentów sprawozdawczych z całkowitą sumą aktywów, MSSF 13 w zakresie wyjaśnienia wątpliwości w odniesieniu do możliwości uproszczonej wyceny należności i zobowiązań krótkoterminowych z pominięciem efektu dyskontowego w przypadku gdy efekt niedyskontowania jest niematerialny, MSR 16 oraz MSR 38 w zakresie proporcjonalnego przeliczenia wartości skumulowanego umorzenia środka trwałego bądź wartości niematerialnej w sytuacji, gdy składnik środków trwałych bądź wartości niematerialnych podlega przeszacowaniu, zmiany do MSR 24 w zakresie identyfikacji jednostki powiązanej zapewniającej jednostce sprawozdawczej lub podmiotowi dominującemu usługi kluczowego personelu kierowniczego.

Bank uważa, że zastosowanie zmienionych standardów nie będzie miało znaczącego wpływu na sprawozdanie finansowe w okresie ich początkowego zastosowania.

- Zmiany do MSR 16 i do MSR 38, Wyjaśnienie dopuszczalnych metod amortyzacji, został opublikowany przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości 12 maja 2014 roku, zatwierdzone przez Unię Europejską 2 grudnia 2015 roku i obowiązują za okresy roczne rozpoczynające się z dniem 1 stycznia 2016 roku lub po tej dacie.

Zmieniony standard MSR 16 zabrania stosowania metody amortyzacji w oparciu o metodę przychodową dla rzeczowych aktywów trwałych. Wykorzystanie metody naliczenia umorzenia wartości składnika aktywów opartej na przychodach jednostki nie jest właściwe, ponieważ przychody generowane z działalności, w której wykorzystywany jest dany składnik aktywów odzwierciedla inne czynniki niż konsumowanie korzyści ekonomicznych generowanych przez dany składnik aktywów.

Zmieniony standard MSR 38 wprowadza założenie, że metoda amortyzacji aktywów niematerialnych w oparciu o metodę przychodową jest niewłaściwa z tych samych powodów, co w przypadku rzeczowych aktywów trwałych przedstawionych w zmianach do standardu MSR 16. Założenie to można jednak w odniesieniu do zmienionego standardu MSR 38 odrzucić w dwóch przypadkach: jeżeli można wykazać, że przychody z danego składnika są silnie skorelowane z konsumpcją korzyści ekonomicznych zawartych w tych aktywach oraz jeżeli składnik aktywów niematerialnych jest wyrażony jako prawo do uzyskania określonej kwoty przychodów.

Bank uważa, że zastosowanie zmienionych standardów nie będzie miało znaczącego wpływu na sprawozdanie finansowe w okresie ich początkowego zastosowania.

- MSSF 11 (Zmieniony), Rozliczenie nabycia udziału we wspólnej działalności, został opublikowany przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości 6 maja 2014 roku, zatwierdzony przez Unię Europejską 24 listopada 2015 roku i obowiązuje za okresy roczne rozpoczynające się z dniem 1 stycznia 2016 roku lub po tej dacie.

Zmieniony standard przy rozliczaniu transakcji nabycia udziałów we wspólnej działalności, w których wspólna działalność stanowi przedsięwzięcie zgodnie z definicją w MSSF 3 Połączenia przedsięwzięć, wprowadza wymóg stosowania wszystkich zasad ujmowania połączenia przedsięwzięć zawartych w MSSF 3 i w innych standardach za wyjątkiem tych zasad, które są sprzeczne z wytycznymi, w tym MSSF. Ujęcie takie ma obowiązywać nie tylko w odniesieniu do nabycia początkowych udziałów, ale również dodatkowych udziałów we wspólnej działalności. Ponadto, nabywający udziały we wspólnej działalności jest zobowiązany do ujawnienia informacji wymaganych przez MSSF 3 i inne standardy dotyczące połączenia przedsięwzięć.

Bank uważa, że zastosowanie zmienionego standardu nie będzie miało znaczącego wpływu na sprawozdanie finansowe w okresie jego początkowego zastosowania.

- Zmiany do MSR 16 i do MSR 41 Rolnictwo: rośliny produkcyjne, został opublikowany przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości w dniu 30 czerwca 2014 roku, zatwierdzone przez Unię Europejską 23 listopada 2015 roku i obowiązują za okresy roczne rozpoczynające się z dniem 1 stycznia 2016 roku lub po tej dacie.

Zmieniony standard MSR 16 i MSR 41 wprowadza obowiązek ujmowania roślin produkcyjnych w taki sam sposób jak rzeczowych aktywów trwałych i stosowania do nich regulacji MSR 16 wyceniając je według kosztu lub w wartości przeszacowanej. Produkty rolne wytwarzane przez rośliny produkcyjne będą nadal wyceniane w wartości godziwej

pomniejszonej o koszty sprzedaży zgodnie z MSR 41. Zwierzęta hodowlane nie są objęte zmianami.

Bank uważa, że zastosowanie zmienionych standardów nie będzie miało znaczącego wpływu na sprawozdanie finansowe w okresie ich początkowego zastosowania.

- Roczne poprawki do MSSF 2012-2014, zmieniające 4 standardy, zostały opublikowane przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości 25 września 2014 roku, zatwierdzone przez Unię Europejską 15 grudnia 2015 roku i obowiązują za okresy roczne rozpoczynające się z dniem 1 stycznia 2016 roku lub po tej dacie.

W trakcie cyklu wprowadzono zmiany do następujących standardów: MSSF 5 w sytuacji kiedy składnik aktywów zostaje przeklasyfikowany z kategorii „przeznaczony do sprzedaży” do kategorii „przeznaczony do dystrybucji” lub odwrotnie, nie stanowi to zmiany planu sprzedaży lub dystrybucji i wobec tego dotychczasowe wymogi dotyczące klasyfikacji nie ulegną zmianie. Dodatkowo, kiedy aktywa przestały spełniać kryterium przeznaczonych do dystrybucji nie spełniając kryteriów przeznaczonych do sprzedaży, należy zaprzestać stosowania zasad obowiązujących dla przeznaczonych do dystrybucji w ten sam sposób w jaki zaprzestaje się stosowania zasad kiedy aktywa nie spełniają dłużej kryteriów przeznaczonych do sprzedaży; MSSF 7 w zakresie ujawnienia, w przypadku, gdy jednostka przekazuje składnik aktywów finansowych osobie trzeciej zatrzymując prawo do obsługi tego aktywa za określoną opłatą zawartą w umowie o obsługę, czy dana umowa o obsługę stanowi kontynuację zaangażowania w przekazany składnik aktywów. Dodatkowo MSSF 7 wyjaśnia, że ujawnienia dotyczące kompensaty aktywów i zobowiązań finansowych nie są wymagane dla wszystkich okresów śródrocznych, chyba że wymaga tego MSR 34; MSR 19 w zakresie wyjaśnienia, że wysokiej jakości obligacje przedsiębiorstw wykorzystywane do szacowania stopy dyskonta zobowiązań z tytułu świadczeń po okresie zatrudnienia powinny być wyemitowane w tej samej walucie, co zobowiązania z tytułu tych świadczeń. Ocena czy występuje rozwinięty rynek takich obligacji przedsiębiorstw powinna być więc dokonana na poziomie konkretnej waluty, a nie danego kraju; MSR 34 w zakresie wyjaśnienia co oznacza odwołanie do informacji ujawnionych „w innym miejscu w śródrocznym raporcie finansowym” oraz dodatkowo wprowadza wymóg zawarcia w śródrocznym sprawozdaniu finansowym odnośnika do innego sprawozdania, w którym znajdują się te informacje.

Bank uważa, że zastosowanie zmienionych standardów nie będzie miało znaczącego wpływu na sprawozdanie finansowe w okresie ich początkowego zastosowania.

Standardy i interpretacje, które nie są jeszcze zatwierdzone przez Unię Europejską:

- MSSF 9, Instrumenty finansowe, opublikowany przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości 24 lipca 2014 roku, stanowi ostateczną wersję standardu zastępując wcześniejsze publikowane wersje MSSF 9 i kończy projekt Rady Międzynarodowych Standardów Rachunkowości zastąpienia MSR 39 Instrumenty finansowe: ujmowanie i wycena. Nowy Standard odnosi się do klasyfikacji i wyceny aktywów finansowych i zobowiązań finansowych, metodologii utraty wartości oraz rachunkowości zabezpieczeń. MSSF 9 nie obejmuje rachunkowości zabezpieczeń portfela aktywów lub zobowiązań finansowych, co stanowi osobny projekt Rady Międzynarodowych Standardów Rachunkowości. Bank w stosunku do portfelowego zabezpieczenia aktywów lub zobowiązań finansowych nadal jest zobowiązana stosować zapisy MSR 39 w tym zakresie. Nowy standard obowiązuje dla okresów rocznych rozpoczynających się z dniem 1 stycznia 2018 roku lub po tej dacie.

Bank uważa, że zastosowanie standardu będzie miało wpływ na prezentację i wycenę tych instrumentów w sprawozdaniu finansowym oraz na kalkulację utraty wartości.

- MSSF 14, Regulacyjne rozliczenia międzyokresowe, został opublikowany przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości 30 stycznia 2014 roku i obowiązuje za okresy roczne rozpoczynające się z dniem 1 stycznia 2016 roku lub po tej dacie.

Standard zezwala jednostce stosującej Międzynarodowe Standardy Sprawozdawczości Finansowej po raz pierwszy na kontynuację stosowania, zarówno przy pierwszym zastosowaniu MSSF jak i w kolejnych sprawozdaniach finansowych, dotychczasowych zasad rachunkowości odnośnie ujmowania, wyceny, utraty wartości oraz zaprzestania rozpoznawania regulacyjnych rozliczeń międzyokresowych. Standard wymaga ujawnień sald regulacyjnych rozliczeń międzyokresowych w osobnych pozycjach sprawozdania z sytuacji finansowej, ujawniania zmiany stanu sald na tych kontach w oddzielnej pozycji rachunku zysków i strat oraz całkowitych dochodach. Wymagane są również ujawnienia dotyczące

natury, ryzyk oraz stawki regulacyjnej, która spowodowała ujęcie sald na kontach regulacyjnych rozliczeń międzyokresowych.

Bank uważa, że zastosowanie standardu nie będzie miało znaczącego wpływu na sprawozdanie finansowe w okresie jego początkowego zastosowania.

- MSSF 15, Przychody z tytułu umów z klientami, został opublikowany przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości w dniu 28 maja 2014 roku i obowiązuje dla okresów rocznych rozpoczynających się z dniem 1 stycznia 2017 roku lub po tej dacie.

Zmiany do MSSF 15, Data wejścia w życie MSSF 15, zostały opublikowane przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości 11 września 2015 roku i obowiązują za okresy roczne rozpoczynające się 1 stycznia 2018 roku lub po tej dacie.

MSSF 15 wprowadza nowe zasady ujmowania przychodów. Główną zasadą jest, że jednostka rozpoznaje przychód w taki sposób, aby wskazać transfer towarów lub usług na rzecz klienta w takiej kwocie, która odzwierciedla wysokość wynagrodzenia, tj. płatność, którego spółka spodziewa się w zamian za te towary lub usługi. Zgodnie z nowym MSSF 15 przychód powstaje w momencie, gdy kontrola nad towarami lub usługami przechodzi w ręce klienta. W zależności od spełnienia określonych warunków przychody są albo rozkładane w czasie w sposób odzwierciedlający wykonanie umowy przez jednostkę, albo ujmowane jednorazowo w momencie przeniesienia kontroli nad towarami lub usługami na klienta.

Bank uważa, że zastosowanie standardu nie będzie miało znaczącego wpływu na sprawozdanie finansowe w okresie jego początkowego zastosowania.

- Zmiany do MSR 27, Metoda praw własności w jednostkowych sprawozdaniach finansowych, został opublikowany przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości 12 sierpnia 2014 roku i obowiązuje za okresy roczne rozpoczynające się z dniem 1 stycznia 2016 roku lub po tej dacie.

Zmieniony standard MSR 27 przywraca możliwość zastosowania metody praw własności przy ujmowaniu inwestycji w jednostki zależne, wspólne przedsięwzięcia i jednostki stowarzyszone w jednostkowym sprawozdaniu finansowym. Jednostka może teraz ujmować inwestycje w jednostkach zależnych, wspólnych przedsięwzięciach i jednostkach stowarzyszonych w jednostkowym sprawozdaniu finansowym po koszcie lub zgodnie z MSSF 9 lub metodą praw własności w sposób opisany w MSR 28. Dywidendę od jednostek zależnych, stowarzyszonych oraz wspólnych przedsięwzięć ujmuje się w rachunku zysków i strat lub jako korektę wartości bieżącej inwestycji, gdy inwestycja ujmowana jest przy zastosowaniu metody praw własności.

Bank uważa, że zastosowanie zmienionego standardu nie będzie miało znaczącego wpływu na sprawozdanie finansowe w okresie jego początkowego zastosowania.

- Zmiany do MSSF 10 i MSR 28, Ujmowanie transakcji sprzedaży lub wniesienia aktywów pomiędzy inwestorem a jego jednostką stowarzyszoną lub wspólnym przedsięwzięciem, został opublikowany przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości 11 września 2014 roku i obowiązują za okresy roczne rozpoczynające się z dniem 1 stycznia 2016 roku lub po tej dacie, przy czym termin ten został wstępnie odroczony przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości.

Zmiany do MSSF 10 i MSR 28 eliminują istniejącą niespójność pomiędzy wymogami tych standardów i wyjaśniają ujęcie księgowe utraty kontroli nad spółką zależną, która jest wniesiona do spółki stowarzyszonej lub wspólnego przedsięwzięcia. Ujęcie księgowe zależy od tego czy aktywa sprzedane lub wniesione do jednostki stowarzyszonej lub wspólnego przedsięwzięcia spełniają definicję przedsięwzięcia zgodnie z MSSF 3 Połączenia przedsięwzięć. Jeżeli aktywa spełniają definicję przedsięwzięcia, zmiany wprowadzają wymóg pełnego ujęcia zysku lub straty na transakcji. Gdy transakcja dotyczy aktywów nie stanowiących przedsięwzięcia, nastąpi częściowe ujęcie zysku lub straty do wysokości zaangażowania kapitałowego innych podmiotów.

Bank uważa, że zastosowanie zmienionych standardów nie będzie miało znaczącego wpływu na sprawozdanie finansowe w okresie ich początkowego zastosowania.

- Zmiany do MSSF 10, MSSF 12 i MSR 28, Jednostki inwestycyjne: zastosowanie wyjątku w zakresie konsolidacji, został opublikowany przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości 18 grudnia 2014 roku i obowiązują za okresy roczne rozpoczynające się z dniem 1 stycznia 2016 roku lub po tej dacie.

Zmiany do MSSF 10, MSSF 12 i MSR 28 zwalniają z wymogu sporządzania skonsolidowanego sprawozdania finansowego jednostki dominującej, jeżeli jej jednostka dominująca średniego lub najwyższego szczebla sporządza sprawozdanie finansowe dostępne do publicznej wiadomości zgodne z MSSF, w którym jednostki zależne są konsolidowane lub wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat. Dodatkowo, wymóg konsolidacji został ograniczony do sytuacji, gdy jednostka inwestycyjna ma jednostkę zależną, która sama nie jest jednostką inwestycyjną oraz której głównym celem jest świadczenie usług związanych z działalnością inwestycyjną jednostki dominującej. Ponadto, przy zastosowaniu metody praw własności w jednostce stowarzyszonej lub wspólnym przedsięwzięciu będącej jednostką inwestycyjną, inwestor może nadal stosować wycenę w wartości godziwej, które jednostka stowarzyszona lub wspólne przedsięwzięcie stosowała w odniesieniu do własnych jednostek zależnych.

Bank uważa, że zastosowanie zmienionych standardów nie będzie miało znaczącego wpływu na sprawozdanie finansowe w okresie ich początkowego zastosowania.

- Zmiany do MSR 12, Ujęcie podatku odroczonego z tytułu niezrealizowanych strat, został opublikowany przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości 19 stycznia 2016 roku i obowiązuje za okresy roczne rozpoczynające się z dniem 1 stycznia 2017 roku lub po tej dacie.

Zmiany do MSR 12 doprecyzowują wymogi ujmowania aktywów z tytułu podatku odroczonego od niezrealizowanych strat na instrumentach dłużnych wycenianych do wartości godziwej. Zmiany wprowadzają wytyczne dotyczące identyfikacji ujemnych różnic przejściowych. W szczególności standard potwierdza, że spadek poniżej kosztu w wartości bilansowej instrumentów dłużnych o stałej stopie procentowej wycenianych w wartości godziwej, dla których podstawa opodatkowania pozostaje na poziomie kosztu powoduje powstanie ujemnych różnic przejściowych, niezależnie od tego czy posiadacz instrumentu zamierza go utrzymywać czy sprzedać.

Bank uważa, że zastosowanie zmienionego standardu nie będzie miało znaczącego wpływu na sprawozdanie finansowe w okresie jego początkowego zastosowania.

- Zmiany do MSR 7, Inicjatywa dotycząca ujawnień, został opublikowany przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości 29 stycznia 2016 roku i obowiązuje za okresy roczne rozpoczynające się z dniem 1 stycznia 2017 roku lub po tej dacie.

Zmiany do MSR 7 wprowadzają wymóg ujawnienia zmian w zobowiązaniach wynikających z działalności finansowej w sprawozdaniu z przepływów pieniężnych, włączając w to zmiany zarówno będące przepływami pieniężnymi oraz zmianami niepieniężnymi. Aby spełnić wymóg standard nakazuje uzgodnienie sald otwarcia i sald zamknięcia poszczególnych zobowiązań przedstawionych w sprawozdaniu z sytuacji finansowej, które kwalifikują się jako działalność finansowa w sprawozdaniu z przepływów pieniężnych.

Bank uważa, że zastosowanie zmienionego standardu nie będzie miało znaczącego wpływu na sprawozdanie finansowe w okresie jego początkowego zastosowania.

- MSSF 16, Leasing, został opublikowany przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości 13 stycznia 2016 roku i obowiązuje za okresy roczne rozpoczynające się z dniem 1 stycznia 2019 roku lub po tej dacie.

MSSF 16 wprowadza nowe zasady ujmowania leasingu. Główną zmianą jest wyeliminowanie klasyfikacji leasingu na leasing operacyjny i leasing finansowy, a zamiast tego wprowadzenie jednego modelu księgowego leasingu. Stosując jeden model leasingobiorca jest zobowiązany rozpoznać aktywa będące przedmiotem leasingu w sprawozdaniu z sytuacji finansowej oraz odpowiadające im zobowiązania, za wyjątkiem krótkoterminowych umów leasingowych do 12 miesięcy oraz umów leasingowych dotyczących małych składników aktywów. Leasingobiorca jest również zobowiązany rozpoznać koszty amortyzacji aktywa będącego przedmiotem leasingu oddzielnie od kosztów odsetek z tytułu zobowiązania leasingowego w rachunku zysków i strat.

Aktualne ujęcie księgowe przez leasingodawcę pozostanie w znacznej mierze niezmienione przez MSSF 16. Oznacza to, że leasingodawca kontynuuje klasyfikację leasingów jako leasing operacyjny lub leasing finansowy oraz ich ujęcie księgowe jako dwa oddzielne typy leasingu.

Bank uważa, że zastosowanie nowego standardu będzie miało wpływ na ujmowanie, prezentację, wycenę oraz ujawnienia aktywów będących przedmiotem leasingu operacyjnego oraz odpowiadających im zobowiązań w sprawozdaniu finansowym Banku jako leasingobiorcy.

3. Zarządzanie ryzykiem finansowym

3.1. Ryzyko kredytowe

Bank narażony jest na ryzyko kredytowe polegające na tym, że kontrahent nie wywiąże się ze swoich zobowiązań wobec Banku w pełnej wysokości w ustalonym terminie. W celu ograniczenia ryzyka kredytowego, Bank prowadzi akcję kredytową zgodnie z wewnętrznymi procedurami, a także polityką w zakresie podejmowania decyzji kredytowych oraz oceny ryzyka kredytowego.

3.1.1. Zabezpieczenia

Polityka Banku w zakresie zabezpieczeń kredytowych i ich wyceny uwzględnia regulacje ustaw: o listach zastawnych i bankach hipotecznych, prawo bankowe, ustawa o zastawie rejestrowym i rejestrze zastawów, ustawa o księgach wieczystych i hipotece, zapisy kodeksu spółek handlowych, zapisy kodeksu cywilnego oraz innych ustaw. Dodatkowo, do kwestii zabezpieczeń prawnych odnoszą się Zalecenia i Rekomendacje Komisji Nadzoru Bankowego (obecnie Komisja Nadzoru Finansowego), w tym Rekomendacja S i J oraz zapisy wewnętrznych regulacji bankowych.

Bank posiada i stosuje Regulamin ustalania bankowo-hipotecznej wartości nieruchomości, zatwierdzony przez Komisję Nadzoru Bankowego (obecnie Komisja Nadzoru Finansowego), wydany na podstawie Ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku o listach zastawnych i bankach hipotecznych (tekst jednolity Dz. U. z 2003 roku Nr 99, poz. 919 z późn. zm.) z uwzględnieniem zapisów Rekomendacji F dotyczącej podstawowych kryteriów stosowanych przez Komisję Nadzoru Finansowego przy zatwierdzaniu regulaminów ustalania bankowo-hipotecznej wartości nieruchomości wydawanych przez banki hipoteczne. Tym samym Bank zapewnia, że wartość zabezpieczenia ekspozycji kredytowej zabezpieczonej hipotecznie jest wystarczająca w całym okresie trwania umowy. Zapewnienie to oparte jest na analizie długookresowej dochodowości danej nieruchomości, zakończonej ustaleniem kwoty skapitalizowanych wpływów netto możliwych długookresowo do osiągnięcia z danej nieruchomości.

Bank może przeprowadzić lub zlecić ponowną wycenę zabezpieczeń, w tym nieruchomości stanowiącej zabezpieczenie hipoteczne, o ile w okresie od dokonania ostatniej wyceny miały miejsce wydarzenia mogące mieć znaczny wpływ na wartość danego zabezpieczenia lub w przypadku nieruchomości, która stanowi zabezpieczenie kredytów, dla których rozpoznano utratę wartości.

Bank jako obowiązkowe prawne zabezpieczenie spłaty udzielonego kredytu przyjmuje:

- hipotekę na nieruchomości, będącej przedmiotem kredytowania, wpisaną w księgę wieczystej na pierwszym miejscu – w przypadku kredytów na refinansowanie, kredytów dla deweloperów komercyjnych, kredytów dla deweloperów mieszkaniowych, kredytów na zakup gruntu, kredytów dla osób fizycznych, kredytów dla osób fizycznych – model agencyjny, pooling,
- cesję praw z polisy ubezpieczeniowej od ognia i innych zdarzeń losowych nieruchomości obciążonej hipoteką na rzecz Banku lub cesję z praw z polisy od wszelkich ryzyk budowlanych finansowanej nieruchomości (w zależności od tego czy przedmiotem finansowania jest gotowa nieruchomość czy w budowie) – w przypadku kredytów na refinansowanie, kredytów dla deweloperów komercyjnych, kredytów dla deweloperów mieszkaniowych, kredytów dla osób fizycznych, kredytów dla osób fizycznych – model agencyjny, pooling,
- cesję lub zastaw na wierzytelnościach z tytułu umów najmu – w przypadku kredytów na refinansowanie, kredytów dla deweloperów komercyjnych,
- weksel własny in blanco kredytobiorcy wraz deklaracją wekslową – w przypadku kredytów udzielonych jednostkom samorządu terytorialnego,
- poręczenie jednostek samorządu terytorialnego według prawa cywilnego – w przypadku kredytów dla zakładów opieki zdrowotnej i spółek powołanych przez jednostki samorządu terytorialnego.

W przypadku kredytów komercyjnych dominującą formą organizacyjną kredytobiorców Banku są tzw. spółki celowe. Według najlepszej wiedzy Banku, Członkowie Zarządu i pracownicy Banku nie pełnią funkcji w organach spółek będących kredytobiorcami Banku.

Zgodnie z MSSF 10, Bank przeprowadza analizę oceny sprawowania kontroli przez Bank nad jednostkami. Bank nie dokonał inwestycji w papiery wartościowe i udziały innych jednostek gospodarczych, dających mu możliwość bieżącego kierowania istotnymi działaniami tych jednostek, oraz nie posiada spółek zależnych i stowarzyszonych, tak więc analiza dotyczy możliwych interakcji pomiędzy Bankiem i kredytowanymi przez niego podmiotami.

W przypadku, gdy są to spółki kapitałowe tj. spółki z ograniczoną odpowiedzialnością i spółki akcyjne, Bank jako zabezpieczenie prawne spłaty kredytu przyjmuje zastaw rejestrowy na udziałach lub akcjach. W związku z powyższym występuje także znaczna koncentracja zastawów rejestrowych na udziałach lub akcjach jako zabezpieczenia prawnego spłaty kredytów. W przypadku finansowania spółek komandytowych lub komandytowo-akcyjnych Bank przyjmuje jako zabezpieczenie prawne spłaty kredytu zastaw na udziałach/akcjach komplementariusza – podmiotu uprawnionego do prowadzenia spraw spółki komandytowej lub komandytowo-akcyjnej.

Niezależnie od zabezpieczeń, o których mowa wyżej, Bank może przyjąć dodatkowe prawne formy zabezpieczenia kredytów, a w szczególności:

- a) gwarancję bankową,
- b) poręczenie według prawa cywilnego lub według prawa wekslowego,
- c) zastaw rejestrowy na prawach lub wierzytelnościach,
- d) zastaw według przepisów kodeksu cywilnego na prawach lub wierzytelnościach,
- e) przelew innych wierzytelności niż wierzytelności, o których mowa powyżej,
- f) blokadę środków na rachunku bankowym,
- g) pełnomocnictwo do dysponowania rachunkiem,
- h) przystąpienie do długu kredytowego,
- i) ubezpieczenie kredytu,
- j) oświadczenie dłużnika o poddaniu się egzekucji,
- k) kaucję,
- l) zobowiązania udziałowców kredytobiorcy,
- m) inne formy dopuszczone przez prawo.

Bank ustala formę i wartość prawnego zabezpieczenia uwzględniając specyfikę transakcji tj. biorąc pod uwagę:

- a) rodzaj i wysokość kredytu oraz okres kredytowania,
- b) status prawny kredytobiorcy,
- c) sytuację finansową kredytobiorcy,
- d) historię współpracy z kredytobiorcą i grupą kapitałową, której kredytobiorca jest członkiem,
- e) koszt ustanowienia zabezpieczenia,
- f) możliwość zaspokojenia z przyjętego zabezpieczenia roszczeń Banku w możliwie najkrótszym czasie.

W zakresie gwarancji bankowych i cesji praw z polis ubezpieczeniowych, Bank dobierając kontrahentów zwraca uwagę na wyniki finansowe i rating wystawców zabezpieczenia akceptując zabezpieczenia wyłącznie od wiarygodnych banków i towarzystw ubezpieczeniowych.

3.1.2. Opis systemu ratingowego i zarządzania ryzykiem kredytowym

Bank do analizy jakości portfela kredytowego wykorzystuje modele ratingowe, które podlegają corocznej aktualizacji. Systemy ratingowe obejmują obecnie 96,14% ogólnej sumy ekspozycji ważonych ryzykiem metodą standardową z uwzględnieniem portfeli objętych planem stopniowego wdrożenia oraz 74,89% bez uwzględnienia tych portfeli.

Bank stosuje modele ratingowe:

- na potrzeby zarządzania ryzykiem kredytowym, w tym podejmowania decyzji kredytowych, oceny ryzyka kredytowego transakcji oraz adekwatności kapitałowej – w przypadku portfela komercyjnego;
- na potrzeby zarządzania ryzykiem kredytowym, w tym podejmowania decyzji kredytowych, oceny ryzyka kredytowego transakcji, wyznaczania odpisów z tytułu utraty wartości, a docelowo także na potrzeby adekwatności kapitałowej – dla ekspozycji w ramach portfela detalicznego pozyskanego przy współpracy z mBankiem S.A.

Portfel komercyjny, w tym skupione wierzytelności komercyjne od mBank S.A.

W obszarze kredytów komercyjnych Bank stosuje własny system ratingowy do oceny ryzyka transakcji, obejmujący 11 modeli ratingowych dedykowanych poszczególnym segmentom rynku nieruchomości komercyjnych oraz model funkcji przejścia pozwalający na wyznaczenie kategorii nadzorczej na podstawie oceny punktowej nadanej w ramach modelu wewnętrznego.

Ratingi analizujące strukturę transakcji mają zastosowanie przy finansowaniu realizowanym:

- przy użyciu „project finance”, gdzie co do zasady kredytobiorcą jest spółka celowa,
- dla różnych typów transakcji odnoszących się do finansowania lub refinansowania budowy/zakupu budynków biurowo-usługowo-handlowych, powierzchni handlowo-usługowych, magazynów, osiedli domów jedno- lub wielorodzinnych z przeznaczeniem na wynajem lub na sprzedaż, hoteli oraz lokali użytkowych z przeznaczeniem na działalność handlową, biura lub magazyny.

Modele Banku uwzględniają różne etapy finansowania transakcji - finansowanie budowy lub finansowanie zakupu/refinansowanie gotowej nieruchomości. Kryteria obejmują obszary związane z:

- nieruchomością: lokalizacja, stan prawny, cechy funkcjonalne obiektu;
- charakterystyką rynku lokalnego: relacja popytu do podaży danego rodzaju obiektów, wskaźnik aktywności gospodarczej w regionie;
- analizą przepływów finansowych generowanych przez nieruchomość: wysokość, stabilność, dopasowanie walutowe, stress testy;
- oceny jakościowe sponsora projektu oraz jego potencjału finansowy i wola wspierania projektu.

Bank wykorzystuje metodę pogrupowania przypisującą ekspozycje do odpowiednich kategorii ryzyka, określających nadzorcze wartości oczekiwanej straty (EL) oraz wagi ryzyka.

Przypisanie do odpowiednich kategorii nadzorczych odbywa się po ocenie ryzyka transakcji z wykorzystaniem zbudowanych przez Bank wewnętrznych modeli ratingowych oraz modelu funkcji przejścia, dokonującej transformacji oceny punktowej nadanej w ramach ww. modeli wewnętrznych na kategorie nadzorcze.

Portfel detaliczny pozyskiwany przy współpracy z mBankiem S.A.

Na potrzeby oceny wiarygodności klienta wnioskującego o detaliczny produkt kredytowy zabezpieczony hipoteką oraz monitoringu/raportowania ryzyka kredytowego dla tego portfela wykorzystywane są grupowe modele ryzyka kredytowego, których Bank jest użytkownikiem lokalnym. Szczegółowe zasady i zakres współpracy między Bankami w zakresie grupowych modeli ryzyka, określają zapisy odrębnej umowy o współpracy w zakresie zarządzania ryzykiem. Wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka kredytowego dla tej części portfela kalkulowany jest z wykorzystaniem metody standardowej, gdyż według stanu na 31 grudnia 2015 roku objęty on jest planem stopniowego wdrożenia.

W obszarze bankowości detalicznej funkcjonują następujące modele wchodzące w skład systemu ratingowego:

- model straty z tytułu niewykonania zobowiązania (LGD). W ujęciu tego modelu strata została zdefiniowana jako funkcja zależna od poziomu odzysku ze spłat własnych klienta oraz możliwej, zrealizowanej w trakcie procesu egzekucyjnego wartości zabezpieczenia na nieruchomości,
- model współczynnika konwersji kredytowej (CCF). Współczynnik ten jest integralną częścią modelu EAD (CCF jako stopień zrealizowania przez klienta zobowiązań pozabilansowych w dniu zaistnienia defaultu),
- model prawdopodobieństwa zaniechania spłaty (PD), który jest modelem modułowym integrującym funkcjonujące w obszarze bankowości detalicznej modele aplikacyjne, behawioralne oraz bazujące na danych zewnętrznych z Biura Informacji Kredytowej (BIK).

Dodatkowe informacje.

Ratingi nadawane przez zewnętrzne agencje ratingowe mają w ocenie ryzyka kredytowego Banku bardzo ograniczone znaczenie z uwagi na dominującą formę organizacyjną kredytobiorców – spółki celowe.

Kwoty ekspozycji ważonych ryzykiem na ryzyko kredytowe obliczone z wykorzystaniem metody wewnętrznych ratingów zostały przedstawiony w Nocie 45.

Ocena jakości portfela kredytowego Banku dokonywana jest w oparciu o monitoring terminowości spłat oraz monitoring analizy sytuacji ekonomiczno-finansowej kredytobiorcy.

Kredyty dla osób fizycznych monitorowane są miesięcznie pod kątem terminowości spłat oraz prawidłowości w zakresie ustanowionych skutecznych zabezpieczeń hipotecznych. W tym samym okresie monitorowana jest także realizacja wszystkich zobowiązań umownych klienta (w tym ubezpieczenie nieruchomości i cesja praw z polis).

Portfel komercyjny i budżetowy monitorowany jest miesięcznie pod kątem terminowości spłat, natomiast sytuacja ekonomiczno-finansowa monitorowana jest z częstotliwością kwartalną lub półroczną w zależności od oceny ryzyka transakcji mierzonego uzyskaną liczbą punktów w modelu ratingowym. Dodatkowo miesięcznie monitorowana jest realizacja inwestycji oraz rozliczeń z wykonawcami – w przypadku finansowania budowy.

Jak ujawniono w notcie 3.1.5. 94,57% wartości brutto kredytów i pożyczek udzielonych klientom stanowią kredyty nieprzeterminowane, bez stwierdzonej utraty wartości. Pozostałe 5,43% wartości portfela kredytowego przypada na kredyty przeterminowane bez rozpoznanej utraty wartości (2,7%) oraz kredyty z rozpoznaną utratą wartości (2,73%).

3.1.3. Pomiar utraty wartości

Bank dokonuje pomiaru utraty wartości dla ekspozycji kredytowych zgodnie z Międzynarodowym Standardem Rachunkowości nr 39.

Na potrzeby analizy utraty wartości w Banku wyodrębniono cztery portfele:

- portfel komercyjny,
- portfel budżetowy,
- portfel detaliczny pozyskiwany przy współpracy z mBankiem S.A. oraz
- portfel pozostałych kredytów detalicznych.

Portfel komercyjny podzielono na dwa podportfele wyodrębniając kredyty komercyjne (kredyty deweloperskie, komercyjne i dla osób prawnych) i pozostałe kredyty dla przedsiębiorców indywidualnych.

Portfel kredytów komercyjnych, JST oraz pozostałych kredytów detalicznych

Bank przyjmuje, że zaszło niewykonanie zobowiązań (zdarzenie default) w odniesieniu do danego dłużnika, jeżeli wystąpiło co najmniej jedno z trzech następujących zdarzeń:

- a) nastąpiło pogorszenie jakości kredytowej kontrahenta/transakcji. Bank uznaje, że dłużnik prawdopodobnie nie wywiąże się w pełni ze swoich zobowiązań kredytowych wobec Banku, podmiotu dominującego wobec Banku bez konieczności podejmowania przez Bank działań, takich jak realizacja zabezpieczenia, o ile takowe istnieje,
- b) wystąpiły opóźnienia w płatnościach o ponad 90 dni. Którakolwiek z ekspozycji o charakterze zobowiązania kredytowego dłużnika wobec Banku, podmiotu dominującego wobec Banku jest przeterminowana o ponad 90 dni, z zastrzeżeniem, że:
 - w przypadku ekspozycji detalicznych, kwota przeterminowana przekracza 500 PLN,
 - w przypadku pozostałych ekspozycji, kwota przeterminowana przekracza 3 000 PLN,
- c) klasyfikacja podmiotu do sytuacji default przez jednostkę dominującą wobec Banku.

Za datę defaultu Bank przyjmuje datę podjęcia decyzji o wystąpieniu defaultu – na podstawie powzięcia informacji o twardych i miękkich przesłankach oraz na podstawie przeprowadzonej analizy oceny ekspozycji.

Następujące elementy stanowią „twarde” przesłanki zajścia zdarzenia niewykonania zobowiązania i oznaczają pogorszenie jakości kredytowej klienta/transakcji w myśl wyżej przyjętej definicji:

- a) dokonanie odpisu z tytułu utraty wartości na skutek wyraźnego pogorszenia wiarygodności kredytowej dłużnika,
- b) zbycie przez Bank ekspozycji ze znaczną stratą ekonomiczną związaną ze zmianami jej wiarygodności kredytowej,
- c) zezwolenie przez Bank na wymuszoną restrukturyzację zobowiązania kredytowego, o ile może to skutkować zmniejszeniem zobowiązań finansowych poprzez umorzenie istotnej części zobowiązania lub odroczenie spłaty kwoty głównej, odsetek lub – jeżeli dotyczy – prowizji,

- d) złożenie przez Bank wniosku o postawienie dłużnika w stan upadłości lub podobnego wniosku w odniesieniu do zobowiązań kredytowych dłużnika wobec Banku, podmiotu dominującego wobec Banku,
- e) postawienie dłużnika w stan upadłości lub uzyskanie przez niego podobnej ochrony prawnej, powodującej uniknięcie lub opóźnienie spłaty zobowiązań kredytowych wobec Banku, podmiotu dominującego wobec Banku,
- f) oszustwo ze strony klienta (dostarczenie nieprawdziwych danych w momencie udzielenia kredytu bądź w momencie jego monitorowania, wyłudzenie kredytu itp.),
- g) wypowiedzenie umowy (całości lub części) i/lub wszczęcie działań windykacyjnych.

Oprócz przesłanek twardych, które determinują zajście zdarzenia default Bank identyfikuje przesłanki miękkie. Wystąpienie przesłanki miękkiej nie rodzi natomiast automatycznej konieczności klasyfikacji, jako zajście zdarzenia default. Przesłanki miękkie mają uzupełniający charakter. Są to zagadnienia, które Bank powinien dodatkowo rozważyć przy analizie sytuacji kredytobiorcy, a które mogą wskazywać na jej pogorszenie. Jeśli w ocenie Banku zidentyfikowane przesłanki miękkie mają dla konkretnego przypadku istotne znaczenie, Bank powinien przystąpić do oceny, czy zaszło zdarzenie default niezależnie od braku przesłanek twardych.

Bank dokonuje kalkulacji odpisów z tytułu utraty wartości w oparciu o analizę indywidualną (portfel komercyjny oraz budżetowy) oraz portfelową (portfel detaliczny oraz te ekspozycje z portfela komercyjnego oraz budżetowego, dla których w analizie indywidualnej nie stwierdzono utraty wartości).

Proces kalkulacji odpisów aktualizujących w analizie indywidualnej polega na:

- a) określeniu szacowanych przyszłych przepływów pieniężnych (spłat) zarówno z zabezpieczeń jak i wpłat dokonywanych przez kredytobiorców, z uwzględnieniem planowanych kosztów,
- b) obliczeniu różnicy między wartością bilansową danego składnika aktywów, a bieżącą wartością szacowanych odzysków i kosztów zdyskontowanych efektywną stopą procentową,
- c) ewidencji księgowej odpisów aktualizujących.

W przypadku wystąpienia przesłanek utraty wartości oraz dokonania analizy indywidualnej danej ekspozycji kredytowej, nie stwierdzającej utraty wartości, wyliczany jest odpis aktualizujący w oparciu o parametry analizy portfelowej.

W przypadku nie wystąpienia przesłanek utraty wartości wobec ekspozycji kredytowej, w oparciu o prawdopodobieństwo zaniechania regulowania zobowiązań (*default*) wyliczany jest w analizie portfelowej odpis aktualizujący na poniesione, ale nie zidentyfikowane straty.

Analiza portfelowa obejmuje wszystkie kredyty detaliczne i komercyjne nie objęte analizą indywidualną. Bank stosuje szacowane na potrzeby pomiaru utraty wartości parametry określające wskaźnik uzdrowień (ZLGD), wskaźnik wadliwych zabezpieczeń (BD) oraz wskaźnik relacji między odzyskiem a wartością zabezpieczenia (CRR), a także indywidualny dla każdej ekspozycji wskaźnik relacji zadłużenia do wartości zabezpieczenia (LTV) służące do wyznaczenia LGD w analizie portfelowej oraz dodatkowo parametry PD oraz LIP. Bank przyjmuje, że LIP wynosi 8 miesięcy dla portfela kredytów komercyjnych oraz 12 miesięcy dla kredytów detalicznych. Parametr PD aktualnie wyznaczany jest z wykorzystaniem 3 letniego szeregu czasowego. Parametr LGD szacowany jest w oparciu o dane od 2009 roku, dobór zakresu danych dokonywany jest pod kątem zapewnienia adekwatności oszacowań wysokości odpisów z tytułu utraty wartości do aktualnych warunków ekonomicznych. Każdy z wyodrębnionych portfeli posiada własny zestaw parametrów ZLGD, BD, CRR i PD.

W czerwcu 2015 roku Bank dokonał aktualizacji metodologii pomiaru utraty wartości, w tym wydłużony został parametr LIP z 6 miesięcy do 8 miesięcy dla portfela kredytów komercyjnych oraz 12 miesięcy dla kredytów detalicznych, wyznaczanie parametru PD zostało wydłużone z 18 miesięcy do 3 letniego szeregu czasowego.

W przypadku aktywów, dla których rozpoznano utratę wartości, Bank przeprowadza zaostrożony monitoring np. dokonuje ponownej wyceny bankowo-hipotecznej wartości nieruchomości stanowiącej zabezpieczenie kredytu.

Portfel detaliczny pozyskiwany przy współpracy z mBankiem S.A.

Dla portfela detalicznego pozyskiwanego przy współpracy z mBankiem S.A. przyjmuje się, że wystąpiła przesłanka utraty wartości ekspozycji detalicznej, gdy osoba fizyczna będąca zobowiązana z tytułu danego produktu jest w stanie default, to znaczy:

- przeterminowanie przynajmniej jednego zobowiązania kredytowego dłużnika utrzymuje się przez okres przekraczający 90 dni oraz łączna kwota przeterminowana na wszystkich ekspozycjach kredytowych dłużnika (przeterminowanych powyżej 31 dni) przekracza 500 złotych,
- jedna z transakcji klienta podlega restrukturyzacji,
- wierzytelność kredytowa zostaje sprzedana ze znaczną ekonomiczną stratą kredytową,
- złożony zostaje przez Bank wniosek o wszczęcie postępowania egzekucyjnego, postępowania upadłościowego lub naprawczego (skutkującego możliwym zaniechaniem lub opóźnieniem w spłacie) przez dłużnika,
- został dokonany odpis z tytułu utraty wartości na skutek wyraźnego pogorszenia się wiarygodności kredytowej klienta.

Wartość bilansowa brutto portfela detalicznego pozyskanego w ramach współpracy z mBankiem S.A. według stanu na dzień 31 grudnia 2015 roku wyniosła 2 569 974 tys. zł (według stanu na 31 grudnia 2014 roku wyniosła 784 440 tys. zł).

Kalkulacja odpisów aktualizujących na bilansowe ekspozycje kredytowe i rezerw na pozabilansowe ekspozycje kredytowe opiera się o parametry ryzyka wyznaczone z wykorzystaniem metodologii stosowanej na potrzeby zaawansowanej metody wewnętrznych ratingów (AIRB), po niezbędnej eliminacji różnic pomiędzy podejściem wynikającym z AIRB i MSR 39

3.1.4. Maksymalna ekspozycja na ryzyko kredytowe – przed uwzględnieniem przyjętych zabezpieczeń

Bank na koniec 2015 roku oraz 2014 roku nie posiadał żadnych aktywów, których maksymalna ekspozycja na ryzyko kredytowe różniłaby się od wartości bilansowej.

Bank stosuje system kontroli i utrzymywania minimalnej ekspozycji na ryzyko kredytowe Banku. 94,57% portfela kredytów i pożyczek udzielonych klientom oraz 100% należności od banków należy do kategorii należności obsługiwanych terminowo, dla których nie stwierdzono utraty wartości (31 grudnia 2014 roku odpowiednio: 92,17% oraz 100%).

Maksymalna ekspozycja na ryzyko kredytowe - finansowy efekt zabezpieczeń

Poniższe tabele prezentują finansowy skutek posiadanych zabezpieczeń, czyli w jakim stopniu zabezpieczenie ogranicza ryzyko kredytowe.

Stan na 31 grudnia 2015 roku	Wartość brutto	Odpisy utworzone	Odpisy bez uwzględnienia przepływów z zabezpieczeń	Finansowy efekt zabezpieczeń
Dane bilansowe				
Należności od banków	205 180	-	-	-
Kredyty i pożyczki udzielone klientom, w tym:	7 489 132	(97 389)	(182 824)	85 435
Klienci korporacyjni	4 701 272	(94 546)	(173 827)	79 281
Klienci indywidualni	2 641 448	(2 799)	(8 953)	6 154
Klienci budżetowi	146 317	(44)	(44)	-
Inne należności	95	-	-	-
Razem dane bilansowe	7 694 312	(97 389)	(182 824)	85 435
Dane pozabilansowe				
Zobowiązania do udzielenia kredytów	979 967	(18)	(35)	17
Razem dane pozabilansowe	979 967	(18)	(35)	17

mBank Hipoteczny S.A.Sprawozdanie Finansowe według Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości
Finansowej za 2015 rok

(w tys. zł)

Stan na 31 grudnia 2014 roku	Wartość brutto	Odpisy utworzone	Odpisy bez uwzględnienia przepływów z zabezpieczeń	Finansowy efekt zabezpieczeń
Dane bilansowe				
Należności od banków	30 972	-	-	-
Kredyty i pożyczki udzielone klientom, w tym:	5 413 440	(87 699)	(203 483)	115 784
Klienci korporacyjni	4 375 564	(85 356)	(196 144)	110 788
Klienci indywidualni	862 951	(2 291)	(7 287)	4 996
Klienci budżetowi	174 925	(52)	(52)	-
Razem dane bilansowe	5 444 412	(87 699)	(203 483)	115 784
Dane pozabilansowe				
Zobowiązania do udzielenia kredytów	1 076 968	(1)	(5)	4
Razem dane pozabilansowe	1 076 968	(1)	(5)	4

3.1.5. Kredyty i pożyczki udzielone klientom i bankom

Kredyty i pożyczki udzielone klientom	31.12.2015		31.12.2014	
	zaangażowanie (tys. zł)	udział/pokrycie (%)	zaangażowanie (tys. zł)	udział/pokrycie (%)
Nieprzeterminowane, bez rozpoznanej utraty wartości	7 082 378	94,57	4 989 802	92,17
Przeterminowane, bez rozpoznanej utraty wartości	202 459	2,70	238 774	4,41
Pozycje z rozpoznaną utratą wartości	204 295	2,73	184 864	3,42
Razem brutto	7 489 132	100,00	5 413 440	100,00
Odpis na kredyty nieprzeterminowane, bez rozpoznanej utraty wartości	(13 650)	0,18	(8 214)	0,15
Odpis na kredyty przeterminowane, bez rozpoznanej utraty wartości	(688)	0,01	(487)	0,01
Odpis na kredyty z rozpoznaną utratą wartości	(83 051)	1,11	(78 998)	1,46
Odpis razem	(97 389)	1,30	(87 699)	1,62
Razem netto	7 391 743	98,70	5 325 741	98,38

W poniższej tabeli przedstawiono należności od banków:

Należności od banków	31.12.2015		31.12.2014	
	zaangażowanie (tys. zł)	udział/pokrycie (%)	zaangażowanie (tys. zł)	udział/pokrycie (%)
Nieprzeterminowane, bez rozpoznanej utraty wartości	205 180	100,00	30 972	100,00
Razem brutto	205 180	100,00	30 972	100,00
Razem netto	205 180	100,00	30 972	100,00

W Banku nie występują należności od banków przeterminowane lub z rozpoznaną utratą wartości.

Kredyty i pożyczki nieprzeterminowane, bez rozpoznanej utraty wartości

Kwoty brutto kredytów i pożyczek nieprzeterminowanych, bez rozpoznanej utraty wartości według oceny ratingowej przedstawiono poniżej.

	score z modeli wewnętrznych 31.12.2015		31.12.2015	score z modeli wewnętrznych 31.12.2014		31.12.2014
	[SCOREmin]	[SCOREmax]		[SCOREmin]	[SCOREmax]	
Ekspozycje stałe wyłączone z metody IRB	brak oceny ratingowej	brak oceny ratingowej	498 212	brak oceny ratingowej	brak oceny ratingowej	580 153
Ekspozycje podlegające czasowemu wyłączeniu spod metody IRB - portfel detaliczny pozyskany przy współpracy z mBank S.A.	-	-	2 550 076	-	-	780 380
Ekspozycje objęte metodą IRB - kredytowanie specjalistyczne, w tym:	-	-	4 034 090	-	-	3 629 269
- kategoria nadzorcza 1	45	54	8 813	48	54	5 642
- kategoria nadzorcza 2	24	45	3 562 921	26	48	3 132 300
- kategoria nadzorcza 3	12	24	338 330	12	26	433 326
- kategoria nadzorcza 4	1	12	7 957	1	12	5 787
- kategoria nadzorcza 5	default	default	116 069	default	default	52 214
Razem			7 082 378			4 989 802

Do kalkulacji wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka kredytowego Bank stosuje metodę wewnętrznych ratingów z zastosowaniem podejścia nadzorczego w zakresie przypisywania kategorii ryzyka ekspozycjom z tytułu kredytowania specjalistycznego. Przypisanie do odpowiedniej kategorii nadzorczej odbywa się po ocenie ryzyka transakcji z wykorzystaniem zbudowanych przez Bank wewnętrznych modeli ratingowych oraz modelu funkcji przejścia, dokonującego transformacji oceny punktowej nadawanej w ramach danych modeli wewnętrznych na kategorie nadzorcze. Poszczególne kategorie nadzorcze wymienione w powyższej tabeli określają nadzorcze wagi ryzyka i oczekiwane straty.

Na podstawie corocznego przeglądu funkcji przejścia, 1 kwietnia 2015 roku wprowadzono zmiany w mapie przejścia - obniżono granicę pomiędzy kategorią nadzorczą 1 i kategorią nadzorczą 2 z 48 do 45 punktów, a pomiędzy kategorią nadzorczą 2 i kategorią nadzorczą 3 z 26 do 24 punktów. Przegląd został przeprowadzony w oparciu o zaktualizowaną próbę oraz metodologię konstrukcji funkcji przejścia. Zmiana granic mapowania funkcji przejścia nie wpłynęła znacząco na wymóg kapitałowy wyznaczony zgodnie z metodą wewnętrznych ratingów.

Kwoty brutto kredytów i pożyczek nieprzeterminowanych, bez rozpoznanej utraty wartości w podziale na klasy klientów przedstawiono poniżej.

	31.12.2015	31.12.2014
Klienci korporacyjni	4 322 972	3 965 062
Klienci indywidualni	2 612 994	849 815
Klienci budżetowi	146 317	174 925
Inne należności	95	-
Razem klienci	7 082 378	4 989 802
Banki	205 180	30 972
Razem	7 287 558	5 020 774

Ocena jakości kredytowej kredytów i pożyczek nieprzeterminowanych, bez rozpoznanej utraty wartości

	31.12.2015	31.12.2014
Kredyty i pożyczki o ograniczonym ryzyku kredytowym	361 058	420 687
Kredyty i pożyczki o standardowym ryzyku kredytowym	6 605 066	4 516 901
Kredyty i pożyczki o podwyższonym ryzyku kredytowym	116 254	52 214
Razem	7 082 378	4 989 802

Do portfela kredytów i pożyczek o ograniczonym ryzyku kredytowym Bank zalicza kredyty i pożyczki udzielone klientom budżetowym oraz klientom korporacyjnym, których podstawowym prawnym zabezpieczeniem jest gwarancja lub poręczenie jednostek samorządu terytorialnego.

Dodatkowo do tej kategorii Bank zalicza należności z tytułu złożonych w izbie rozliczeniowej depozytów zabezpieczających instrumenty pochodne rozliczane za pośrednictwem kontrahenta centralnego. Do portfela kredytów i pożyczek o standardowym ryzyku kredytowym Bank zalicza kredyty i pożyczki udzielone klientom indywidualnym i korporacyjnym, których podstawowym zabezpieczeniem jest hipoteka ustanowiona na nieruchomości, dla których nie wystąpiły przesłanki utraty wartości.

Do portfela kredytów i pożyczek o podwyższonym ryzyku kredytowym Bank zalicza kredyty i pożyczki udzielone klientom korporacyjnym, dla których wystąpiły przesłanki utraty wartości, ale Bank nie rozpoznaje utraty wartości z uwagi na przewidywanie odzyskania ekspozycji kredytowej w pełnej wysokości.

Ocena jakości kredytowej pochodnych instrumentów finansowych

	31.12.2015	31.12.2014
Pochodne instrumenty finansowe o ograniczonym ryzyku kredytowym	32 212	37 291
Razem	32 212	37 291

Wszystkie transakcje na pochodne instrumenty finansowe (poza transakcjami FX SPOT) według stanu na 31 grudnia 2015 roku i 31 grudnia 2014 roku były transakcjami zawartymi pierwotnie z mBankiem S.A. dlatego, też Bank ocenia że ryzyko kredytowe związane z tymi instrumentami jest o ograniczonym ryzyku kredytowym. Jedna transakcja IRS zawarta w październiku 2015 roku pierwotnie z mBank S.A. jest rozliczana centralnie przez izbę clearingową London Clearing House (LCH) za pośrednictwem brokera clearingowego, którą pełni Commerzbank A.G.

Kredyty i pożyczki przeterminowane, bez rozpoznanej utraty wartości

Jako zaangażowania przeterminowane przyjmuje się zaangażowania wobec klientów lub banków, dla których przynajmniej jedna z należności jest przeterminowana o jeden dzień lub więcej dni. Przy czym dla portfela udzielonego przy współpracy z mBankiem S.A. zaangażowanie przeterminowane to zaangażowanie na opóźnionych kontraktach (o jeden lub więcej dni). Dla kredytów i pożyczek przeterminowanych krócej niż o 90 dni nie rozpoznaje się utraty wartości, chyba że inne dostępne informacje świadczą o jej wystąpieniu. W rzadkich przypadkach dla kredytów i pożyczek przeterminowanych dłużej niż o 90 dni Bank nie rozpoznaje utraty wartości jeżeli istnieją szczególne przesłanki świadczące o braku utraty wartości tych kredytów i pożyczek.

Kwoty brutto kredytów i pożyczek, które były przeterminowane, lecz dla których nie rozpoznano utraty wartości, w podziale na klasy klientów przedstawiono poniżej.

Kredyty i pożyczki przeterminowane, bez rozpoznanej utraty wartości (31.12.2015 r.)	Klienci korporacyjni	Klienci indywidualni	Klienci budżetowi	Razem klienci
do 30 dni	148 326	19 996	-	168 322
od 31 do 60 dni	-	1 861	-	1 861
od 61 do 90 dni	16 240	708	-	16 948
powyżej 90 dni	15 183	145	-	15 328
Razem	179 749	22 710	-	202 459

Kredyty i pożyczki przeterminowane, bez rozpoznanej utraty wartości (31.12.2014 r.)	Klienci korporacyjni	Klienci indywidualni	Klienci budżetowi	Razem klienci
do 30 dni	180 581	6 314	-	186 895
od 31 do 60 dni	-	172	-	172
od 61 do 90 dni	624	467	-	1 091
powyżej 90 dni	50 616	-	-	50 616
Razem	231 821	6 953	-	238 774

Kredyty i pożyczki, dla których rozpoznano utratę wartości

Kwoty brutto kredytów i pożyczek, dla których rozpoznano utratę wartości (przed uwzględnieniem przepływów pieniężnych z tytułu posiadanych zabezpieczeń), w podziale na klasy aktywów przedstawiono poniżej.

Kredyty i pożyczki, dla których rozpoznano utratę wartości	Klienci korporacyjni	Klienci indywidualni	Razem klienci
31 grudnia 2015 r.			
Kredyty i pożyczki z utratą wartości (wartość brutto)	198 551	5 744	204 295
Szacowane kwoty odzysku z wpłat własnych i z zabezpieczeń	117 167	3 969	121 136
Odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości	81 276	1 775	83 051
Wartość bankowo-hipoteczna nieruchomości stanowiącej zabezpieczenie kredytów	265 800	16 196	281 996
31 grudnia 2014 r.			
Kredyty i pożyczki z utratą wartości (wartość brutto)	178 681	6 183	184 864
Szacowane kwoty odzysku z wpłat własnych i z zabezpieczeń	101 531	3 944	105 475
Odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości	77 074	1 924	78 998
Wartość bankowo-hipoteczna nieruchomości stanowiącej zabezpieczenie kredytów	247 962	16 506	264 468

W 2015 roku, podobnie jak w 2014 roku, Bank nie rozpoznał utraty wartości żadnych zaangażowań wobec banków.

Czynnikami analizowanymi przy ujęciu utraty wartości kredytów wykazanych w powyższej tabeli są wszystkie przesłanki utraty wartości rozpoznawane przez Bank, w tym m.in. znaczące trudności finansowe dłużnika oraz naruszenie umowy, tj. niespłacenie odsetek lub części kapitałowej zobowiązania.

Podstawowym prawnym zabezpieczeniem kredytów udzielonych klientom przez Bank jest hipoteka ustanowiona na rzecz Banku na pierwszym miejscu w księdze wieczystej prowadzonej dla nieruchomości.

Wartość nieruchomości będącej zabezpieczeniem kredytu udzielonego przez Bank szacowana jest w oparciu o koncepcję tzw. wartości bankowo-hipotecznej zakładającej utrzymanie przez nieruchomość wartości w dłuższym okresie.

W przypadku niekorzystnych zmian wartości zabezpieczeń Bank dokonuje ich weryfikacji poprzez ponowne przeprowadzenie wyceny nieruchomości. Zależnie od efektów wyceny, Bank co do zasady negocjuje z kredytobiorcą zgodnie z zawartą umową kredytową:

- ustanowienie dodatkowego zabezpieczenia,
- zmianę zabezpieczenia,
- dokonanie jednorazowej spłaty zadłużenia do poziomu LTV akceptowanego przez Bank,
- renegocjację warunków umowy.

W wyniku analizy wyceny Bank dokonuje aktualizacji szacowanej kwoty odzysku z wpłat własnych i z zabezpieczeń oraz dokonuje odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości.

Brak osiągnięcia porozumienia może skutkować częściowym lub pełnym wypowiedzeniem umowy, jeżeli sytuacja ekonomiczno-finansowa kredytobiorcy wykazuje trwałe pogorszenie.

Bank posiada plan awaryjny na wypadek nieoczekiwanych, radykalnych zmian cen na rynku nieruchomości.

Dodatkowo w powyższych tabelach w pozycji wartość bankowo-hipoteczna nieruchomości stanowiącej zabezpieczenie kredytów Bank pokazał aktualną wartość przyjętych zabezpieczeń, nieskorygowaną do zmniejszającej się wartości ekspozycji kredytowej. Wartość bankowo-hipoteczna nieruchomości stanowiących zabezpieczenie kredytów udzielonych przez Bank przewyższa wartość zaangażowania, dlatego w przypadku wystąpienia dodatkowych należności związanych z ekspozycjami, np. dodatkowych kosztów egzekucyjnych itp. Bank będzie w stanie zaspokoić swoje roszczenia.

Wartość bankowo-hipoteczna nieruchomości ustalana jest na potrzeby Banku i stanowi wartość, która w jego ocenie odzwierciedla poziom ryzyka związanego z nieruchomością, jako przedmiotem zabezpieczenia udzielanych kredytów. Wartość bankowo-hipoteczna nieruchomości uwzględnia w szczególności jedynie te cechy nieruchomości oraz związane z nią dochody, które

przy założeniu racjonalnej eksploatacji mają charakter trwałe, i które może uzyskać każdy posiadacz tej nieruchomości.

3.1.6. Przejęte zabezpieczenia

Bank może przejąć bezpośrednio do swojego majątku nieruchomość dłużnika Banku, na której została ustanowiona hipoteka zabezpieczająca spłatę kredytu, w zamian za umorzenie zobowiązania kredytowego lub jego części, wynikającego z umowy kredytu.

Przejęciu podlegają nieruchomości dłużnika Banku, stanowiące przedmiot zabezpieczenia hipotecznego spłaty zobowiązań wynikających z umowy kredytu lub też inne nieruchomości wskazane przez dłużnika Banku i zaakceptowane przez Bank jako przedmiot przejęcia.

Bank jest zobowiązany do podjęcia działań zmierzających do zbycia przejętej nieruchomości lub jej części niezwłocznie po jej nabyciu/przejęciu.

Decyzja dotycząca strategii sprzedaży przejętej/nabytej przez Bank nieruchomości lub jej części oraz jej trybie jest podejmowana przez Zarząd Banku.

W 2015 roku Bank nie przejął żadnych zabezpieczeń. Zmniejszenie wartości zapasów związane jest ze sprzedażą lokali mieszkalnych usytuowanych w przejętej nieruchomości w latach ubiegłych.

Zmiana stanu przejętych zabezpieczeń

	Okres od 01.01.2015 do 31.12.2015	Okres od 01.01.2014 do 31.12.2014
Stan na początek okresu	8 192	8 192
Zwiększenia (z tytułu)	166	-
- rozwiązania odpisów z tytułu utraty wartości	34	-
- pozostałe zwiększenia	132	-
Zmniejszenia (z tytułu)	(1 590)	-
- sprzedaży nieruchomości	(1 302)	-
- utworzenia odpisów z tytułu utraty wartości	(288)	-
Stan na koniec okresu	6 768	8 192

3.1.7. Polityka mBanku Hipotecznego S.A. w zakresie forbearance

Bank oferuje klientom, którzy są tymczasowo w trudnej sytuacji finansowej i nie są w stanie sprostać pierwotnym warunkom spłaty kredytu, łagodniejsze warunki obsługi zobowiązań, pozwalające na utrzymanie ich bieżącej obsługi, bez których problemy finansowe klientów uniemożliwiłyby spłatę kredytu w terminie określonym umową kredytową.

Zmiany umów kredytowych mogą być inicjowane przez klienta lub Bank i obejmują m.in. restrukturyzację zadłużenia, nowy harmonogram spłaty, odroczenie terminu płatności rat kapitałowych przy utrzymaniu płatności odsetek.

Rodzaj oferowanej ulgi powinien być odpowiedni do charakteru i przewidywanego czasu trwania trudnej sytuacji finansowej klienta. Do zawarcia porozumienia z klientem konieczne jest przekonanie Banku o gotowości i zdolności klienta do spłaty kredytu. Przed udzieleniem jakiegokolwiek ulgi przeprowadzana jest ocena jej wpływu na poprawę zdolności klienta do spłaty.

Bank renegocjuje umowy kredytowe z klientami mającymi trudności finansowe w celu maksymalizacji możliwości odzyskania należności kredytowych oraz minimalizacji ryzyka defaultu klientów.

Wobec klientów detalicznej części, zgodnie z polityką forbearance, działania pomocowe mogą przyjąć różne formy w zależności od typu i skali problemów finansowych klienta. Działania o charakterze krótkoterminowym polegają głównie na czasowej redukcji wielkości rat lub zawieszeniu rat kapitałowych przy utrzymaniu płatności odsetek. Klientom, których problemy finansowe mają długotrwały charakter, Bank może zaoferować wydłużenie terminu spłaty, które może obejmować zmniejszenie wysokości spłat.

Wobec klientów korporacyjnych będących w trudnej sytuacji finansowej Bank stosuje, zgodnie z polityką forbearance, szeroki wachlarz działań mających na celu wsparcie procesu biznesowego począwszy od zaniechania działań, do których Bank jest upoważniony w przypadku naruszenia warunków umownych bądź covenantów, a na restrukturyzacji umów kredytowych kończąc. Przy tym umowy restrukturyzacyjne mogą uchylać lub łagodzić warunki dodatkowe zawarte w umowie pierwotnej, jeżeli jest to optymalna strategia przetrwania biznesu klienta.

Ryzyko braku spłaty portfela produktów podlegającego polityce forbearance jest mitygowane kwotą 612 697 tys. zł przyjętych zabezpieczeń (wartość bankowo-hipoteczna nieruchomości stanowiąca zabezpieczenie kredytu), tak więc możliwy wpływ tego portfela na pogorszenie jakości całego portfela Banku jest istotnie ograniczony.

Struktura portfela kredytów w kategorii forbearance w mBanku Hipotecznym według stanu na 31 grudnia 2015 roku przedstawia się następująco:

Dane bilansowe	Wartość brutto	z tego w default	Opisy aktualizujące	Wartość netto
Kredyty i pożyczki udzielone klientom, w tym:	355 873	163 780	33 957	321 916
Klienci korporacyjni	353 913	163 780	33 954	319 959
Klienci indywidualni	1 960	-	3	1 957
Razem dane bilansowe	355 873	163 780	33 957	321 916

Struktura portfela kredytów w kategorii forbearance w mBanku Hipotecznym według stanu na 31 grudnia 2014 roku przedstawia się następująco:

Dane bilansowe	Wartość brutto	z tego w default	Opisy aktualizujące	Wartość netto
Kredyty i pożyczki udzielone klientom, w tym:	336 133	197 029	35 453	300 680
Klienci korporacyjni	335 758	197 029	35 452	300 306
Klienci indywidualni	375	-	1	374
Razem dane bilansowe	336 133	197 029	35 453	300 680

Wielkość portfela klientów, którym Bank udzielił ulgi pozostaje niewielka w porównaniu do całkowitej wielkości portfela kredytowego Banku. Udział portfela forbearance stanowi 4,75% (według stanu na 31.12.2014 r. 6,2%) całego portfela. Portfel ekspozycji forbearance w kategorii default wyniósł według stanu na 31 grudnia 2015 r. 45,02 % portfela forbearance (według stanu na 31.12.2014 r. 58,62%). Portfel ekspozycji w kategorii default został pokryty odpisami w 20,37% (według stanu na 31.12.2014 r. 17,85%). Ryzyko braku spłaty portfela forbearance jest mitygowane przyjętymi zabezpieczeniami w postaci hipoteki na nieruchomości o wartości bankowo-hipotecznej 612 697 tys. zł (według stanu na 31.12.2014 r. 543 961 tys. zł), w tym w kategorii default 250 404 tys. zł (według stanu na 31.12.2014 r. 347 529 tys. zł).

Zmiany wartości bilansowej ekspozycji w kategorii forbearance w latach 2015 i 2014

	Wartość brutto	w tym default	Opisy aktualizujące	Wartość netto
Saldo 31.12.2014	336 133	197 029	35 453	300 680
Wyścia z forbearance	(21 505)	(21 505)	(917)	(20 588)
Zmiana zaangażowania	(22 739)	(11 744)	(773)	(21 966)
Nowe forbearance	63 984		194	63 790
Saldo 31.12.2015	355 873	163 780	33 957	321 916

	Wartość brutto	w tym default	Opisy aktualizujące	Wartość netto
Saldo 31.12.2013	226 338	219 312	41 332	185 006
Wyścia z forbearance	(61 524)	(54 499)	(8 057)	(53 467)
Zmiana zaangażowania	(16 760)	(16 760)	1 535	(18 295)
Nowe forbearance	188 079	48 976	643	187 436
Saldo 31.12.2014	336 133	197 029	35 453	300 680

Ekspozycje w kategorii forbearance według charakteru udzielonej ulgi według stanu na 31 grudnia 2015 roku

Typ ulgi (31.12.2015r.)	Wartość brutto	w tym default	Opisy aktualizujące	Wartość netto
Refinansowanie	25 267	25 267	78	25 189
Zmiana warunków	330 606	138 513	33 879	296 727
Suma końcowa	355 873	163 780	33 957	321 916

Ekspozycje w kategorii forbearance według charakteru udzielonej ulgi według stanu na 31 grudnia 2014 roku

Typ ulgi (31.12.2014r.)	Wartość brutto	w tym default	Opisy aktualizujące	Wartość netto
Refinansowanie	22 125	22 125	46	22 079
Zmiana warunków	314 008	174 904	35 407	278 601
Suma końcowa	336 133	197 029	35 453	300 680

Ekspozycje w kategorii forbearance bez rozpoznanej utraty wartości według długości okresu przeterminowania według stanu na 31 grudnia 2015 roku

Ekspozycje forbearance bez rozpoznanej utraty wartości (31.12.2015r.)	Wartość brutto	w tym default	Opisy aktualizujące	Wartość netto
Nieprzeterminowane	224 887	33 128	690	224 197
do 30 dni	334	-	1	333
od 31 do 90 dni	3 377	3 377	10	3 367
ponad 90 dni	9 639	9 639	30	9 609
Suma końcowa	238 237	46 144	731	237 506

Ekspozycje w kategorii forbearance bez rozpoznanej utraty wartości według długości okresu przeterminowania według stanu na 31 grudnia 2014 roku

Ekspozycje forbearance bez rozpoznanej utraty wartości (31.12.2014r.)	Wartość brutto	w tym default	Opisy aktualizujące	Wartość netto
Nieprzeterminowane	175 687	45 963	365	175 322
do 30 dni	17 983	8 603	37	17 946
od 31 do 90 dni	-	-	-	-
ponad 90 dni	45 571	45 571	88	45 483
Suma końcowa	239 241	100 137	490	238 751

Ekspozycje w kategorii forbearance z rozpoznaną utratą wartości według długości okresu przeterminowania według stanu na 31 grudnia 2015 roku

Ekspozycje forbearance z rozpoznaną utratą wartości (31.12.2015r.)	Wartość brutto	w tym default	Opisy aktualizujące	Wartość netto
Nieprzeterminowane	35 188	35 188	-	35 188
do 30 dni	-	-	-	-
od 31 do 90 dni	-	-	-	-
ponad 90 dni	82 448	82 448	33 226	49 222
Suma końcowa	117 636	117 636	33 226	84 410

Ekspozycje w kategorii forbearance z rozpoznaną utratą wartości według długości okresu przeterminowania według stanu na 31 grudnia 2014 roku

Ekspozycje forbearance z rozpoznaną utratą wartości (31.12.2014r.)	Wartość brutto	w tym default	Opisy aktualizujące	Wartość netto
Nieprzeterminowane	54 372	54 372	23 537	30 835
do 30 dni	-	-	-	-
od 31 do 90 dni	12 902	12 902	900	12 002
ponad 90 dni	29 618	29 618	10 526	19 092
Suma końcowa	96 892	96 892	34 963	61 929

Ekspozycje w kategorii forbearance według struktury branżowej według stanu na 31 grudnia 2015 roku

Stan na 31.12.2015 r.	Wartość brutto	z tego w default	Opisy aktualizujące	Wartość netto
Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	238 809	91 528	33 708	205 101
Budownictwo	79 300	72 252	136	79 164
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	35 804	-	110	35 694
Osoby fizyczne	1 960	-	3	1 957
Razem	355 873	163 780	33 957	321 916

Ekspozycje w kategorii forbearance według struktury branżowej według stanu na 31 grudnia 2014 roku

Stan na 31.12.2014 r.	Wartość brutto	z tego w default	Opisy aktualizujące	Wartość netto
Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	202 689	100 958	34 310	168 379
Budownictwo	96 071	96 071	1 065	95 006
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	36 998	-	77	36 921
Osoby fizyczne	375	-	1	374
Razem	336 133	197 029	35 453	300 680

W 2015 roku przychody z tytułu odsetek związane z ekspozycjami w kategorii forbearance wyniosły 13 380 tys. zł (za okres zakończony 31 grudnia 2014 roku: 13 224 tys. zł).

Bankowość detaliczna

Bank nie traktuje kredytów ze zmienionymi warunkami, jako podlegających polityce forbearance w przypadkach, gdy zmiany wynikają z wniosku klienta i nie występują bieżące lub nie są przewidywane trudności finansowe klienta, a ponadto modyfikacje warunków umowy spełniają kryteria polityki decyzyjnej dla zdrowego portfela. W normalnym toku współpracy z klientem, klient niebędący w trudnej sytuacji finansowej występuje z wnioskiem o zmianę warunków umowy, na przykład, w zakresie renegotjacji warunków cenowych ze względu na zmianę warunków rynkowych lub aby zwiększyć swoją zdolność do obsługi kolejnego kredytu. Jeżeli taki wniosek spełnia wszystkie kryteria decyzyjne oraz jest udzielany na warunkach rynkowych to taki kredyt nie jest klasyfikowany do kategorii forbearance.

W przypadku, gdy klient wnioskuje o wydłużenie terminu spłaty, zmniejszenie wysokości płaconych rat lub o inne złagodzenie warunków oraz jest to spowodowane trudnościami finansowymi klienta, zmodyfikowane umowy są traktowane jako produkty pomocowe podlegające polityce forbearance i są odpowiednio wykazywane w sprawozdaniu finansowym.

Produkty pomocowe (forbearance) dostępne w bankowości detalicznej są oferowane wyłącznie klientom będącym w trudnej sytuacji finansowej. Rodzaj oferowanego produktu pomocowego zależy od skali i charakteru trudności finansowych klienta.

Poniższa lista możliwych działań pomocowych podlegających polityce forbearance nie wyczerpuje wszystkich dostępnych, ale obejmuje najczęściej stosowane:

- zastosowanie indywidualnego harmonogramu spłat,
- wydłużenie ostatecznej daty spłaty/ przedłużenie czasu trwania kredytu,
- restrukturyzacja,
- odroczenia spłat odsetek,
- odroczenia spłat rat kapitałowych,

przy założeniu, że niezastosowanie zmian skutkować mogło brakiem spłat kredytu a w konsekwencji stratą po stronie Banku.

Działania pomocowe o charakterze krótkoterminowym koncentrują się na czasowej redukcji wysokości rat i mogą mieć charakter zawieszenia spłat kapitału przy utrzymaniu spłat odsetek.

Klientom, których problemy finansowe mają charakter długoterminowy, może być oferowane wydłużenie terminu spłaty zobowiązań lub refinansowanie długu, które jest przesłanką do klasyfikacji klienta do kategorii default.

Konieczność udzielenia kolejnego produktu pomocowego skutkuje przeklasyfikowaniem produktu do kategorii non-performing, a w przypadku braku regularnej obsługi, gdy przeterminowanie w spłacie przekroczy 90 dni, klient jest przeklasyfikowywany do kategorii default.

Portfel ten podlega regularnemu przeglądowi i raportowaniu do kierownictwa Pionu Ryzyka. Ocenie podlega skuteczność podejmowanych działań, regularność obsługi produktów zrestrukturyzowanych w zależności od typu produktów oraz segmentu klientów.

Bank zaprzestaje wykazywania produktu pomocowego, jako forbearance w przypadkach:

- spłata kredytu jest uważana za niezagrożoną (performing),
- minęły co najmniej 2 lata próby od uznania ekspozycji za niezagrożoną (performing), lub kontrakt nie był w kategorii zagrożonej (non-performing) w momencie udzielania ulgi,
- wystąpiły regularne wpływy z tytułu należności lub odsetek (opóźnienia w spłacie na kontrakcie nie przekraczające 31 DPD w istotnej wysokości), co najmniej od połowy okresu próby,
- żadna z ekspozycji dłużnika nie jest przeterminowana powyżej 31 dni na koniec okresu próby w kwocie wyższej niż 500 zł.

Portfel produktów w statusie forbearance w detalicznej części według stanu na 31 grudnia 2015 roku wyniósł 1 960 tys. zł (według stanu na 31.12.2014 r. 375 tys. zł).

Bankowość korporacyjna

Relacje kredytowe pomiędzy Bankiem a klientami korporacyjnymi opierają się na produktach, których warunki udzielania uwzględniają rodzaj działalności gospodarczej prowadzonej przez Klienta oraz są przedmiotem negocjacji.

Kredyty hipoteczne renegocjowane z powodów komercyjnych, np. w przypadkach istotnej poprawy sytuacji finansowej klienta bądź w celu utrzymania relacji z klientem przy nie występowaniu trudnej sytuacji kredytowej nie są traktowane jako forbearance i nie są przedmiotem poniższego ujawnienia.

Forbearance występuje wtedy, gdy z powodu bieżącej lub przyszłej trudnej sytuacji finansowej klienta, Bank udziela produktów na warunkach poniżej standardowych obowiązujących w Banku, które w innych okolicznościach nie byłyby zaakceptowane.

Zmiana warunków jest traktowana jako ulga podlegająca polityce forbearance, gdy poprawia zdolność klienta do spłaty długu lub zapobiega defaultowi klienta.

Wobec klientów korporacyjnych będących w trudnej sytuacji finansowej Bank stosuje szeroki wachlarz działań mających na celu wsparcie procesu biznesowego Klienta, przy czym poniższa lista możliwych działań restrukturyzacyjnych podlegających polityce forbearance nie wyczerpuje wszystkich dostępnych, ale obejmuje najczęściej stosowane:

- zwiększenie kwoty kredytu,
- zmiana harmonogramu spłat,
- wydłużenie okresu kredytowania,
- restrukturyzacja (średnio lub długoterminowe refinansowanie),
- kapitalizacja odsetek,
- obniżenie marży Banku,
- udzielenie karencji na spłatę kapitału przy zachowaniu płatności odsetek,
- zawieszenie, odstąpienie od realizacji działań wynikających z dodatkowych warunków zawartych w umowie (tzw. covenantów).

Ocena utraty wartości na podstawie indywidualnej analizy wykonywana jest w każdej sytuacji, w której wystąpiło jakiekolwiek kryterium uznania ekspozycji za default zgodnie z obowiązującą w Banku metodyką.

Portfel kredytów zaklasyfikowanych do kategorii forbearance podlega w Banku szczególnemu monitoringowi przez wszystkie jednostki uczestniczące w procesie kredytowania i stałej ocenie czy nie wystąpiły przesłanki trwałej utraty wartości należności Banku. Transakcje zakwalifikowane do tej kategorii pozostają w tym portfelu i są wykazywane jako forbearance przez minimum 24 miesiące od daty udzielenia ulgi (tzw. okres próby). Do uznania, że klient wrócił do kategorii normalnej konieczna jest prawidłowa obsługa zadłużenia i brak przeterminowania na koniec okresu próby. Klient może być usunięty z portfela forbearance przed końcem okresu próby tylko w przypadku całkowitej spłaty zadłużenia.

Wszystkie produkty kredytowe udzielone klientowi obsługiwanemu w obszarze restrukturyzacji w ramach Sekcji Kredytów Trudnych w Departamencie Ryzyka Kredytowego mają status forbearance i podlegają ujawnieniu.

Portfel produktów w statusie forbearance w korporacyjnej części według stanu na 31 grudnia 2015 roku wyniósł 353 913 tys. zł (według stanu na 31.12.2014 r. 335 758 tys. zł).

3.1.8. Instrumenty dłużne: inwestycyjne papiery wartościowe

Wartość inwestycyjnych papierów wartościowych według stanu na 31 grudnia 2015 roku wynosiła 748 505 tys. zł, a według stanu na 31 grudnia 2014 roku wynosiła 735 220 tys. zł. Instrumenty dłużne zarówno na 31 grudnia 2015 roku jak i na 31 grudnia 2014 roku posiadały rating A w skali agencji ratingowej Fitch Ratings.

Wartość bilansowa netto inwestycyjnych papierów wartościowych stanowiących dodatkowe zabezpieczenie zobowiązań z tytułu wyemitowanych hipotecznych i publicznych listów zastawnych:

- według stanu na 31 grudnia 2015 roku wyniosła 66 343 tys. zł,
- według stanu na 31 grudnia 2014 roku wyniosła 200 614 tys. zł

Wartość bilansowa netto inwestycyjnych papierów wartościowych stanowiących zabezpieczenie zobowiązań z tytułu funduszu ochrony środków gwarantowanych:

- według stanu na 31 grudnia 2015 roku wyniosła 2 070 tys. zł,
- według stanu na 31 grudnia 2014 roku wyniosła 2 123 tys. zł

Inwestycyjne papiery wartościowe, na których ustanowiono zabezpieczenie zostały przedstawione w Nocie 35.

Zarówno według stanu na 31 grudnia 2015 roku jak i według stanu na 31 grudnia 2014 roku wszystkie inwestycyjne papiery wartościowe były instrumentami nieprzeterminowanymi, bez rozpoznanej utraty wartości.

3.2. Koncentracja aktywów, zobowiązań i pozycji pozabilansowych

Ryzyko koncentracji geograficznej

Nie prezentuje się w Banku aktywów, zobowiązań i pozycji pozabilansowych według obszarów geograficznych z uwagi na nieistotność geograficznego zróżnicowania ryzyk. Bank działa tylko na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Ryzyko koncentracji dużych zaangażowań, ryzyko koncentracji zaangażowań

Ryzyko koncentracji jest to ryzyko mogące istotnie wpłynąć na stabilność i bezpieczeństwo działania Banku, poprzez niewykonanie zobowiązania przez pojedynczy podmiot, podmioty powiązane kapitałowo lub organizacyjnie oraz przez grupy podmiotów, w przypadku których prawdopodobieństwo niewykonania tego zobowiązania jest zależne od wspólnych czynników.

W ramach zarządzania ryzykiem koncentracji Bank dokonuje identyfikacji ryzyka, jego pomiaru, monitorowania i raportowania.

Pomiar ryzyka koncentracji w Banku dokonywany jest poprzez ustalenie wielkości zaangażowania, które generuje ryzyko koncentracji i odniesienie tej wielkości do ustalonych limitów wynikających z przepisów prawa oraz limitów wewnętrznych.

Bank ogranicza ryzyko kredytowe za pomocą wewnętrznych limitów koncentracji zaangażowań, określonych w wewnętrznych procedurach.

Ustalając propozycję wysokości wewnętrznych limitów koncentracji zaangażowań, Bank bierze pod uwagę następujące kwestie:

- a) sytuację makroekonomiczną w kraju,
- b) sytuację na rynku nieruchomości w kraju,
- c) sytuację na rynkach finansowych w kraju,
- d) realizację polityki kredytowej Banku w poprzednich latach,
- e) wyniki działań restrukturyzacyjnych i windykacyjnych Banku,
- f) pochodzące z wiarygodnych źródeł (ośrodki akademickie) informacje dotyczące sytuacji ekonomicznej podmiotów, branż, gałęzi sektorów gospodarki, stosownie do zaleceń Uchwały Nr 384/2008 KNF,

- g) informacje ekonomiczne i jakościowe dotyczące procesu zarządzania w podmiotach, wobec których posiada zaangażowanie z których wynika ryzyko koncentracji,
- h) czynniki wynikające z innych rodzajów ryzyka związanych ze zidentyfikowanymi zaangażowaniami, z których wynika ryzyko koncentracji (m.in. stopy procentowej, płynności, operacyjne i polityczne), mogące negatywnie wpłynąć na podwyższenie ryzyka koncentracji,
- i) wyniki testów warunków skrajnych.

Wewnętrzne limity zaangażowań określone są w stosunku do wielkości funduszy własnych Banku oraz w stosunku do sumy zaangażowań Banku.

W Banku prowadzone jest miesięczne raportowanie monitorowanego ryzyka koncentracji w odniesieniu do:

- a) monitorowania grup kapitałowych,
- b) monitorowania limitu koncentracji zaangażowań,
- c) monitorowania limitu dużych zaangażowań,
- d) monitorowania limitu kredytów udzielonych podmiotom powiązanym z Bankiem,
- e) monitorowania limitów wewnętrznych.

Ryzyko koncentracji branżowej

Bank koncentruje swoją działalność na udzielaniu podmiotom prawnym kredytów zabezpieczonych hipoteką na nieruchomości, kredytów dla jednostek samorządu terytorialnego i kredytów zabezpieczonych gwarancją lub poręczeniem jednostek samorządu terytorialnego. Niezależnie od zewnętrznych limitów koncentracji kredytowej Zarząd Banku ustala limity wewnętrzne związane m.in. z:

- a) koncentracją branżową według typu finansowanej nieruchomości,
- b) finansowaniem nieruchomości w budowie i zakupów ziemi,
- c) udziałem finansowania poszczególnych typów nieruchomości w portfelu kredytowym,
- d) koncentracją geograficzną, koncentracją walutową,
- e) rodzajem stosowanych w Banku stóp procentowych (oprocentowanie stałe i zmienne)
- f) długością okresu kredytowania.

Według stanu na dzień 31 grudnia 2015 roku w Banku nie wystąpiło przekroczenie limitu ekspozycji wobec podmiotu lub grupy powiązanych klientów określonego w art. 395.1 Rozporządzenia CRR.

Ocena indywidualnego ryzyka kredytowego w przypadku finansowania nieruchomości komercyjnych dokonywana jest w oparciu o ocenę zdolności kredytowej kredytobiorców, ratingi transakcji kredytowych, których częścią są wybrane wskaźniki ilościowe, tj. wskaźnik pokrycia obsługi długu (DSCR), pokrycia obsługi odsetek (ISCR), poziom funduszy własnych, a w przypadku deweloperów mieszkaniowych poziom ceny benchmarkingowej oraz mierniki jakościowe, np. sposób zarządzania projektem oraz identyfikacja zdarzenia default. Ratingi w Banku obejmują różne segmenty finansowania specjalistycznego zdefiniowane w procedurach bankowych pod kątem ich zróżnicowania ze względu na typ i fazę inwestycyjną. Bank ocenia ryzyko transakcji kredytowych przez szacunki parametrów ryzyka. W szczególności Bank, którego działalność jest obarczona ryzykiem kredytowym, przed zawarciem transakcji i w trakcie jej trwania – w trybie monitoringu – przeprowadza ocenę ryzyka w oparciu o zindywidualizowane systemy ratingowe, które powstały na podstawie podejścia eksperckiego.

Zarządzanie ryzykiem kredytowym w finansowaniu nieruchomości komercyjnych obejmuje również: tworzenie odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości bilansowych ekspozycji kredytowych oraz odpisów na pozabilansowe ekspozycje kredytowe, wskaźniki tworzenia i rozwiązywania odpisów, stosowanie limitów, stress testów, analiz scenariuszowych, monitorowanie limitu koncentracji wierzytelności, stosowanie zabezpieczeń kredytów, stosowanie konserwatywnych zasad określania bankowo-hipotecznej wartości nieruchomości, stosowanie statystycznych modeli do aktualizowania wartości nieruchomości.

Poniższa tabela prezentuje strukturę koncentracji zaangażowania bilansowego w poszczególne branże.

Lp	Branże	Wartość bilansowa netto (w tys. zł)	Udział w portfolio (%)	Wartość bilansowa netto (w tys. zł)	Udział w portfolio (%)
		31.12.2015		31.12.2014	
1.	Osoby fizyczne	2 601 184	35,19	818 811	15,37
2.	Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	2 581 345	34,92	2 683 891	50,39
3.	Budownictwo	1 749 932	23,67	1 300 492	24,42
4.	Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	191 123	2,58	215 545	4,05
5.	Administracja publiczna i obrona narodowa; Obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	92 666	1,25	114 284	2,15
6.	Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	91 245	1,24	101 799	1,91
7.	Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	55 481	0,75	62 761	1,18
8.	Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	14 007	0,19	19 079	0,36
9.	Informacja i komunikacja	7 932	0,11	-	-
10.	Dostawa wody; Gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją	6 367	0,09	8 062	0,15
11.	Pozostałe	461	0,01	1 017	0,02
	Razem	7 391 743	100,00	5 325 741	100,00

3.3. Strategia wykorzystywania instrumentów finansowych

Bank w swojej działalności wykorzystuje instrumenty finansowe, w tym także instrumenty pochodne. Bank przyjmuje depozyty od klientów oraz emituje listy zastawne i obligacje. Zobowiązania Banku oprocentowane są zarówno zmienną jak i stałą stopą procentową. Bank lokuje pozyskane środki w aktywa o akceptowalnym poziomie ryzyka, mając na celu powiększanie marży procentowej. W celu zabezpieczenia ryzyka walutowego oraz ryzyka stopy procentowej Bank zawiera transakcje na instrumenty pochodne.

Bank zawierając ww. transakcje zachowuje przy tym poziom płynności wystarczający do uregulowania wszystkich pojawiających się zobowiązań.

Bank stosuje rachunkowość zabezpieczeń wartości godziwej. Jedynym rodzajem ryzyka zabezpieczanym w ramach rachunkowości zabezpieczeń jest ryzyko zmiany stóp procentowych. Wynik z wyceny pozycji zabezpieczanej oraz instrumentów zabezpieczających zaprezentowany jest w poniższych tabelach. Zabezpieczenie jest na bieżąco oceniane i stwierdza się jego wysoką efektywność. Bank dokumentuje własną ocenę efektywności transakcji zabezpieczających przed zmianami wartości godziwej, mierzoną zarówno prospektywnie jak i retrospektywnie od momentu ustalenia oraz przez cały okres trwania relacji instrumentu zabezpieczającego z zabezpieczaną pozycją.

Opis relacji zabezpieczającej

Bank zabezpiecza ryzyko zmiany wartości godziwej hipotecznych listów zastawnych o stałym oprocentowaniu wyemitowanych przez Bank. Zabezpieczane ryzyko wynika ze zmian stóp procentowych.

Pozycje zabezpieczane

Pozycjami zabezpieczanymi są hipoteczne listy zastawne o wartości nominalnej 124 000 tys. EUR, o stałym oprocentowaniu,

Instrumenty zabezpieczające

Instrumentami zabezpieczającymi są transakcje Interest Rate Swap, zamieniające stałą stopę procentową na zmienną.

Prezentacja wyniku na transakcjach zabezpieczanych i zabezpieczających

Korekta do wartości godziwej zabezpieczanych zobowiązań oraz wyceny instrumentów zabezpieczających ujmowana jest w rachunku zysków i strat w wyniku na działalności handlowej za wyjątkiem przychodów i kosztów odsetkowych elementu odsetkowego wyceny z tytułu instrumentów zabezpieczających, które prezentowane są w pozycji Przychody/koszty odsetkowe na instrumentach pochodnych zawartych w ramach rachunkowości zabezpieczeń.

W poniższej tabeli zaprezentowane zostały pozycje zabezpieczane na 31 grudnia 2015 roku. W poniższej tabeli wartość nominalna została podana w tys. euro natomiast wartość bilansowa zobowiązania, różnice z rachunkowości zabezpieczeń dotyczące wartości godziwej oraz zmiana wartości godziwej z tytułu rachunkowości zabezpieczeń w tys. zł.

Dłużne instrumenty finansowe według rodzaju	Wartość nominalna	Oprocentowanie na 31.12.2015	Termin wykupu	Wartość bilansowa zobowiązania	Różnice z rachunkowości zabezpieczeń dotyczące wartości godziwej	Zmiana wartości godziwej z tytułu rachunkowości zabezpieczeń
Listy zastawne (EUR)	30 000	2,75%	2020-07-28	127 653	5 028	(754)
Listy zastawne (EUR)	8 000	3,50%	2029-02-28	34 432	3 325	651
Listy zastawne (EUR)	15 000	3,50%	2029-03-15	64 621	6 252	1 225
Listy zastawne (EUR)	20 000	3,20%	2029-05-30	85 281	8 059	1 650
Listy zastawne (EUR)	20 000	1,12%	2018-10-22	85 094	577	(251)
Listy zastawne (EUR)	11 000	1,29%	2025-04-24	46 917	(1 854)	1 855
Listy zastawne (EUR)	20 000	1,14%	2022-02-25	85 241	143	(143)
Razem pozycje zabezpieczane				529 239	21 530	4 233

W poniższej tabeli zaprezentowane zostały pozycje zabezpieczające na 31 grudnia 2015 roku. W poniższej tabeli wartość nominalna została podana w tys. euro natomiast wartość godziwa i zmiana wartości godziwej z tytułu rachunkowości zabezpieczeń w tys. zł.

Instrumenty pochodne	Wartość nominalna	Termin zakończenia transakcji	Wartość godziwa aktywa	Wartość godziwa zobowiązania	Zmiana wartości godziwej z tytułu rachunkowości zabezpieczeń
IRS (EUR)	30 000	2020-07-28	8 646	-	(26)
IRS (EUR)	8 000	2029-02-28	4 566	-	(1 008)
IRS (EUR)	15 000	2029-03-15	8 259	-	(1 890)
IRS (EUR)	20 000	2029-05-30	7 477	-	(2 323)
IRS (EUR)	20 000	2018-10-22	517	-	442
IRS (EUR)	20 000	2022-02-25	-	285	201
IRS (EUR)	11 000	2025-04-24	-	2 084	(2 021)
Razem pozycje zabezpieczające			29 465	2 369	(6 625)

Łączny wynik na rachunkowości zabezpieczeń wartości godziwej ujęty w rachunku zysków i strat w 2015 i 2014 roku

	Rok kończący się 31 grudnia	
	2015	2014
Przychody odsetkowe na instrumentach pochodnych w ramach rachunkowości zabezpieczeń wartości godziwej	5 533	2 806
Wynik z wyceny pozycji zabezpieczanej	4 233	(25 763)
Wynik z wyceny instrumentów zabezpieczających	(6 625)	27 287
Łączny wynik na rachunkowości zabezpieczeń wartości godziwej	3 141	4 330

Instrumenty pochodne

Bank sprawuje ścisłą kontrolę nad otwartymi pozycjami pochodnymi netto, tzn. różnicą pomiędzy kontraktami kupna i sprzedaży, zarówno pod względem kwoty nominalnej kontraktu, jak i okresu obowiązywania. W dowolnym momencie kwota podlegająca ryzyku kredytowemu ogranicza się do bieżącej wartości godziwej instrumentów, których wycena jest dodatnia (tzn. aktywów), co, w odniesieniu do instrumentów pochodnych, stanowi jedynie niewielki ułamek wartości umowy lub wartości nominalnych wykorzystywanych do wyrażania wolumenu istniejących instrumentów.

Zobowiązania pozabilansowe o charakterze kredytowym

Zobowiązania pozabilansowe o charakterze kredytowym dotyczą niewykorzystanej części udzielonych kredytów. Bank zastrzega sobie możliwość nie wypłacenia niewykorzystanej części kredytu w przypadku pogorszenia się zdolności kredytowej klienta, dlatego też prawdopodobna wysokość straty z tego tytułu jest znacznie niższa, niż cała kwota niewykorzystanych zobowiązań z tytułu kredytów.

Bank posiada rozwiązania organizacyjne zapewniające formalne i faktyczne rozdzielanie procesów oceny ryzyka kredytowego od procesu podejmowania decyzji kredytowych. Decyzje kredytowe są podejmowane kolegiąlnie, stosownie do kompetencji decyzyjnych, po uwzględnieniu rekomendacji przedstawianej przez dyrektora departamentu odpowiedzialnego za analizę ryzyka kredytowego.

3.4. Ryzyko rynkowe

Bank narażony jest na ryzyko rynkowe rozumiane jako ryzyko zmian bieżącej wyceny instrumentów finansowych tworzących portfele Banku, które wynikają ze zmian cen i wartości parametrów rynkowych. Ekspozycja na ryzyko rynkowe Banku wynika z otwartych pozycji w instrumentach odsetkowych, walutowych, które narażone są na rynkowe zmiany wartości odpowiednich czynników ryzyka, a w szczególności na zmiany wartości stóp procentowych, kursów walutowych oraz zmienności tych czynników ryzyka.

Profil ryzyka wynika ze strategii działania Banku. Bank oferuje produkty oparte o zmienną i stałą stopę procentową, przy czym preferowane są produkty oparte o zmienną stopę procentową. Bank oferuje produkty w walutach obcych EUR i USD. Bank nie dokonuje operacji na własny rachunek w celach handlowych, posiada jedynie portfel bankowy. Główną metodą zarządzania ryzykiem rynkowym w Banku jest stosowanie naturalnego zabezpieczenia, czyli pozyskiwanie środków na finansowanie w walutach i o oprocentowaniu bezpośrednio dopasowanym do odpowiadających aktywów. Charakter działalności Banku powoduje, iż narażenie na ryzyko rynkowe powinno być utrzymywane na poziomie możliwie niskim. Bank dąży do ograniczania ekspozycji na ryzyko rynkowe wynikających ze struktury aktywów i zobowiązań poprzez zawieranie transakcji zabezpieczających, których katalog jest zatwierdzany przez Zarząd Banku. Identyfikacja ryzyk rynkowych i płynności uwzględnia czynniki wewnętrzne i zewnętrzne. Do czynników wewnętrznych zalicza się czynniki takie jak: specyfika działalności kredytowej oraz specyfika struktury refinansowania. Do czynników zewnętrznych należą czynniki stanowiące otoczenie Banku: rynek międzybankowy, zachowania rynków finansowych, strategia i polityka akcjonariusza wobec Banku. Ryzyko rynkowe jest identyfikowane we wszystkich typach produktów i rodzajach działalności. W procesie identyfikacji stosowane są metody powszechnie uznane. Bank określa poziom ryzyka poprzez pomiar wartości narażonej na ryzyko (Value at Risk – VaR) oraz przez przeprowadzanie testów warunków skrajnych.

VaR jest statystyczną miarą poziomu ryzyka rynkowego, która wyraża potencjalną stratę, na jaką narażony jest portfel w ciągu określonego czasu, dla danego poziomu ufności, w normalnych warunkach rynkowych, z tytułu zmian czynników ryzyka (kursów, stóp, cen). Potencjalność straty oznacza, że z wcześniej ustalonym, dużym prawdopodobieństwem (poziom ufności), przy którym wyznaczana jest wartość zagrożona, w ciągu zadanego okresu można się spodziewać straty mniejszej niż wyznaczona wartość VaR.

Wartość zagrożona w Banku jest wyznaczana za pomocą metody symulacji historycznej. W metodzie tej wyznacza się rozkład zmian wartości portfela na podstawie historycznego rozkładu zmian czynników ryzyka, zaobserwowanego w określonym okresie czasu. VaR wyznaczany jest w jednodniowym horyzoncie czasowym na podstawie 254 obserwacji historycznych i monitorowany jest na poziomie ufności 97,5%.

Według stanu na 31 grudnia 2015 roku VaR wyniósł 100,75 tys. zł przy poziomie ufności 97,5%. Według stanu na 31 grudnia 2014 roku VaR wyniósł 70,5 tys. zł przy poziomie ufności 99%.

W zestawieniu poniżej przedstawiono wartość średniego VaR Banku w okresie od 1 stycznia 2015 roku do 31 grudnia 2015 roku oraz w okresie 1 stycznia 2014 roku do 31 grudnia 2014 roku.

w tys. zł	12 miesięcy do 31.12.2015 r.		12 miesięcy do 31.12.2014 r.	
	średnia	maksimum	średnia	maksimum
Ryzyko stopy procentowej	26	83	88	195
Ryzyko kursu walutowego	29	459	35	318
VaR całkowity	55	455	122	342

Test warunków skrajnych i analizy scenariuszowe

Dodatkową miarą ryzyka rynkowego, uzupełniającą pomiar wartości zagrożonej, jest test warunków skrajnych, który pokazuje hipotetyczną zmianę bieżącej wyceny portfela Banku, która nastąpiłaby na skutek przyjęcia przez czynniki ryzyka wyspecyfikowanych skrajnych wartości w jednodniowym horyzoncie czasowym. Bank stosuje m.in. metodę scenariusza dużych, ekstremalnie skorelowanych zmian jednakowych w każdej grupie, wartości czynników ryzyka. Według stanu na 31 grudnia 2015 roku, kwota ryzyka wynikająca z tego scenariusza wyniosła 1080 tys. zł, natomiast średnia kwota ryzyka dla tego scenariusza w okresie 1 stycznia 2015 roku do 31 grudnia 2015 roku wyniosła 652 tys. zł.

Poniżej przedstawiono dekompozycję kwoty ryzyka wynikającą z opisanego testu warunków skrajnych, na kwotę przypisaną do ryzyka stopy procentowej i ryzyka walutowego

Test warunków skrajnych	31.12.2015			31.12.2014		
	Razem	Ryzyko stopy procentowej	Ryzyko walutowe	Razem	Ryzyko stopy procentowej	Ryzyko walutowe
Kwota ryzyka w tys. zł	1 080	(3 079)	4 159	776	(3 538)	4 314

Bank dokonuje pomiaru wrażliwości wartości bieżącej portfela Banku na równoległe przesunięcie krzywej dochodowości o 100 BP w niekorzystnym kierunku z punktu widzenia struktury terminowej luki przeszacowania. Luka przeszacowania przedstawia zagregowane ekspozycje kapitałowo-odsetkowe Banku odpowiadające poszczególnym punktom węzłowym krzywej dochodowości. Kwota ryzyka 100 BP wyznaczana jest jako różnica wartości bieżącej portfela wyliczonej w oparciu o zaburzone szokowo o 100 BP wartości czynników ryzyka według stanu na dzień sprawozdawczy oraz wartości bieżącej portfela w oparciu o wartości czynników ryzyka zaobserwowanych w dniu sprawozdawczym. Kwota ryzyka 100 BP wyniosła, według stanu na 31 grudnia 2015 roku 1 424 tys. zł, natomiast jej średnia w okresie 1 stycznia 2015 roku do 31 grudnia 2015 roku 632 tys. zł, według stanu na 31 grudnia 2014 roku 1 693 tys. zł, średnia w okresie 1 stycznia 2014 roku do 31 grudnia 2014 roku 981 tys. zł.

3.5. Ryzyko walutowe

Ryzyko kursu walutowego wynika z narażenia aktualnej wartości ekspozycji Banku w aktywach, zobowiązaniach i pozycjach pozabilansowych wyrażonej w złotych na niekorzystny wpływ zmian rynkowych kursów walutowych.

Bank narażony jest w niewielkim stopniu na ryzyko walutowe, ponieważ nie utrzymuje istotnego niedopasowania walutowego aktywów i zobowiązań (pozycji walutowej) poprzez dopasowywanie struktury walutowej prowadzonej akcji kredytowej i źródeł refinansowania oraz domykanie otwartych pozycji walutowych kontraktami pochodnymi (Nota 20). Ryzyko wpływu zmian kursu walutowego na wynik finansowy Banku jest ograniczone, a istniejące w Banku procedury kontroli i raportowania eliminują możliwość jego powstawania w istotny sposób. W ramach zarządzania ryzykiem walutowym, Bank dokonuje oceny skali i struktury ryzyka walutowego wyłącznie na podstawie bieżącej pozycji walutowej Banku. Monitoringowi podlega także pozycja walutowa uwzględniająca przewidywane spłaty i wypłaty kredytów mające wpływ na ryzyko walutowe. Bank zarządza pozycją walutową dokonując transakcji kupna/sprzedaży walut z terminem natychmiastowym lub przyszłym oraz zawierając transakcje typu SWAP.

mBank Hipoteczny S.A.

Sprawozdanie Finansowe według Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej za 2015 rok

(w tys. zł)

Tabela poniżej przedstawia ekspozycje Banku narażone na ryzyko walutowe na dzień 31 grudnia 2015 roku oraz 31 grudnia 2014 roku. W tabeli przedstawiono aktywa i zobowiązania Banku według wartości bilansowej w podziale na poszczególne waluty transakcji.

31.12.2015	PLN	EUR	USD	Razem
Aktywa				
Kasa, operacje z bankiem centralnym	7 521	-	-	7 521
Należności od banków	151 612	53 558	10	205 180
Pochodne instrumenty finansowe	2 747	29 465	-	32 212
Kredyty i pożyczki udzielone klientom	4 370 961	2 938 032	82 750	7 391 743
Inwestycyjne papiery wartościowe dostępne do sprzedaży	748 505	-	-	748 505
Wartości niematerialne	8 152	-	-	8 152
Rzeczowe aktywa trwałe	7 523	-	-	7 523
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	7 213	-	-	7 213
Należności z tytułu bieżącego podatku dochodowego	1 597	-	-	1 597
Inne aktywa	9 424	55	-	9 479
AKTYWA RAZEM	5 315 255	3 021 110	82 760	8 419 125
Zobowiązania				
Zobowiązania wobec innych banków	1 767 064	1 109 762	82 915	2 959 741
Pochodne instrumenty finansowe	1 401	2 369	-	3 770
Zobowiązania wobec klientów	210 818	54 430	261	265 509
Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	2 922 239	1 242 663	-	4 164 902
Różnice z rachunkowości zabezpieczeń dotyczące wartości godziwej pozycji zabezpieczanych	-	21 530	-	21 530
Zobowiązania podporządkowane	200 899	-	-	200 899
Pozostałe zobowiązania i rezerwy	20 365	73	-	20 438
ZOBOWIĄZANIA RAZEM	5 122 786	2 430 827	83 176	7 636 789
Pozycja bilansowa netto	192 469	590 283	(416)	782 336
Zobowiązania do udzielenia kredytów	847 706	132 261	-	979 967

31.12.2014	PLN	EUR	USD	Razem
Aktywa				
Kasa, operacje z bankiem centralnym	7 669	-	-	7 669
Należności od banków	17 596	13 067	309	30 972
Pochodne instrumenty finansowe	3 308	33 983	-	37 291
Kredyty i pożyczki udzielone klientom	2 657 009	2 587 260	81 472	5 325 741
Inwestycyjne papiery wartościowe dostępne do sprzedaży	735 220	-	-	735 220
Wartości niematerialne	5 074	-	-	5 074
Rzeczowe aktywa trwałe	7 241	-	-	7 241
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	11 426	-	-	11 426
Należności z tytułu bieżącego podatku dochodowego	1 002	-	-	1 002
Inne aktywa	14 576	114	-	14 690
AKTYWA RAZEM	3 460 121	2 634 424	81 781	6 176 326
Zobowiązania				
Zobowiązania wobec innych banków	851 679	1 077 316	51 639	1 980 634
Pochodne instrumenty finansowe	33	6 027	3 382	9 442
Zobowiązania wobec klientów	201 423	48 354	235	250 012
Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	2 274 478	897 110	-	3 171 588
Różnice z rachunkowości zabezpieczeń dotyczące wartości godziwej pozycji zabezpieczanych	-	25 763	-	25 763
Zobowiązania podporządkowane	100 257	-	-	100 257
Pozostałe zobowiązania i rezerwy	14 089	-	-	14 089
ZOBOWIĄZANIA RAZEM	3 441 959	2 054 570	55 256	5 551 785
Pozycja bilansowa netto	18 162	579 854	26 525	624 541
Zobowiązania do udzielenia kredytów	811 777	265 191	-	1 076 968

3.6. Ryzyko stopy procentowej

Ryzyko stopy procentowej jest to ryzyko wynikające z narażenia aktualnego i przyszłego wyniku finansowego oraz kapitału Banku na niekorzystny wpływ zmian stóp procentowych. Bank zarządza luką stopy procentowej poprzez dopasowywanie terminów przeszacowań aktywów i zobowiązań. W przypadku pojawienia się takiego niedopasowania, stosuje odpowiednie instrumenty zabezpieczające (transakcje pochodne IRS, Basis Swap). Transakcje pochodne na stopę procentową są zawierane wyłącznie w celu zabezpieczenia pozycji wynikających z działalności kredytowej i jej finansowania.

Miarą ryzyka stopy procentowej jest luka niedopasowania terminów przeszacowania oraz określany na jej podstawie dochód odsetkowy narażony na ryzyko („EaR”).

Nagła zmiana rynkowych stóp procentowych o 100 BP dla wszystkich terminów zapadalności w przypadku, gdyby miała charakter trwały i o niekorzystnym kierunku spowodowałaby zmniejszenie rocznego dochodu odsetkowego o:

EaR (w tys. zł)	31.12.2015	31.12.2014
dla pozycji wyrażonych w PLN	7 518	4 585
dla pozycji wyrażonych w USD	5	3
dla pozycji wyrażonych w EUR	312	316

Przy wyliczaniu tych wartości, przyjęto założenie, że struktura aktywów i zobowiązań ujętych w sprawozdaniach finansowych według stanu na 31 grudnia 2015 roku i według stanu na 31 grudnia 2014 roku nie ulegnie zmianie w trakcie najbliższego roku, ani że Bank nie podejmie żadnych działań w celu zmiany ekspozycji narażonej na ryzyko.

Utrzymywanie poziomu ryzyka stopy procentowej w 2015 roku na podobnym poziomie jak w 2014 roku jest wynikiem bieżącego dopasowywania terminów przeszacowania udzielanych kredytów i odpowiadających im źródeł finansowania. Dodatkowo, Bank w celu ograniczania ryzyka stopy procentowej zawiera transakcje zabezpieczające typu IRS.

Poniżej przedstawione zostały ekspozycje Banku na ryzyko stopy procentowej. Dane w tabeli przedstawiają aktywa finansowe i zobowiązania finansowe według wartości bilansowej, uszeregowane zgodnie z terminami zmiany oprocentowania wynikającego z umowy lub dotyczy ich zapadalności.

31.12.2015	Do 1 miesiąca	Od 1 do 3 miesięcy	Od 3 do 12 miesięcy	Od 1 do 5 lat	Powyżej 5 lat	Pozycje nieodsetkowe	Razem
Aktywa							
Kasa, operacje z bankiem centralnym	7 521	-	-	-	-	-	7 521
Należności od banków	205 180	-	-	-	-	-	205 180
Pochodne instrumenty finansowe	10 450	13 260	8 502	-	-	-	32 212
Kredyty i pożyczki udzielone klientom	2 179 467	3 405 846	1 806 284	-	146	-	7 391 743
Inwestycyjne papiery wartościowe dostępne do sprzedaży	647 159	-	101 346	-	-	-	748 505
AKTYWA RAZEM	3 049 777	3 419 106	1 916 132	-	146	-	8 385 161
Zobowiązania							
Zobowiązania wobec innych banków	969 575	1 663 142	327 024	-	-	-	2 959 741
Pochodne instrumenty finansowe	211	495	3 064	-	-	-	3 770
Zobowiązania wobec klientów	253 134	1 584	8 451	-	-	2 340	265 509
Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	809 068	1 350 802	1 475 793	212 747	316 492	-	4 164 902
Zobowiązania podporządkowane	-	200 899	-	-	-	-	200 899
ZOBOWIĄZANIA RAZEM	2 031 988	3 216 922	1 814 332	212 747	316 492	2 340	7 594 821
Luka bilansowa	1 017 789	202 184	101 800	(212 747)	(316 346)	(2 340)	790 340

31.12.2014	Do 1 miesiąca	Od 1 do 3 miesięcy	Od 3 do 12 miesięcy	Od 1 do 5 lat	Powyżej 5 lat	Pozycje nieodpłatowe	Razem
Aktywa							
Kasa, operacje z bankiem centralnym	7 669	-	-	-	-	-	7 669
Należności od banków	30 972	-	-	-	-	-	30 972
Pochodne instrumenty finansowe	11 833	15 670	9 788	-	-	-	37 291
Kredyty i pożyczki udzielone klientom	2 076 917	1 376 122	1 872 702	-	-	-	5 325 741
Inwestycyjne papiery wartościowe dostępne do sprzedaży	479 973	-	204 716	50 531	-	-	735 220
AKTYWA RAZEM	2 607 364	1 391 792	2 087 206	50 531	-	-	6 136 893
Zobowiązania							
Zobowiązania wobec innych banków	1 066 319	626 167	288 148	-	-	-	1 980 634
Pochodne instrumenty finansowe	3 806	1 302	4 334	-	-	-	9 442
Zobowiązania wobec klientów	228 358	2 923	16 167	-	-	2 564	250 012
Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	1 013 216	536 309	1 225 531	84 999	311 533	-	3 171 588
Zobowiązania podporządkowane	-	100 257	-	-	-	-	100 257
ZOBOWIĄZANIA RAZEM	2 311 699	1 266 958	1 534 180	84 999	311 533	2 564	5 511 933
Luka bilansowa	295 665	124 834	553 026	(34 468)	(311 533)	(2 564)	624 960

3.7. Ryzyko płynności

Ryzyko płynności jest to ryzyko braku zdolności do finansowania aktywów i terminowego wykonania zobowiązań w toku normalnej działalności Banku lub w innych warunkach, które można przewidzieć, bez konieczności ponoszenia strat.

Celem strategicznym w zakresie zarządzania ryzykiem płynności jest zapewnienie zdolności Banku do terminowej spłaty zobowiązań i finansowania stabilnie rosnących aktywów oraz minimalizacja wpływu tego ryzyka na wynik finansowy Banku.

Bank zarządza ryzykiem płynności w sposób zapewniający utrzymanie płynności bieżącej, krótko, średnio i długoterminowej. Bank określa zasady identyfikacji, pomiaru, oceny, monitorowania i raportowania ryzyka. W ramach zarządzania ryzykiem płynności rynku, Bank dywersyfikuje źródła finansowania głównie w ramach współpracy z mBankiem S.A. Bank finansuje długoterminowe aktywa w pierwszej kolejności hipotecznymi i publicznymi listami zastawnymi o długim terminie wymagalności, następnie długoterminowymi depozytami, a bieżące zapotrzebowanie na środki finansowe zaspokaja na rynku międzybankowym oraz poprzez emisję krótkoterminowych obligacji, przyjmowanie depozytów od klientów oraz obsługę rachunków bieżących klientów.

Bank posiada plan awaryjny na wypadek wystąpienia kryzysu płynności. Plan określa przypadki sytuacji kryzysowych powodujących zagrożenie utraty płynności lub powstanie innego zagrożenia dla zarządzania ryzykiem walutowym i stopy procentowej, identyfikuje rezerwowe źródła finansowania Banku, wskazuje ogólny schemat postępowania Banku w sytuacji kryzysowej.

Bank zapewnia natychmiastową i bieżącą płynność płatniczą poprzez utrzymywanie portfela płynnościowego, składającego się z instrumentów możliwych do szybkiego upłynnienia.

Bieżąca i krótkoterminowa płynność płatnicza są monitorowane za pomocą współczynników płynności odpowiednio do 1 tygodnia i 1 miesiąca. Bank limituje ponadto wielkość ekspozycji w ramach skumulowanej luki płynności w okresach do 1 miesiąca, 3 miesięcy, 6 miesięcy, 1 roku i 2 lat.

W 2015 i w 2014 roku Bank monitorował wszystkie normy płynnościowe określone w uchwale KNF 386/2008 z 17 grudnia 2008 roku:

- M1 - luka płynności krótkoterminowej,
- M2 - współczynnik płynności krótkoterminowej,
- M3 - współczynnik pokrycia aktywów niepłynnych funduszami własnymi,
- M4 - współczynnik pokrycia aktywów niepłynnych i aktywów o ograniczonej płynności funduszami własnymi i środkami obcymi stabilnymi.

W poniższej tabeli przedstawiono wartości norm płynnościowych M1 – M4 oraz miarę LCR według stanu na 31 grudnia 2015 roku oraz ich wartości średnie, minimalne i maksymalne:

Miara*	wartość według stanu na 31.12.2015	średnia	minimum	maksimum
M1	789 930 tys. zł	427 569 tys. zł	12 101 tys. zł	838 726 tys. zł
M2	3,243	1,767	1,012	3,305
M3	51,754	41,694	37,205	51,754
M4	1,080	1,075	1,039	1,134
LCR	850%	696%	209%	4374%

*miary M2, M3 i M4 są miarami relatywnymi wyrażonymi w postaci ułamka dziesiętnego

LCR (Liquidity Coverage Ratio) – wskaźnik określający relację aktywów płynnych bufora płynności do spodziewanych odpływów netto w przeciągu 30 dni kalendarzowych.

Miara LCR w 2015 roku pozostawała na bezpiecznym poziomie.

W poniższej tabeli przedstawiono wartości norm płynnościowych M1 – M4 według stanu na 31 grudnia 2014 roku oraz ich wartości średnie, minimalne i maksymalne:

Miara*	wartość według stanu na 31.12.2014	średnia	minimum	maksimum
M1	511 619 tys. zł	417 672 tys. zł	238 194 tys. zł	588 803 tys. zł
M2	2,610	1,884	1,366	3,101
M3	36,521	31,461	29,130	38,992
M4	1,082	1,082	1,041	1,129

*miary M2, M3 i M4 są miarami relatywnymi wyrażonymi w postaci ułamka dziesiętnego

W 2015 i w 2014 roku nie doszło do przekroczenia limitu zobowiązań i żadnej z norm płynności.

3.7.1. Przepływy środków pieniężnych z transakcji na niepochođnych instrumentach finansowych

Poniższa tabela zawiera niezdykontowane wartości przepływów pieniężnych wymaganych do zapłacenia lub otrzymania przez Bank. Przepływy zaprezentowano na datę bilansową w podziale według pozostałego umownego terminu wymagalności. Kwoty denominowane w walutach obcych zostały przeliczone na złote według średniego kursu NBP z dnia bilansowego.

Zobowiązania (według umownych terminów wymagalności) na dzień 31 grudnia 2015 roku

	Do 1 miesiąca	Od 1 do 3 miesięcy	Od 3 miesięcy do 1 roku	Od 1 roku do 5 lat	Powyżej 5 lat	Razem
Aktywa (według oczekiwanych terminów zapadalności)						
Kasa, operacje z bankiem centralnym	7 521	-	-	-	-	7 521
Należności od banków	205 180	-	-	-	-	205 180
Kredyty i pożyczki udzielone klientom	44 967	124 268	635 368	2 785 839	6 054 391	9 644 833
Inwestycyjne papiery wartościowe dostępne do sprzedaży	471 575	-	103 420	181 693	-	756 688
Aktywa razem	729 243	124 268	738 788	2 967 532	6 054 391	10 614 222
Zobowiązania (według umownych terminów wymagalności)						
Zobowiązania wobec innych banków	266 355	149 726	218 054	1 703 762	828 275	3 166 172
Zobowiązania wobec klientów	252 642	1 588	8 498	-	-	262 728
Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	5 958	15 659	529 447	2 461 120	1 644 095	4 656 279
Zobowiązania podporządkowane	-	3 021	7 873	41 829	236 662	289 385
Zobowiązania razem	524 955	169 994	763 872	4 206 711	2 709 032	8 374 564
Luka płynności netto	204 288	(45 726)	(25 084)	(1 239 179)	3 345 359	2 239 658

Zobowiązania (według umownych terminów wymagalności) na dzień 31 grudnia 2014 roku

	Do 1 miesiąca	Od 1 do 3 miesięcy	Od 3 miesięcy do 1 roku	Od 1 roku do 5 lat	Powyżej 5 lat	Razem
Aktywa (według oczekiwanych terminów zapadalności)						
Kasa, operacje z bankiem centralnym	7 809	-	-	-	-	7 809
Należności od banków	30 972	-	-	-	-	30 972
Kredyty i pożyczki udzielone klientom	53 225	84 591	424 144	2 141 354	4 289 126	6 992 440
Inwestycyjne papiery wartościowe dostępne do sprzedaży	480 000	-	208 331	49 345	-	737 676
Aktywa razem	572 006	84 591	632 475	2 190 699	4 289 126	7 768 897
Zobowiązania (według umownych terminów wymagalności)						
Zobowiązania wobec innych banków	131 262	207 200	613 490	1 104 171	-	2 056 123
Zobowiązania wobec klientów	229 023	2 287	16 307	-	-	247 617
Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	11 154	62 873	568 670	1 997 934	934 252	3 574 883
Zobowiązania podporządkowane	-	1 386	4 174	22 270	116 741	144 571
Zobowiązania razem	371 439	273 746	1 202 641	3 124 375	1 050 993	6 023 194
Luka płynności netto	200 567	(189 155)	(570 166)	(933 676)	3 238 133	1 745 703

Kwoty ujawnione w analizie terminów wymagalności to umowne niezdyskontowane przepływy środków pieniężnych.

3.7.2. Przepływy środków pieniężnych z transakcji na pochodnych instrumentach finansowych

Pochodne instrumenty finansowe rozliczane w kwotach netto

Do pochodnych instrumentów finansowych rozliczanych przez Bank na bazie netto należą kontrakty swap na stopę procentową (IRS).

W poniższej tabeli przedstawiono pochodne zobowiązania finansowe Banku, które będą rozliczane na bazie netto, w podziale na poszczególne terminy zapadalności według stanu na datę bilansową. Kwoty w walutach obcych zostały przeliczone na PLN według średniego kursu NBP z dnia bilansowego. Ujawnione w tabeli kwoty są niezdyskontowanymi umownymi wpływami środków pieniężnych.

31.12.2015

Pochodne instrumenty finansowe, które będą rozliczone na bazie netto	do 1 miesiąca	od 1 do 3 miesięcy	od 3 miesięcy do 1 roku	od 1 roku do 5 lat	powyżej 5 lat	Razem
Kontrakty SWAP na stopę procentową (IRS)	(304)	2 767	4 391	19 529	1 061	27 444
Wycena netto razem	(304)	2 767	4 391	19 529	1 061	27 444

31.12.2014

Pochodne instrumenty finansowe, które będą rozliczone na bazie netto	do 1 miesiąca	od 1 do 3 miesięcy	od 3 miesięcy do 1 roku	od 1 roku do 5 lat	powyżej 5 lat	Razem
Kontrakty SWAP na stopę procentową (IRS)	-	770	(857)	132	-	45
Wycena netto razem	-	770	(857)	132	-	45

Pochodne instrumenty finansowe rozliczane w kwotach brutto

Do pochodnych instrumentów finansowych rozliczanych przez Bank na bazie brutto należą pochodne walutowe instrumenty finansowe: walutowe kontrakty SWAP na datę waluty SPOT i FORWARD.

W poniższej tabeli przedstawiono pochodne instrumenty finansowe Banku, które będą rozliczane na bazie brutto, w podziale na poszczególne okresy zapadalności według stanu na datę bilansową. Kwoty w walutach obcych zostały przeliczone na PLN według średniego kursu NBP z dnia bilansowego.

31.12.2015

Pochodne instrumenty finansowe, które będą rozliczone na bazie brutto	do 1 miesiąca	od 1 do 3 miesięcy	od 3 miesięcy do 1 roku	Razem
Kontrakty walutowe SWAP:				
- wypływy	102 276	117 191	387 797	607 264
- wpływy	103 473	117 842	389 715	611 030

31.12.2014

Pochodne instrumenty finansowe, które będą rozliczone na bazie brutto	do 1 miesiąca	od 1 do 3 miesięcy	od 3 miesięcy do 1 roku	Razem
Kontrakty walutowe SWAP:				
- wypływy	111 434	115 082	396 394	622 910
- wpływy	107 398	113 122	391 270	611 790

4. Wartość godziwa aktywów i zobowiązań finansowych

Wartość godziwa jest rozumiana jako cena, która byłaby otrzymana ze sprzedaży składnika aktywów bądź zapłacona w celu przeniesienia zobowiązania w transakcji przeprowadzonej na zwykłych warunkach między uczestnikami rynku na dzień wyceny. Wycena wartości godziwej opiera się na założeniu, że transakcja sprzedaży składnika aktywów lub przeniesienia zobowiązania odbywa się albo:

- na głównym rynku danego składnika aktywów bądź zobowiązania,
- w przypadku braku głównego rynku, na najkorzystniejszym rynku dla danego składnika aktywów lub zobowiązania.

Zarówno główny jak i najbardziej korzystny rynek muszą być dostępne dla Banku.

Zgodnie z praktykami rynkowymi Bank wycenia instrumenty finansowe, w których utrzymuje otwarte pozycje, stosując ceny rynkowe (wycena do rynku) lub uznane w praktyce rynkowej modele wyceny (wycena z modelu) zasilane cenami lub parametrami rynkowymi, a w nielicznych przypadkach parametrami estymowanymi wewnątrznie przez Bank. Wszystkie istotne otwarte pozycje w instrumentach pochodnych (walutowych i stopy procentowej) są wyceniane odpowiednimi modelami rynkowymi, które są zasilane cenami lub parametrami obserwowalnymi przez rynek.

Poniżej zaprezentowane są główne założenia i metody wykorzystane przez Bank podczas szacowania wartości godziwej instrumentów finansowych.

Należności od banków

Bank przyjął założenie, że wartością godziwą lokat o zmiennym oprocentowaniu oraz lokat o stałym oprocentowaniu poniżej 1 roku jest ich wartość bilansowa. Bank nie posiada lokat złożonych na okres dłuższy niż 1 rok.

Należności od banków prezentowane są na poziomie 3 w hierarchii wartości godziwej.

Należności z tytułu kredytów i pożyczek udzielonych klientom

Wartość godziwa należności z tytułu kredytów i pożyczek udzielonych klientom została wyliczona jako wartość bieżąca przyszłych przepływów pieniężnych przy zastosowaniu bieżących stóp procentowych uwzględniając wysokość marży na ryzyko kredytowe oraz urealnione terminy spłaty wynikające z umów kredytowych. Poziom marż kredytowych został wyznaczony w oparciu o notowania rynkowe mediany marż kredytowych dla systemu ratingowego Moody's. Przypisanie marży kredytowej do danej ekspozycji kredytowej nastąpiło w wyniku zmapowania systemu ratingowego Moody's z wewnętrznym systemem ratingowym Banku. W celu odzwierciedlenia faktu, że większość ekspozycji Banku jest zabezpieczona podczas, gdy mediana kwotowań rynkowych jest skoncentrowana wokół emisji niezabezpieczonych, Bank dokonał korekty z tego tytułu.

Należności z tytułu kredytów i pożyczek udzielonych klientom prezentowane są na poziomie 3 w hierarchii wartości godziwej.

Inwestycyjne papiery wartościowe dostępne do sprzedaży

W momencie początkowego ujęcia w księgach wykazywane są w wartości godziwej uiszczonej zapłaty. Koszty transakcji są włączane do wyceny wartości początkowej metodą efektywnej stopy procentowej.

Bank dokonuje na dzień bilansowy wyceny dłużnych papierów wartościowych notowanych na giełdzie lub dla których istnieje aktywny rynek według wartości godziwej (bieżącej ceny rynkowej), wycena dokonywana jest w oparciu o kurs zamknięcia sesji.

Wszelkie zwiększenia lub utrata wartości księgowane są na dzień wyceny, tj. na koniec miesiąca, oddzielnie dla każdego rodzaju papierów wartościowych.

Znajdujące się w portfelu Banku papiery wartościowe tego samego emitenta, tej samej serii, a zakupione w różnych okresach i po różnych cenach, Bank sprzedaje stosując zasadę FIFO – rozchód papierów następuje w kolejności ich zakupu.

Instrumenty finansowe po stronie zobowiązań to:

- środki na rachunkach bankowych,
- kredyty otrzymane,
- inne zobowiązania finansowe z odroczonym terminem płatności,
- otrzymane pożyczki podporządkowane,
- depozyty,
- zobowiązania z tytułu wyemitowanych przez Bank listów zastawnych oraz obligacji.

Bank nie posiada instrumentów finansowych po stronie zobowiązań o stałej stopie procentowej powyżej 1 roku poza zobowiązaniami z tytułu wyemitowanych przez Bank listów zastawnych.

Bank przyjął założenie, że wartość godziwa zobowiązań z tytułu środków na rachunkach bieżących, kredytów otrzymanych, innych zobowiązań finansowych z odroczonym terminem płatności, otrzymanej pożyczki podporządkowanej, depozytów o zmiennej stopie procentowej lub o stałej stopie procentowej, ale poniżej 1 roku jest równa ich wartości bilansowej.

Zobowiązania te prezentowane są na poziomie 3 w hierarchii wartości godziwej.

Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych (listów zastawnych i obligacji)

Bank oszacował wartość godziwą dla wyemitowanych listów zastawnych i niezabezpieczonych obligacji korporacyjnych o wysokim ratingu z wykorzystaniem spreadu kredytowego. Dla dotychczas wyemitowanych transz podlegających obrotowi wtórnemu przyjęto założenie, że wartość spreadu kredytowego jest taka sama jak dla emisji na rynku pierwotnym o takim samym okresie do zapadalności. Cena czysta poszczególnych transz listów zastawnych znajdujących się w obrocie została oszacowana z uwzględnieniem okresu pozostającego do wykupu, wartości oczekiwanego spreadu kredytowego dla emisji na rynku wtórnym oraz kwotowań z krzywej swapowej.

Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych prezentowane są na poziomie 3 w hierarchii wartości godziwej.

mBank Hipoteczny S.A.Sprawozdanie Finansowe według Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości
Finansowej za 2015 rok

(w tys. zł)

W tabeli poniżej przedstawiono podsumowanie wartości bilansowych i godziwych dla każdej grupy aktywów i zobowiązań finansowych, które nie zostały wykazane w sprawozdaniu z sytuacji finansowej Banku według ich wartości godziwej.

Aktywa finansowe i zobowiązania finansowe	31.12.2015		31.12.2014	
	Wartość bilansowa	Wartość godziwa	Wartość bilansowa	Wartość godziwa
Aktywa finansowe				
Kasa, operacje z bankiem centralnym	7 521	7 521	7 669	7 669
Należności od banków	205 180	205 180	30 972	30 972
Kredyty i pożyczki udzielone klientom, w tym:	7 391 743	7 542 198	5 325 741	5 384 068
Klienci korporacyjni	4 606 821	4 648 842	4 290 209	4 339 196
Klienci indywidualni	2 638 649	2 742 969	860 660	868 451
Klienci budżetowi	146 273	150 387	174 872	176 421
Aktywa finansowe razem	7 604 444	7 754 899	5 364 382	5 422 709
Zobowiązania finansowe				
Zobowiązania wobec innych banków	2 959 741	2 959 741	1 980 634	1 980 634
Zobowiązania wobec klientów, w tym:	265 509	265 509	250 012	250 012
Klienci korporacyjni	265 364	265 364	249 831	249 831
Klienci indywidualni	141	141	161	161
Klienci budżetowi	4	4	20	20
Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	4 164 902	4 186 469	3 171 588	3 234 445
Zobowiązania podporządkowane	200 899	200 899	100 257	100 257
Zobowiązania finansowe razem	7 591 051	7 612 618	5 502 491	5 565 348

W tabeli poniżej przedstawiono hierarchię wartości godziwej dla aktywów i zobowiązań finansowych, wycenianych do wartości godziwej zgodnie z założeniami opisanymi powyżej, wyłącznie na potrzeby ujawnień według stanu na 31 grudnia 2015 roku i 31 grudnia 2014 roku.

31.12.2015	w tym:	Poziom 1	Poziom 2	Poziom 3
		Ceny kwotowane na aktywnych rynkach	Techniki wyceny oparte na obserwowalnych danych	Inne techniki wyceny
WYCENY WYŁĄCZNIE NA POTRZEBY UJAWNIEŃ				
Aktywa finansowe				
Kasa, operacje z bankiem centralnym	7 521	-	-	7 521
Należności od banków	205 180	-	-	205 180
Kredyty i pożyczki udzielone klientom	7 542 198	-	-	7 542 198
Zobowiązania finansowe				
Zobowiązania wobec innych banków	2 959 741	-	-	2 959 741
Zobowiązania wobec klientów	265 509	-	-	265 509
Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	4 186 469	-	-	4 186 469
Zobowiązania podporządkowane	200 899	-	-	200 899
Aktywa finansowe razem	7 754 899	-	-	7 754 899
Zobowiązania finansowe razem	7 612 618	-	-	7 612 618

31.12.2014	w tym:	Poziom 1	Poziom 2	Poziom 3
		Ceny kwotowane na aktywnych rynkach	Techniki wyceny oparte na obserwowalnych danych	Inne techniki wyceny
WYCENY WYŁĄCZNIE NA POTRZEBY UJAWNIEŃ				
Aktywa finansowe				
Kasa, operacje z bankiem centralnym	7 669	-	-	7 669
Należności od banków	30 972	-	-	30 972
Kredyty i pożyczki udzielone klientom	5 384 068	-	-	5 384 068
Zobowiązania finansowe				
Zobowiązania wobec innych banków	1 980 634	-	-	1 980 634
Zobowiązania wobec klientów	250 012	-	-	250 012
Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	3 234 445	-	-	3 234 445
Zobowiązania podporządkowane	100 257	-	-	100 257
Aktywa finansowe razem	5 422 709	-	-	5 422 709
Zobowiązania finansowe razem	5 565 348	-	-	5 565 348

mBank Hipoteczny S.A.Sprawozdanie Finansowe według Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości
Finansowej za 2015 rok

(w tys. zł)

W tabeli poniżej przedstawiono hierarchię wartości godziwej dla aktywów i zobowiązań finansowych, które zostały wykazane w sprawozdaniu z sytuacji finansowej Banku według wartości godziwej.

31.12.2015	w tym:	Poziom 1	Poziom 2	Poziom 3
		Ceny kwotowane na aktywnych rynkach	Techniki wyceny oparte na obserwowalnych danych	Inne techniki wyceny
POWTARZALNE POMIARY WARTOŚCI GODZIWEJ				
AKTYWA FINANSOWE				
Inwestycyjne papiery wartościowe dostępne do sprzedaży, w tym:	748 505	278 642	469 863	-
- Obligacje skarbowe	278 642	278 642	-	-
- Bony pieniężne	469 863	-	469 863	-
Pochodne Instrumenty finansowe, w tym:	32 212	-	32 212	-
- Instrumenty odsetkowe	29 995	-	29 995	-
- Instrumenty walutowe	2 217	-	2 217	-
AKTYWA FINANSOWE RAZEM	780 717	278 642	502 075	-

31.12.2015	w tym:	Poziom 1	Poziom 2	Poziom 3
		Ceny kwotowane na aktywnych rynkach	Techniki wyceny oparte na obserwowalnych danych rynkowych	Inne techniki wyceny
ZOBOWIĄZANIA FINANSOWE				
Pochodne instrumenty finansowe	3 770	-	3 770	-
Instrumenty odsetkowe	2 369	-	2 369	-
Instrumenty walutowe	1 401	-	1 401	-
ZOBOWIĄZANIA FINANSOWE RAZEM	3 770	-	3 770	-
POWTARZALNE POMIARY WARTOŚCI GODZIWEJ				
AKTYWA FINANSOWE RAZEM	780 717	278 642	502 075	-
ZOBOWIĄZANIA FINANSOWE RAZEM	3 770	-	3 770	-

31.12.2014	w tym:	Poziom 1	Poziom 2	Poziom 3
		Ceny kwotowane na aktywnych rynkach	Techniki wyceny oparte na obserwowalnych danych rynkowych	Inne techniki wyceny
POWTARZALNE POMIARY WARTOŚCI GODZIWEJ				
AKTYWA FINANSOWE				
Inwestycyjne papiery wartościowe dostępne do sprzedaży, w tym:	735 220	255 246	479 974	-
- Obligacje skarbowe	255 246	255 246	-	-
- Bony pieniężne	479 974	-	479 974	-
Pochodne instrumenty finansowe	37 291	-	37 291	-
Instrumenty odsetkowe	37 125	-	37 125	-
Instrumenty walutowe	166	-	166	-
AKTYWA FINANSOWE RAZEM	772 511	255 246	517 265	-

31.12.2014	w tym:	Poziom 1	Poziom 2	Poziom 3
		Ceny kwotowane na aktywnych rynkach	Techniki wyceny oparte na obserwowalnych danych rynkowych	Inne techniki wyceny
ZOBOWIĄZANIA FINANSOWE				
Pochodne instrumenty finansowe	9 442	-	9 442	-
Instrumenty odsetkowe	77	-	77	-
Instrumenty walutowe	9 365	-	9 365	-
Zobowiązania finansowe razem	9 442	-	9 442	-
POWTARZALNE POMIARY WARTOŚCI GODZIWEJ				
AKTYWA FINANSOWE RAZEM	772 511	255 246	517 265	-
ZOBOWIĄZANIA FINANSOWE RAZEM	9 442	-	9 442	-

W odniesieniu do instrumentów finansowych wycenianych w sposób powtarzalny do wartości godziwej, sklasyfikowanych na poziomie 1 i 2 hierarchii wartości godziwej, ewentualne przypadki, w których mogłoby nastąpić przeniesienie pomiędzy tymi poziomami są monitorowane przez właściwe departamenty Banku na podstawie wewnętrznych zasad.

W okresie sprawozdawczym nie wystąpiły zmiany klasyfikacji składników sprawozdania z sytuacji finansowej w hierarchii wartości godziwej.

5. Ważniejsze oszacowania i oceny dokonywane w związku z zastosowaniem zasad rachunkowości

Bank dokonuje oszacowań i przyjmuje założenia, które mają wpływ na wartości aktywów i zobowiązań wykazywanych w następnym okresie. Szacunki i założenia, podlegające ciągłej ocenie, oparte są o doświadczenia historyczne i inne czynniki, w tym oczekiwania co do przyszłych zdarzeń, które w danej sytuacji wydają się uzasadnione.

Utrata wartości kredytów i pożyczek

Bank przeprowadza przegląd swojego portfela kredytowego pod kątem utraty wartości przynajmniej raz na kwartał. Aby ustalić, czy należy wykazać utratę wartości w rachunku zysków i strat, Bank ocenia czy istnieją jakiekolwiek przesłanki wskazujące na możliwe do zmniejszenia zmniejszenie szacowanych przyszłych przepływów pieniężnych, z tytułu udzielonych kredytów i pożyczek. Jeżeli istnieją obiektywne przesłanki utraty wartości kredytu, kwotę straty oblicza się jako różnicę między wartością bilansową danego składnika aktywów, a bieżącą wartością szacowanych przyszłych przepływów pieniężnych (z wyłączeniem przyszłych strat z tytułu niespłaconych kredytów, które nie zostały jeszcze poniesione), zdyskontowaną według pierwotnej efektywnej stopy procentowej danego składnika aktywów finansowych. Zasady pomiaru utraty wartości zostały opisane w Nocie 3.1.3.

Utrata wartości aktywów niefinansowych – zapasów

Odpisy z tytułu utraty wartości przejętych nieruchomości kalkulowane są w okresach półrocznych oraz rocznych. Kalkulacja odpisu polega na porównaniu cen sprzedaży nieruchomości (mieszkań) na porównywalnym rynku w ostatnim półroczu/roku do cen z dnia nabycia przedmiotowych nieruchomości (mieszkań). Strata na sprzedaży jest przesłanką do oszacowania odpisu z tytułu utraty wartości dla niesprzedanych nieruchomości w danej lokalizacji/w danym projekcie.

Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego

Bank dokonuje aktywowania w podatku odroczonym odpisów aktualizujących na kredyty w przypadku zaistnienia zdarzeń pozwalających na uprawdopodobnienie nieściągalności kredytów zgodnie z obowiązującymi przepisami podatkowymi, w tym na skutek prowadzonych działań windykacyjnych.

Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych po okresie zatrudnienia

Koszty świadczeń pracowniczych po okresie zatrudnienia są określone przy użyciu metody wyceny aktuarialnej. Wycena aktuarialna wymaga dokonywania założeń dotyczących stóp dyskontowych, przyszłego wzrostu płac, wskaźnika śmiertelności i innych czynników. Ze względu na długoterminowy charakter tych zobowiązań takie szacunki są obarczone dużym stopniem niepewności.

Świadczenia oparte na akcjach fantomowych

Bank prowadzi program wynagrodzeń dla Zarządu Banku oraz pracowników mających istotny wpływ na profil ryzyka Banku oparty na akcjach fantomowych rozliczanych w środkach pieniężnych.

Opis konstrukcji Programu został opisany w nodzie 42.

Zgodnie z zapisami MSR 19 do ustalenia wartości bieżącej zobowiązań z tytułu świadczeń pracowniczych zastosowana została metoda prognozowanych uprawnień jednostkowych. Podstawą do obliczenia rezerwy na odroczoną część wynagrodzenia zmiennego dla uprawnionych pracowników Banku, jest kwota premii, którą Bank zobowiązuje się wypłacić na podstawie Polityki wynagrodzeń pracowników mających istotny wpływ na profil ryzyka Banku.

Ostateczna wartość premii, stanowiąca iloczyn liczby akcji, oraz przewidywanej ich wartości na datę bilansową poprzedzającą realizację każdej z odroczonej transz jest dyskontowana aktuarialnie na dzień sprawozdawczy. Zdyskontowaną kwotę pomniejsza się o zdyskontowane aktuarialnie na ten sam dzień kwoty rocznych odpisów na rezerwę. Dyskonto aktuarialne oznacza iloczyn dyskonta finansowego i prawdopodobieństwa dotrwania każdego z uczestników indywidualnie do momentu całkowitego nabycia uprawnień do każdej z odroczonej transz.

Kwoty rocznych odpisów obliczane są zgodnie z metodą prognozowanych uprawnień jednostkowych. Prawdopodobieństwo, o którym mowa powyżej ustalone zostało metodą ryzyk

współzawodniczących, gdzie pod uwagę wzięto trzy następujące ryzyka: możliwość zwolnienia się z pracy, ryzyko całkowitej niezdolności do pracy, ryzyko śmierci.

Wartość rezerwy na wynagrodzenie zmienne według stanu na 31 grudnia 2015 roku wyniosła 2 008 tys. zł, według stanu na 31 grudnia 2014 roku wyniosła 899,7 tys. zł.

Wartość godziwa instrumentów finansowych

Wartość godziwą instrumentów finansowych nie notowanych na aktywnych rynkach ustala się stosując techniki wyceny. Wszystkie modele są zatwierdzane przed użyciem, a także kalibrowane w celu zapewnienia, że otrzymane wyniki odzwierciedlają faktyczne dane i porównywalne ceny rynkowe. W miarę możliwości w modelach wykorzystywane są wyłącznie dane możliwe do zaobserwowania, pochodzące z aktywnego rynku.

Klasyfikacja leasingu

Bank dokonuje osądu klasyfikując umowy leasingowe jako leasing finansowy bądź leasing operacyjny na podstawie analizy treści ekonomicznej transakcji opartej na profesjonalnym osądzie czy zasadniczo wszystkie ryzyka i pożytki wynikające z tytułu posiadania przedmiotu leasingu zostały przeniesione czy też nie.

Klasyfikacja do ekspozycji forbearance

Zgodnie z polityką Banku w zakresie forbearance, zaprezentowana w nocie 3.1.7., Bank dokonuje klasyfikacji ekspozycji/klientów podlegających polityce forbearance na podstawie profesjonalnego osądu.

6. Segmenty operacyjne

Zgodnie z wymogiem „podejścia zarządczego” informacje o segmentach operacyjnych są przedstawiane zgodnie z zasadami raportowania wewnętrznego dostarczanego Zarządowi Banku (główny organ odpowiedzialny za podejmowanie decyzji operacyjnych), którego zadaniem jest alokacja zasobów do segmentów działalności i przeprowadzanie oceny ich wyników.

mBank Hipoteczny S.A. jest specjalistycznym bankiem hipotecznym, odgrywającym wiodącą rolę na rynku finansowania nieruchomości komercyjnych oraz emisji listów zastawnych, papierów dłużnych za pośrednictwem których refinansuje swoją działalność kredytową. Oferta Banku skierowana jest do podmiotów gospodarczych i klientów instytucjonalnych inwestujących w zakup, budowę lub modernizację magazynowe i dystrybucyjne a także osiedla mieszkań i domów, realizowane przez deweloperów mieszkaniowych. W 2013 roku Bank rozszerzył zakres swojej działalności o aktywność kredytową w obszarze detalicznym (kredyty dla osób fizycznych – model agencyjny). W 2014 roku sprzedaż kredytów detalicznych została uzupełniona o model „poolingowy”, w ramach którego Bank przejmuje udzielone przez mBank S.A. kredyty hipoteczne mogące stanowić podstawę emisji listów zastawnych. Od końca 2012 rok Bank nie finansuje jednostek samorządu terytorialnego ani innych podmiotów z poręczeniem jednostek samorządu terytorialnego, niemniej Bank posiada powstały historycznie portfel transakcji kredytowych dla tego segmentu, który stanowi podstawę emisji publicznych listów zastawnych.

Uwzględniając specjalistyczny charakter działalności Banku wydzielone zostały następujące segmenty operacyjne:

- **Kredyty na refinansowanie,**
- **Kredyty dla jednostek samorządu terytorialnego (JST),**
- **Kredyty dla deweloperów mieszkaniowych,**
- **Kredyty dla deweloperów komercyjnych,**
- **Kredyty na zakup gruntu,**
- **Kredyty dla osób fizycznych,**
- **Kredyty dla osób fizycznych – model agencyjny, pooling**

Segmenty wyodrębnione zostały z punktu widzenia określonych grup klientów oraz produktów według jednorodnych cech transakcji. Ten sposób podziału obszarów jest spójny ze sposobem zarządzania sprzedażą.

Kredyty na refinansowanie – jest to podstawowy segment działalności Banku, do którego zaliczane są kredyty udzielone na zakup lub refinansowanie ukończonych obiektów o przeznaczeniu komercyjnym (obiekty biurowe, magazyny, centra handlowe, centra logistyczne, hotele, pensjonaty, lokale użytkowe itp.).

Kredyty dla jednostek samorządu terytorialnego (JST) – do tego segmentu Bank zalicza kredyty udzielone jednostkom samorządu terytorialnego (gminom, powiatom, województwom), jak również kredyty zabezpieczone gwarancją lub poręczeniem jednostek samorządu terytorialnego (spółkom prawa handlowego utworzonym przez JST, samodzielnym publicznym zakładom opieki zdrowotnej).

Kredyty dla deweloperów mieszkaniowych – do tego segmentu Bank zalicza kredyty udzielone na finansowanie mieszkaniowych projektów deweloperskich (osiedla domów jedno lub wielorodzinnych z przeznaczeniem na sprzedaż lub wynajem).

Kredyty dla deweloperów komercyjnych – do tego segmentu Bank zalicza kredyty udzielone na finansowanie komercyjnych projektów deweloperskich, zgodnych z polityką kredytową Banku.

Kredyty na zakup gruntu – do tego segmentu Bank zalicza kredyty udzielone na finansowanie lub refinansowanie zakupu gruntów pod deweloperskie projekty mieszkaniowe.

Kredyty dla osób fizycznych – do tego segmentu Bank zalicza kredyty udzielone osobom fizycznym głównie na cele mieszkaniowe. Segment kredytów dla osób fizycznych jest segmentem schyłkowym ze względu na zaprzestanie sprzedaży w tym segmencie w 2004 roku.

Kredyty dla osób fizycznych – model agencyjny, pooling – do tego segmentu Bank zalicza kredyty udzielone osobom fizycznym na cele mieszkaniowe. Kredyty udzielane są w PLN, zabezpieczone hipoteką. Sprzedaż kredytów realizowana jest w ramach umowy agencyjnej poprzez sieć mBanku S.A. Kredyty ujmowane są w księgach mBanku Hipotecznego S.A. Segment ten zawiera również kredyty poolingowe – skupione od podmiotu dominującego wierzytelności mieszkaniowe – kredyty w PLN udzielone osobom fizycznym na cele mieszkaniowe, zabezpieczone hipoteką.

Pozycje nieprzypisane aktywów – w tej pozycji prezentowane są wszystkie niekredytowe aktywa Banku.

Na podstawie wyżej przyjętej segmentacji produktowej wyznaczany jest wynik brutto poszczególnych segmentów operacyjnych uwzględniający wszystkie pozycje rachunku zysków i strat.

Głównym założeniem podziału segmentowego w ramach rachunku zysków i strat jest jak najwierniejsze przedstawienie opłacalności danego segmentu w działalności Banku. W tym celu Bank przypisuje na poziomie każdej umowy kredytowej wszystkie bezpośrednie dochody, takie jak przychody odsetkowe, przychody prowizyjne oraz określa poziom odpisów aktualizujących. Ze względu na brak możliwości przypisania zobowiązań do poszczególnych grup segmentowych Bank wyznacza segmentowe koszty odsetkowe oraz koszty prowizyjne według określonego schematu opisanego poniżej.

Bank dzieli koszty refinansowania na trzy kategorie: koszty publicznych listów zastawnych, koszty hipotecznych listów zastawnych oraz uśrednione koszty pozostałych źródeł refinansowania (głównie kredyty i depozyty pozyskane z mBanku S.A.). Dla każdej z tych kategorii oblicza średni koszt refinansowania na podstawie średniej marży oraz uśrednionych za okres sprawozdawczy stanów wszystkich zobowiązań zaliczanych do danej kategorii.

Bank określa koszty odsetkowe i prowizyjne dla segmentu kredytów dla jednostek samorządu terytorialnego na podstawie średnich w okresie sprawozdawczym kosztów finansowania publicznymi listami zastawnymi oraz przypadającej na ten segment części uśrednionych kosztów pozostałych źródeł finansowania (proporcjonalnie do wysokości zobowiązania refinansującego nadwyżkę kredytów dla JST nad wartość bilansową wyemitowanych listów zastawnych).

Bank określa koszty odsetkowe i prowizyjne pozostałych segmentów na podstawie średnich w okresie sprawozdawczym kosztów hipotecznych listów zastawnych oraz uśrednionych kosztów pozostałych źródeł refinansowania, proporcjonalnie do udziału kredytów segmentu w całym portfelu kredytowym z wyłączeniem kredytów dla JST.

Pozostałe pozycje rachunku zysków i strat dzielone są albo poprzez udział średniej w roku ekspozycji kredytowej albo poprzez udział średniej wartości aktywów ważonych ryzykiem, w przypadku kosztów administracyjnych i amortyzacji. Bank nie alokuje do poszczególnych segmentów podatku dochodowego, dlatego też informacje w zakresie zysku/straty ujawniane są

na poziomie zysku przed opodatkowaniem. Informacje na temat segmentów mierzone są według identycznych zasad jak te przedstawione w polityce rachunkowości.

W 2015 roku Bank dokonał zmiany klucza podziału poszczególnych pozycji rachunku zysków i strat do poszczególnych segmentów. Główne zmiany polegają na zastosowaniu średnich z 12 miesięcy stanów aktywów ważonych ryzykiem zamiast stanów na koniec okresu oraz średnich stanów zobowiązań oraz średniej marży przy kalkulacji kosztów refinansowania. W związku z tą zmianą dane porównawcze zostały odpowiednio przekształcone.

Podstawowym i jedynym podziałem jest podział na segmenty działalności Banku. Z uwagi na to, iż Bank operuje tylko na terenie Rzeczypospolitej Polskiej nie stosuje segmentacji geograficznej.

W Banku nie występują operacje pomiędzy segmentami operacyjnymi.

Wydzielenia aktywów segmentu oraz przychodów i kosztów dokonano na podstawie wewnętrznych informacji przygotowywanych w Banku dla potrzeb zarządczych. Poszczególnym segmentom Banku zostały przypisane aktywa oraz związane z tymi aktywami przychody i koszty. Wynik segmentu uwzględnia wszystkie pozycje przychodów i kosztów. Zobowiązania Banku nie zostały przypisane do poszczególnych segmentów z uwagi na fakt, że podział taki nie jest regularnie przedstawiany Zarządowi Banku.

mBank Hipoteczny S.A.

Sprawozdanie Finansowe według Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej za 2015 rok

(w tys. zł)

Okres od 01.01.2015 do 31.12.2015	Kredyty na refinansowanie	Kredyty dla JST	Kredyty dla deweloperów mieszkaniowych	Kredyty dla deweloperów komercyjnych	Kredyty na zakup gruntu	Kredyty dla fizycznych osób	Kredyty dla osób fizycznych	Kredyty dla osób fizycznych - model agencyjny, pooling	Razem	Rachunek zysków i strat
Przychody z tytułu odsetek	133 447	14 491	32 410	14 387	1 502	1 164	58 915	256 317	256 317	256 317
Koszty odsetek	(57 073)	(14 659)	(13 755)	(6 934)	(571)	(1 102)	(51 461)	(145 555)	(145 555)	(145 555)
Dochód odsetkowy	76 375	(169)	18 656	7 454	930	62	7 454	110 762	110 762	110 762
Przychody z tytułu opłat i prowizji	6 694	583	1 313	567	30	51	3 398	12 636	12 636	12 636
Koszty z tytułu opłat i prowizji	(755)	(87)	(107)	(76)	(4)	(8)	(5 070)	(6 107)	(6 107)	(6 107)
Odpisy netto z tytułu utraty wartości kredytów i pożyczek	(15 380)	18	(8 800)	(81)	(22)	146	(656)	(24 775)	(24 775)	(24 775)
Ogólne koszty administracyjne i amortyzacja	(41 270)	(1 076)	(4 400)	(3 623)	(329)	(398)	(11 479)	(62 575)	(62 575)	(62 575)
Pozostałe pozycje rachunku zysków i strat	(2 073)	(54)	(221)	(182)	(17)	(20)	(577)	(3 144)	(3 144)	(3 144)
Wynik segmentu brutto	23 592	(785)	6 440	4 059	589	(168)	(6 930)	26 797	26 797	26 797

31.12.2015	Kredyty na refinansowanie	Kredyty dla JST	Kredyty dla deweloperów mieszkaniowych	Kredyty dla deweloperów komercyjnych	Kredyty na zakup gruntu	Kredyty dla fizycznych osób	Kredyty dla osób fizycznych - model agencyjny, pooling	Pozycje nieprzypisane aktywów	Razem	Sprawozdanie z sytuacji finansowej
Kredyty i pożyczki udzielone klientom	3 760 846	360 855	446 552	200 736	21 476	32 048	2 569 996	(765)	7 391 743	7 391 743
Pozostałe aktywa	-	-	-	-	-	-	-	1 027 382	1 027 382	1 027 382
Aktywa segmentu	3 760 846	360 855	446 552	200 736	21 476	32 048	2 569 996	1 026 617	8 419 125	8 419 125

Wynik brutto dla poszczególnych segmentów operacyjnych Banku prezentowany jest w uzgodnieniu do pozycji rachunku zysków i strat, sporządzonego na potrzeby audytowanego sprawozdania finansowego.

mBank Hipoteczny S.A.

Sprawozdanie Finansowe według Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej za 2015 rok

(w tys. zł)

Okres od 01.01.2014 do 31.12.2014	Kredyty na refinansowanie	Kredyty dla JST	Kredyty dla deweloperów mieszkaniowych	Kredyty dla deweloperów komercyjnych	Kredyty na zakup gruntu	Kredyty dla osób fizycznych	Kredyty dla osób fizycznych - model agencyjny, pooling	Razem	Rachunek zysków i strat
Przychody z tytułu odsetek	130 689	20 865	35 433	16 514	2 936	1 423	11 136	218 996	218 996
Koszty odsetek	(67 143)	(21 565)	(20 625)	(10 071)	(1 592)	(1 737)	(10 080)	(132 813)	(132 813)
Dochód odsetkowy	63 546	(700)	14 808	6 443	1 344	(314)	1 056	86 183	86 183
Przychody z tytułu opłat i prowizji	4 311	513	817	1 951	42	47	1 951	9 632	9 632
Koszty z tytułu opłat i prowizji	(816)	(125)	(132)	(102)	(10)	(11)	(4 390)	(5 586)	(5 586)
Odpisy netto z tytułu utraty wartości kredytów i pożyczek	(15 756)	18	(6 521)	(588)	2 189	(38)	(249)	(20 945)	(20 945)
Ogólne koszty administracyjne i amortyzacja	(37 482)	(1 309)	(4 285)	(5 090)	(514)	(472)	(1 997)	(51 149)	(51 149)
Pozostałe pozycje rachunku zysków i strat	8 310	290	950	1 128	114	105	443	11 340	11 340
Wynik segmentu brutto	22 113	(1 313)	5 637	3 742	3 165	(683)	(3 186)	29 475	29 475

31.12.2014	Kredyty na refinansowanie	Kredyty dla JST	Kredyty dla deweloperów mieszkaniowych	Kredyty dla deweloperów komercyjnych	Kredyty dla osób fizycznych	Kredyty dla osób fizycznych - model agencyjny, pooling	Pozycje nieprzypisane aktywów	Razem	Sprawozdanie z sytuacji finansowej
Kredyty i pożyczki udzielone klientom	3 187 138	420 561	446 454	430 921	36 459	782 352	-	5 325 741	5 325 741
Pozostałe aktywa	-	-	-	-	-	-	-	850 585	850 585
Aktywa segmentu	3 187 138	420 561	446 454	430 921	36 459	782 352	850 585	6 176 326	6 176 326

Wynik brutto dla poszczególnych segmentów operacyjnych Banku prezentowany jest w uzgodnieniu do pozycji rachunku zysków i strat, sporządzanego na potrzeby audytowanego sprawozdania finansowego.

7. Wynik z tytułu odsetek

	Rok kończący się 31 grudnia	
	2015	2014
Przychody z tytułu odsetek		
Kredyty i pożyczki z uwzględnieniem odwrócenia dyskonta dotyczącego odpisu z tytułu utraty wartości	227 009	183 158
Środki pieniężne i lokaty krótkoterminowe	528	519
Inwestycyjne papiery wartościowe	14 266	17 333
Zabezpieczenia pieniężne	14	-
Przychody odsetkowe na instrumentach pochodnych zaklasyfikowanych do księgi bankowej	8 967	15 180
Przychody odsetkowe na instrumentach pochodnych w ramach rachunkowości zabezpieczeń	5 533	2 806
Przychody z tytułu odsetek, razem	256 317	218 996
Koszty z tytułu odsetek		
Z tytułu rozliczeń z bankami	(41 226)	(20 269)
Z tytułu rozliczeń z klientami	(914)	(1 734)
Z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	(97 491)	(104 705)
Z tytułu pożyczki podporządkowanej	(5 924)	(6 105)
Koszty z tytułu odsetek, razem	(145 555)	(132 813)
Wynik z tytułu odsetek, razem	110 762	86 183

W 2015 roku przychody z tytułu odsetek związane z aktywami finansowymi, które utraciły wartość, wyniosły 5 866 tys. zł (za okres zakończony 31 grudnia 2014 r.: 7 645 tys. zł)

Wynik z tytułu odsetek w podziale na poszczególne sektory przedstawia się następująco:

	Rok kończący się 31 grudnia	
	2015	2014
Przychody z tytułu odsetek		
Od sektora bankowego	23 892	30 401
Od pozostałych podmiotów, w tym:	232 425	188 595
- od klientów korporacyjnych	168 499	163 881
- od klientów indywidualnych	54 000	12 371
- od sektora budżetowego	9 926	12 343
Przychody z tytułu odsetek, razem	256 317	218 996

Przychody z tytułu odsetek od bonów pieniężnych zostały zaprezentowane w pozycji „Przychody z tytułu odsetek od sektora bankowego” natomiast przychody z tytułu odsetek od obligacji skarbowych w pozycji „Przychody z tytułu odsetek od sektora budżetowego”.

	Rok kończący się 31 grudnia	
	2015	2014
Koszty z tytułu odsetek		
Od sektora bankowego	(47 150)	(26 374)
Od pozostałych podmiotów, w tym:	(914)	(1 734)
- od klientów korporacyjnych	(914)	(1 734)
Z tytułu emisji własnych	(97 491)	(104 705)
Koszty z tytułu odsetek, razem	(145 555)	(132 813)

8. Wynik z tytułu opłat i prowizji

	Rok kończący się 31 grudnia	
	2015	2014
Przychody z tytułu opłat i prowizji		
Opłaty i prowizje z tytułu działalności kredytowej	12 163	9 202
Prowizje za prowadzenie rachunków	428	381
Prowizje za realizację przelewów	45	49
Przychody z tytułu opłat i prowizji, razem	12 636	9 632
Koszty z tytułu opłat i prowizji		
Koszty z tytułu analiz i wycen nieruchomości związane z działalnością kredytową	(4 126)	(3 915)
Koszty związane z programem emisji dłużnych papierów wartościowych (listy zastawne i obligacje)	(929)	(660)
Koszty z tytułu prowizji od linii stand-by	(356)	(519)
Koszty obsługi produktów kredytowych	(390)	(348)
Pozostałe	(306)	(144)
Koszty z tytułu opłat i prowizji, razem	(6 107)	(5 586)
Wynik z tytułu opłat i prowizji, razem	6 529	4 046

9. Wynik na działalności handlowej

	Rok kończący się 31 grudnia	
	2015	2014
Wynik z pozycji wymiany	2 036	3 862
Różnice kursowe netto z przeliczenia	(8 542)	25 194
Wycena walutowych instrumentów pochodnych	10 578	(21 332)
Wynik na pozostałej działalności handlowej oraz rachunkowości zabezpieczeń	(2 470)	8 430
Instrumenty na ryzyko odsetkowe	(78)	6 906
Rachunkowość zabezpieczeń, w tym:	(2 392)	1 524
- wynik z wyceny pozycji zabezpieczanej	4 233	(25 763)
- wynik z wyceny instrumentów zabezpieczających	(6 625)	27 287
Wynik na działalności handlowej, razem	(434)	12 292

Do wyniku z pozycji wymiany zaliczane są zrealizowane i niezrealizowane dodatnie i ujemne różnice kursowe oraz zyski i straty z transakcji spot i kontraktów terminowych. Wynik z operacji instrumentami odsetkowymi obejmuje wynik z kontraktów swap stóp procentowych, które nie zostały wyznaczone jako instrumenty zabezpieczające.

W 2014 roku Bank wdrożył rachunkowość zabezpieczeń wartości godziwej wyemitowanych hipotecznych listów zastawnych o stałej stopie procentowej. Instrumentem zabezpieczającym jest Interest Rate Swap zamieniający stałą stopę procentową na zmienną. Na dzień 31 grudnia 2015 roku było zawartych siedem relacji zabezpieczających, które zostały przedstawione w Nocie 3.3.

10. Pozostałe przychody operacyjne

	Rok kończący się 31 grudnia	
	2015	2014
Przychody ze sprzedaży usług	432	493
Przychody z tyt. rozwiązania rezerw na przyszłe zobowiązania	180	187
Zwrot nadpłaty na pokrycie kosztów nadzoru nad bankami	63	210
Przychody z tytułu odzyskanych należności przedawnionych, umorzonych i nieściągalnych	52	37
Zwrot ulgi na nowe technologie	-	98
Pozostałe	36	118
Pozostałe przychody operacyjne, razem	763	1 143

11. Odpisy netto z tytułu utraty wartości kredytów i pożyczek

	Rok kończący się 31 grudnia	
	2015	2014
Odpisy netto na kredyty i pożyczki udzielone klientom (Nota 21)	(24 759)	(20 944)
Odpisy netto na zobowiązania warunkowe wobec klientów	(16)	(1)
Odpisy netto z tytułu utraty wartości kredytów i pożyczek	(24 775)	(20 945)

12. Ogólne koszty administracyjne

	Rok kończący się 31 grudnia	
	2015	2014
Koszty pracownicze	(32 434)	(28 410)
Koszty rzeczowe, w tym:	(19 564)	(15 581)
- koszty logistyki	(7 238)	(6 022)
- koszty IT	(4 487)	(3 756)
- koszty marketingu	(4 128)	(3 935)
- koszty usług konsultingowych	(2 203)	(1 336)
- pozostałe koszty rzeczowe	(1 508)	(532)
Składka i wpłaty na Bankowy Fundusz Gwarancyjny	(3 959)	(1 822)
Podatki i opłaty	(1 340)	(830)
Rezerwa na Fundusz Wsparcia Kredytobiorców	(350)	-
Odpisy na Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych	(229)	(196)
Ogólne koszty administracyjne, razem	(57 876)	(46 839)

Koszty pracownicze

	Rok kończący się 31 grudnia	
	2015	2014
Koszty wynagrodzeń	(26 116)	(23 469)
Koszty ubezpieczeń społecznych	(3 821)	(2 856)
Koszty świadczeń emerytalnych	(9)	(10)
Rezerwa na niewykorzystane urlopy	(413)	(206)
Wynagrodzenie dotyczące płatności w formie akcji fantomowych rozliczane w środkach pieniężnych	(915)	(650)
Pozostałe świadczenia na rzecz pracowników	(1 160)	(1 219)
Koszty świadczeń pracowniczych, razem	(32 434)	(28 410)

W 2015 roku średni poziom zatrudnienia w Banku wyniósł 218 osób (2014 rok: 187 osoby).

Wynagrodzenie dotyczące płatności w formie akcji fantomowych rozliczane w środkach pieniężnych dotyczy kosztów programu zmiennego wynagradzania pracowników mających istotny wpływ na profil ryzyka Banku. Świadczenia oparte na akcjach fantomowych rozliczane w środkach pieniężnych zostały opisane w Nocie 2.17. Opis programu zmiennego wynagrodzenia dla pracowników mających istotny wpływ na profil ryzyka Banku został opisany w Nocie 42.

13. Pozostałe koszty operacyjne

	Rok kończący się 31 grudnia	
	2015	2014
Koszty z tytułu utworzonych odpisów na pozostałe należności (poza kredytowymi)	(1 746)	(209)
Koszty wycen nieruchomości	(763)	-
Strata na sprzedaży aktywów przejętych za długi (zapasów) oraz koszty ich utrzymania	(384)	(685)
Odpisy aktualizujące wartość zapasów	(254)	-
Koszty postępowania egzekucyjnego	(243)	(552)
Rezerwy na sprawy sporne	(18)	-
Strata na sprzedaży lub likwidacji środków trwałych	(15)	(8)
Koszty tworzenia odpisów z tytułu utraty wartości rzeczowych aktywów trwałych	(12)	(25)
Zapłacone odszkodowania, kary, grzywny	(6)	(282)
Pozostałe	(32)	(334)
Pozostałe koszty operacyjne, razem	(3 473)	(2 095)

Pozycja „Koszty z tytułu utworzonych odpisów na pozostałe należności (poza kredytowymi)” za 2015 rok zawiera zwiększenie odpisu do 100% należności Banku z tytułu błędnie zastosowanej przez kontrahenta stawki VAT na fakturze dokumentującej dostawę nieruchomości na rzecz Banku w kwocie (1 665) tys. zł. W 2014 roku z tego tytułu utworzony był odpis w kwocie (69) tys. zł. Zwiększenie odpisu nastąpiło w związku z otrzymaniem przez Bank w kwietniu 2015 roku informacji od syndyka masy upadłości kontrahenta o postawieniu kontrahenta w stan upadłości postanowieniem właściwego sądu rejonowego z dnia 11 marca 2015 roku.

14. Podatek dochodowy

	Rok kończący się 31 grudnia	
	2015	2014
Podatek dochodowy bieżący	(3 579)	(5 535)
Podatek dochodowy odroczony (Nota 31)	(4 427)	(1 569)
Podatek dochodowy, razem	(8 006)	(7 104)
Zysk przed opodatkowaniem	26 797	29 475
Podatek zgodnie ze stawką obowiązującą w danym roku podatkowym (19%)	(5 091)	(5 600)
Dochody niepodlegające opodatkowaniu	1 420	188
Koszty nie stanowiące kosztów uzyskania przychodów, w tym:	(4 335)	(1 708)
- wartość utworzonych odpisów na należności	(3 893)	(1 296)
- koszty opłaty ostrożnościowej na BFG	(140)	(116)
- pozostałe	(302)	(296)
Korekty dotyczące bieżącego podatku z lat ubiegłych	-	16
Obciążenie podatkowe, razem	(8 006)	(7 104)
Kalkulacja efektywnej stopy podatkowej		
Zysk brutto	26 797	29 475
Podatek dochodowy	(8 006)	(7 104)
Efektywna stopa podatkowa	29,88%	24,10%
Nominalna stopa podatkowa	19,00%	19,00%

Władze podatkowe mogą kontrolować prawidłowość rozliczeń z tytułu podatków w okresie 5 lat licząc od końca roku, w którym upłynął termin złożenia deklaracji podatkowej. Od początku działalności Banku nie została przeprowadzana kontrola podatkowa przez organy skarbowe w zakresie podatku dochodowego od osób prawnych.

15. Zysk na jedną akcję

	Rok kończący się 31 grudnia	
	2015	2014
Podstawowy:		
Zysk netto z działalności przypadający na akcjonariuszy mBanku Hipotecznego S.A.	18 791	22 371
Średnia ważona liczba akcji zwykłych	2 909 068	2 759 589
Podstawowy zysk netto na akcję (wyrażony w złotych na jedną akcję)	6,46	8,11
Rozwodniony:		
Zysk netto przypadający na akcjonariuszy mBanku Hipotecznego S.A., zastosowany przy ustalaniu rozwodnionego zysku na akcję	18 791	22 371
Średnia ważona liczba akcji zwykłych dla potrzeb rozwodnionego zysku na akcję	2 909 068	2 759 589
Rozwodniony zysk netto na akcję (wyrażony w złotych na jedną akcję)	6,46	8,11

Podstawowy zysk na akcję wylicza się jako iloraz zysku przypadającego na akcjonariuszy Banku oraz średniej ważonej liczby akcji zwykłych w trakcie roku.

Zysk rozwodniony jest równy podstawowemu zyskowi na jedną akcję, ponieważ brak jest elementów powodujących rozwodnienie.

Średnia ważona liczby akcji zwykłych występujących w ciągu okresu to liczba akcji zwykłych na początku danego okresu, skorygowana o liczbę akcji zwykłych odkupionych lub wyemitowanych w ciągu tego okresu ważona wskaźnikiem odzwierciedlającym okres występowania tych akcji.

Wskaźnik odzwierciedlający okres występowania poszczególnych akcji jest to liczba dni, przez jaką określone akcje występują, do całkowitej liczby dni w danym okresie.

16. Ujawnienia dotyczące efektu podatkowego elementów pozostałych dochodów całkowitych

	Rok kończący się 31 grudnia	
	2015	2014
Pozycje, które mogą być przeklasyfikowane do rachunku zysków i strat	(917)	283
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży:	(917)	283
- kwota brutto	(1 132)	349
- podatek odroczony	215	(66)
Pozycje, które nie zostaną przeklasyfikowane do rachunku zysków i strat	3	(14)
Zyski i straty aktuarialne dotyczące świadczeń pracowniczych po okresie zatrudnienia	3	(14)
- kwota brutto	4	(17)
- podatek odroczony	(1)	3
Pozostałe dochody całkowite netto, razem	(914)	269

17. Ujawnienia dotyczące elementów pozostałych dochodów całkowitych

	Rok kończący się 31 grudnia	
	2015	2014
Pozycje, które mogą być przeklasyfikowane do rachunku zysków i strat, w tym:	(917)	283
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	(917)	283
Niezrealizowane zyski na instrumentach dłużnych ujęte w roku obrotowym (netto)	-	283
Niezrealizowane straty na instrumentach dłużnych ujęte w roku obrotowym (netto)	(917)	-
Pozycje, które nie zostaną przeklasyfikowane do rachunku zysków i strat, w tym:	3	(14)
Zyski i straty aktuarialne dotyczące świadczeń po okresie zatrudnienia	3	(14)
Zyski aktuarialne	3	-
Straty aktuarialne	-	(14)
Pozostałe dochody całkowite netto, razem	(914)	269

18. Kasa, operacje z bankiem centralnym

Bank posiada w Narodowym Banku Polskim rachunek bieżący, którego stan na dzień 31 grudnia 2015 roku wynosił 7 521 tys. zł. Na dzień 31 grudnia 2014 roku Bank posiadał środki na rachunku bieżącym w wysokości 7 669 tys. zł. Na podstawie ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku o Narodowym Banku Polskim, mBank Hipoteczny S.A. utrzymuje rezerwę obowiązkową. Średnia arytmetyczna dziennych stanów środków rezerwy obowiązkowej, którą Bank zobligowany był utrzymać w danym okresie na rachunkach bieżących w NBP, wyniosła:

- 7 139 tys. zł dla okresu od 31 grudnia 2015 roku do 31 stycznia 2016 roku,
- 7 451 tys. zł dla okresu od 31 grudnia 2014 roku do 1 lutego 2015 roku,

Stawka oprocentowania środków utrzymywanych jako rezerwa obowiązkowa na 31 grudnia 2015 roku wynosiła 1,35%, natomiast na 31 grudnia 2014 roku wynosiła 1,80%.

19. Należności od banków

	31.12.2015	31.12.2014
Lokaty w innych bankach (lokaty jednodniowe)	150 006	15 001
Rachunki bieżące	55 172	15 971
Inne należności	2	-
Ujęte w ekwiwalentach środków pieniężnych	205 180	30 972
Należności (brutto) od banków, razem	205 180	30 972
Należności (netto) od banków, razem	205 180	30 972
Należności od banków krótkoterminowe (do 1 roku)	205 180	30 972

Wszystkie należności były należnościami od banków polskich bez rozpoznanej utraty wartości.

20. Pochodne instrumenty finansowe

	Nominał		Wartość godziwa	
	kupno	sprzedaż	aktywa	zobowiązania
Stan na 31 grudnia 2015				
Pochodne instrumenty finansowe przeznaczone do obrotu				
Walutowe instrumenty pochodne				
- Kontrakty FX SWAP	613 746	609 984	2 217	1 401
Razem instrumenty pochodne z transakcji pozagiełdowych	613 746	609 984	2 217	1 401
Razem walutowe instrumenty pochodne	613 746	609 984	2 217	1 401
Pochodne na stopę procentową				
- Kontrakty IRS	200 000	200 000	530	-
Razem instrumenty pochodne na stopę procentową z transakcji pozagiełdowych	200 000	200 000	530	-
Razem instrumenty pochodne na stopę procentową	200 000	200 000	530	-
Razem aktywa/zobowiązania przeznaczone do obrotu	813 746	809 984	2 747	1 401
Instrumenty pochodne zabezpieczające				
Instrumenty pochodne wyznaczone jako zabezpieczenie wartości godziwej	528 426	528 426	29 465	2 369
- Kontrakty IRS	528 426	528 426	29 465	2 369
Razem instrumenty pochodne zabezpieczające	528 426	528 426	29 465	2 369
Razem rozpoznane pochodne aktywa/zobowiązania	1 342 172	1 338 410	32 212	3 770
Razem rozpoznane pochodne aktywa/zobowiązania przeznaczone do obrotu	1 342 172	1 338 410	32 212	3 770
Krótkoterminowe (do 1 roku)	813 746	809 984	2 747	1 401
Długoterminowe (powyżej 1 roku)	528 426	528 426	29 465	2 369

mBank Hipoteczny S.A.

Sprawozdanie Finansowe według Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej za 2015 rok

(w tys. zł)

	Nominał		Wartość godziwa	
	kupno	sprzedaż	aktywa	zobowiązania
Stan na 31 grudnia 2014				
Pochodne instrumenty finansowe przeznaczone do obrotu				
Walutowe instrumenty pochodne				
- Kontrakty FX SWAP	650 937	657 085	166	9 365
Razem instrumenty pochodne z transakcji pozagiełdowych	650 937	657 085	166	9 365
Razem walutowe instrumenty pochodne	650 937	657 085	166	9 365
Pochodne na stopę procentową				
- Kontrakty IRS	850 000	850 000	3 142	32
Razem instrumenty pochodne na stopę procentową z transakcji pozagiełdowych	850 000	850 000	3 142	32
Razem instrumenty pochodne na stopę procentową	850 000	850 000	3 142	32
Razem aktywa/zobowiązania przeznaczone do obrotu	1 500 937	1 507 085	3 308	9 397
Instrumenty pochodne zabezpieczające				
Instrumenty pochodne wyznaczone jako zabezpieczenie wartości godziwej	396 394	396 394	33 983	45
- Kontrakty IRS	396 394	396 394	33 983	45
Razem instrumenty pochodne zabezpieczające	396 394	396 394	33 983	45
Razem rozpoznane pochodne aktywa/zobowiązania	1 897 331	1 903 479	37 291	9 442
Razem rozpoznane pochodne aktywa/zobowiązania przeznaczone do obrotu	1 897 331	1 903 479	37 291	9 442
Krótkoterminowe (do 1 roku)	1 500 937	1 507 085	3 308	9 397
Długoterminowe (powyżej 1 roku)	396 394	396 394	33 983	45

21. Kredyty i pożyczki udzielone klientom

	31.12.2015	31.12.2014
Kredyty i pożyczki udzielone klientom korporacyjnym	4 701 272	4 375 564
Kredyty i pożyczki udzielone klientom indywidualnym	2 641 448	862 951
Kredyty i pożyczki udzielone klientom budżetowym	146 317	174 925
Inne należności	95	-
Kredyty i pożyczki (brutto) od klientów	7 489 132	5 413 440
Odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości utworzone na należności od klientów (wielkość ujemna)	(97 389)	(87 699)
Kredyty i pożyczki (netto) od klientów	7 391 743	5 325 741
Krótkoterminowe (do 1 roku)	678 031	427 185
Długoterminowe (powyżej 1 roku)	6 713 712	4 898 556

Według stanu na 31 grudnia 2015 roku w portfelu kredytowym Banku wartość bilansowa brutto kredytów udzielonych klientom korporacyjnym, indywidualnym oraz dla sektora budżetowego w oparciu o zmienną stopę procentową wynosiła 7 489 018 tys. zł, w oparciu o stałą stopę procentową 19 tys. zł. Według stanu na 31 grudnia 2014 roku w oparciu o zmienną stopę procentową wartość bilansowa brutto wynosiła 5 412 748 tys. zł, a w oparciu o stałą stopę procentową 692 tys. zł.

Odpisy z tytułu utraty wartości kredytów i pożyczek

	31.12.2015	31.12.2014
Poniesione, ale nie zidentyfikowane straty		
Zaangażowanie bilansowe brutto	7 284 837	5 228 576
Odpis aktualizujący na ekspozycje analizowane portfelowo	(14 338)	(8 701)
Zaangażowanie bilansowe netto	7 270 499	5 219 875
Należności, które utraciły wartość		
Kredyty udzielone klientom korporacyjnym	198 551	178 699
Kredyty udzielone klientom indywidualnym	5 744	6 165
Zaangażowanie bilansowe brutto razem	204 295	184 864
Odpis aktualizujący na ekspozycje, które utraciły wartość	(83 051)	(78 998)
Zaangażowanie bilansowe netto	121 244	105 866

Zmiany stanu odpisów na utratę wartości kredytów i pożyczek

	Stan odpisów na 01.01.2015	Utworzenie odpisów	Rozwiązanie odpisów	Należności spłane w ciężar odpisów	Stan odpisów na 31.12.2015
Klienci korporacyjni	(85 356)	(35 687)	11 428	15 069	(94 546)
Klienci indywidualni	(2 291)	(3 216)	2 708	-	(2 799)
Klienci budżetowi	(52)	-	8	-	(44)
Ogółem zmiana stanu odpisów aktualizujących wartość kredytów i pożyczek	(87 699)	(38 903)	14 144	15 069	(97 389)

	Stan odpisów na 01.01.2014	Utworzenie odpisów	Rozwiązanie odpisów	Należności spłane w ciężar odpisów	Stan odpisów na 31.12.2014
Klienci korporacyjni	(73 528)	(36 112)	15 451	8 833	(85 356)
Klienci indywidualni	(1 993)	(760)	462	-	(2 291)
Klienci budżetowi	(67)	-	15	-	(52)
Ogółem zmiana stanu odpisów aktualizujących wartość kredytów i pożyczek	(75 588)	(36 872)	15 928	8 833	(87 699)

22. Inwestycyjne papiery wartościowe

	31.12.2015			31.12.2014		
	Inwestycyjne papiery wartościowe, na których nie ustanowiono zabezpieczeń	Inwestycyjne papiery wartościowe, na których ustanowiono zabezpieczenia	Razem inwestycyjne papiery wartościowe	Inwestycyjne papiery wartościowe, na których nie ustanowiono zabezpieczeń	Inwestycyjne papiery wartościowe, na których ustanowiono zabezpieczenia	Razem inwestycyjne papiery wartościowe
Dłużne papiery wartościowe:	680 092	68 413	748 505	532 483	202 737	735 220
Emitowane przez rząd	210 229	68 413	278 642	52 510	202 737	255 247
- obligacje rządowe	210 229	68 413	278 642	52 510	202 737	255 247
Emitowane przez bank centralny	469 863	-	469 863	479 973	-	479 973
- bony pieniężne	469 863	-	469 863	479 973	-	479 973
Dłużne papiery wartościowe razem	680 092	68 413	748 505	532 483	202 737	735 220
Krótkoterminowe (do 1 roku)	569 139	2 070	571 209	532 483	152 207	684 690
Długoterminowe (powyżej 1 roku)	110 953	66 343	177 296	-	50 530	50 530

Wartość bilansowa dłużnych papierów wartościowych opartych na stałej stopie procentowej wynosiła na 31 grudnia 2015 roku 571 210 tys. zł, natomiast opartych na stopie zmiennej 177 295 tys. zł. Według stanu na 31 grudnia 2014 roku dłużne papiery wartościowe oparte były na stałej stopie procentowej.

Aktywa zastawione nie podlegają odsprzedaży i dalszemu zastawianiu.

Zmiana stanu inwestycyjnych papierów wartościowych

	31.12.2015	31.12.2014
Inwestycyjne papiery wartościowe		
Stan na początek okresu	735 220	605 824
Zwiększenia	29 369 527	26 485 896
Zmniejszenia (sprzedaż, wykup, umorzenie)	(29 355 110)	(26 356 849)
Zyski/straty z tyt. zmian wartości godziwej	(1 132)	349
Stan na koniec okresu	748 505	735 220

23. Wartości niematerialne

	31.12.2015	31.12.2014
Koncesje, patenty, licencje i podobne wartości, w tym:	5 556	3 725
- oprogramowanie komputerowe	5 556	3 725
Wartości niematerialne w toku wytwarzania	2 596	1 349
Wartości niematerialne, razem	8 152	5 074

Zmiana stanu wartości niematerialnych

Zmiana stanu w okresie od 01.01.2015 roku do 31.12.2015 roku	Nabyte oprogramowanie komputerowe	Wartości niematerialne w toku wytwarzania	Razem
Wartość brutto wartości niematerialnych na początek okresu: 01.01.2015 r.	13 632	1 349	14 981
Zwiększenia (z tytułu)	3 539	3 002	6 541
- zakupu	1 784	3 002	4 786
- przeniesienia z wartości niematerialnych w toku wytwarzania	1 755	-	1 755
Zmniejszenia (z tytułu)	(857)	(1 755)	(2 612)
- przeniesienia z wartości niematerialnych w toku wytwarzania	-	(1 755)	(1 755)
- likwidacji	(857)	-	(857)
Wartość brutto wartości niematerialnych na koniec okresu: 31.12.2015 r.	16 314	2 596	18 910
Skumulowana amortyzacja (umorzenie) na początek okresu: 01.01.2015 r.	(9 907)	-	(9 907)
Amortyzacja za okres (z tytułu)	(851)	-	(851)
- odpisów	(1 708)	-	(1 708)
- likwidacji	857	-	857
Skumulowana amortyzacja (umorzenie) na koniec okresu: 31.12.2015 r.	(10 758)	-	(10 758)
Wartość netto wartości niematerialnych na koniec okresu: 31.12.2015 r.	5 556	2 596	8 152

mBank Hipoteczny S.A.

Sprawozdanie Finansowe według Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej za 2015 rok

(w tys. zł)

Zmiana stanu w okresie od 01.01.2014 roku do 31.12.2014 roku	Nabyte oprogramowanie komputerowe	Wartości niematerialne w toku wytwarzania	Razem
Wartość brutto wartości niematerialnych na początek okresu: 01.01.2014 r.	10 797	1 578	12 375
Zwiększenia (z tytułu)	2 835	2 280	5 115
- zakupu	733	2 280	3 013
- przeniesienia z wartości niematerialnych w toku wytwarzania	2 040	-	2 040
- innych zwiększeń	62	-	62
Zmniejszenia (z tytułu)	-	(2 509)	(2 509)
- przeniesienia z wartości niematerialnych w toku wytwarzania	-	(2 040)	(2 040)
- innych zmniejszeń	-	(469)	(469)
Wartość brutto wartości niematerialnych na koniec okresu: 31.12.2014 r.	13 632	1 349	14 981
Skumulowana amortyzacja (umorzenie) na początek okresu: 01.01.2014 r.	(8 827)	-	(8 827)
Amortyzacja za okres (z tytułu)	(1 080)	-	(1 080)
- odpisów	(1 080)	-	(1 080)
Skumulowana amortyzacja (umorzenie) na koniec okresu: 31.12.2014 r.	(9 907)	-	(9 907)
Wartość netto wartości niematerialnych na koniec okresu: 31.12.2014 r.	3 725	1 349	5 074

24. Rzeczowe aktywa trwałe

	31.12.2015	31.12.2014
Urządzenia techniczne i maszyny	5 608	5 718
Środki transportu	392	620
Środki trwałe w budowie	237	-
Pozostałe środki trwałe	1 286	903
Rzeczowe aktywa trwałe, razem	7 523	7 241

Zmiana stanu rzeczowych aktywów trwałych

Zmiana stanu w okresie od 01.01.2015 roku do 31.12.2015 roku	Urządzenia	Środki transportu	Pozostałe środki trwałe	Środki trwałe w budowie	Razem
Wartość brutto rzeczowych aktywów trwałych na początek okresu: 01.01.2015 r.	19 043	2 211	4 982	-	26 236
Zwiększenia (z tytułu)	2 203	-	877	1 199	4 279
- zakupu	1 704	-	414	1 199	3 317
- przeniesienia z środków trwałych w budowie	499	-	463	-	962
Zmniejszenia (z tytułu)	(1 385)	(80)	(420)	(962)	(2 847)
- sprzedaży	-	(80)	-	-	(80)
- likwidacji	(1 385)	-	(420)	-	(1 805)
- przeniesienia z środków trwałych w budowie	-	-	-	(962)	(962)
Wartość brutto rzeczowych aktywów trwałych na koniec okresu: 31.12.2015 r.	19 861	2 131	5 439	237	27 668
Skumulowana amortyzacja (umorzenie) na początek okresu: 01.01.2015 r.	(13 325)	(1 566)	(4 079)	-	(18 970)
Amortyzacja za okres (z tytułu)	(928)	(140)	(74)	-	(1 142)
- odpisów	(2 307)	(195)	(489)	-	(2 991)
- sprzedaży	-	55	-	-	55
- likwidacji	1 379	-	415	-	1 794
Skumulowana amortyzacja (umorzenie) na koniec okresu: 31.12.2015 r.	(14 253)	(1 706)	(4 153)	-	(20 112)
Odpis z tytułu utraty wartości na początek okresu: 01.01.2015 r.	-	(25)	-	-	(25)
- zwiększenie	-	(12)	-	-	(12)
- zmniejszenie	-	4	-	-	4
Odpis z tytułu utraty wartości na koniec okresu: 31.12.2015 r.	-	(33)	-	-	(33)
Wartość netto rzeczowych aktywów trwałych na koniec okresu: 31.12.2015 r.	5 608	392	1 286	237	7 523

mBank Hipoteczny S.A.Sprawozdanie Finansowe według Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości
Finansowej za 2015 rok

(w tys. zł)

Zmiana stanu w okresie od 01.01.2014 roku do 31.12.2014 roku	Urządzenia	Środki transportu	Pozostałe środki trwałe	Środki trwałe w budowie	Razem
Wartość brutto rzeczowych aktywów trwałych na początek okresu: 01.01.2014 r.	18 118	2 457	5 167	390	26 132
Zwiększenia (z tytułu)	1 552	-	257	18	1 827
- zakupu	675	-	257	18	950
- przeniesienia z środków trwałych w budowie	408	-	-	-	408
- innych zwiększeń	469	-	-	-	469
Zmniejszenia (z tytułu)	(627)	(246)	(442)	(408)	(1 723)
- sprzedaży	-	(246)	-	-	(246)
- likwidacji	(627)	-	(442)	-	(1 069)
- przeniesienia z środków trwałych w budowie	-	-	-	(408)	(408)
Wartość brutto rzeczowych aktywów trwałych na koniec okresu: 31.12.2014 r.	19 043	2 211	4 982	-	26 236
Skumulowana amortyzacja (umorzenie) na początek okresu: 01.01.2014 r.	(11 519)	(1 479)	(4 024)	-	(17 022)
Amortyzacja za okres (z tytułu)	(1 806)	(87)	(55)	-	(1 948)
- odpisów	(2 430)	(308)	(492)	-	(3 230)
- sprzedaży	-	221	-	-	221
- likwidacji	624	-	437	-	1 061
Skumulowana amortyzacja (umorzenie) na koniec okresu: 31.12.2014 r.	(13 325)	(1 566)	(4 079)	-	(18 970)
Odpis z tytułu utraty wartości na początek okresu: 01.01.2014 r.	-	-	-	-	-
- zwiększenie	-	(25)	-	-	(25)
Odpis z tytułu utraty wartości na koniec okresu: 31.12.2014 r.	-	(25)	-	-	(25)
Wartość netto rzeczowych aktywów trwałych na koniec okresu: 31.12.2014 r.	5 718	620	903	-	7 241

25. Inne aktywa

	31.12.2015	31.12.2014
Pozostałe, w tym:	9 479	14 690
- zapasy	6 768	8 192
- pozostałe rozliczenia międzyokresowe czynne	1 149	1 253
- należność z tytułu rozliczeń modelu agencyjnego	425	182
- przychody do otrzymania	670	2 966
- dłużnicy	438	1 895
- inne	29	202
Inne aktywa, razem	9 479	14 690
Krótkoterminowe (do 1 roku)	9 479	14 690
Długoterminowe (powyżej 1 roku)	-	-

Na zapasy składają się aktywa przejęte za długi opisane w nocie 3.1.6.

26. Zobowiązania wobec innych banków

	31.12.2015	31.12.2014
Depozyty terminowe (w tym jednodniowe)	313 404	396 627
Kredyty otrzymane	2 513 519	1 228 221
Inne zobowiązania finansowe z odroczonym terminem płatności	113 011	346 533
Zobowiązania z tytułu zabezpieczeń pieniężnych	19 807	9 253
Zobowiązania wobec innych banków, razem	2 959 741	1 980 634
Krótkoterminowe (do 1 roku)	589 165	925 224
Długoterminowe (powyżej 1 roku)	2 370 576	1 055 410
Depozyty terminowe o stałych stopach procentowych	313 404	396 627

Inne zobowiązania finansowe z odroczonym terminem płatności dotyczą zobowiązania wynikającego z zawartych z mBank S.A. umów przeniesienia portfela kredytów detalicznych zabezpieczonych hipoteką na nieruchomości oraz umów przeniesienia kredytów komercyjnych zabezpieczonych hipoteką. Transakcje zostały opisane w Nocie 43.

Wszystkie kredyty otrzymane oparte są na zmiennej stopie procentowej.

mBank Hipoteczny S.A. nie dostarczył zabezpieczeń swoim kredytodawcom. Bank nie zarejestrował żadnych naruszeń warunków umownych związanych z zobowiązaniami z tytułu zaciągniętych kredytów.

27. Zobowiązania wobec klientów

	31.12.2015	31.12.2014
Klienci korporacyjni:	265 364	249 834
Środki na rachunkach bieżących	242 011	191 638
Depozyty terminowe (w tym jednodniowe)	20 663	55 810
Inne zobowiązania (z tytułu)	2 690	2 386
- zabezpieczeń pieniężnych	1 130	915
- pozostałe	1 560	1 471
Klienci indywidualni:	141	160
Inne zobowiązania (z tytułu)	141	160
- zabezpieczeń pieniężnych	65	65
- pozostałe	76	95
Klienci sektora budżetowego:	4	18
Inne zobowiązania (z tytułu)	4	18
- pozostałe	4	18
Zobowiązania wobec klientów, razem	265 509	250 012
Krótkoterminowe (do 1 roku)	264 825	249 108
Długoterminowe (powyżej 1 roku)	684	904

28. Wyemitowane dłużne papiery wartościowe

Na 31 grudnia 2015 roku wyemitowane hipoteczne i publiczne listy zastawne posiadały rating agencji ratingowej Fitch Ratings Ltd. w Londynie na poziomie BBB.

Zabezpieczeniem hipotecznych listów zastawnych są wierzytelności zabezpieczone hipoteką wpisaną w księdze wieczystej na pierwszym miejscu. Zabezpieczenie publicznych listów zastawnych stanowią wierzytelności z tytułu kredytów udzielonych jednostkom samorządu terytorialnego, albo kredyty zabezpieczone poręczeniem jednostek samorządu terytorialnego. Dodatkowo podstawą emisji hipotecznych listów zastawnych, do wysokości 10% kwoty zabezpieczonych hipoteką wierzytelności Banku mogą być także:

- środki Banku ulokowane w papierach wartościowych emitowanych lub gwarantowanych przez Narodowy Bank Polski, Europejski Bank Centralny, rządy lub banki centralne państw członkowskich Unii Europejskiej, Organizacji Współpracy Gospodarczej i Rozwoju, z wyłączeniem państw, które restrukturyzują lub restrukturyzowały swoje zadłużenie zagraniczne w ciągu ostatnich 5 lat, oraz Skarb Państwa,
- środki Banku ulokowane w Narodowym Banku Polskim,
- środki Banku posiadane w gotówce.

Łączna wartość nominalna wyemitowanych hipotecznych listów zastawnych według stanu na:

- 31 grudnia 2015 roku wyniosła 3 927 227 tys. zł,
- 31 grudnia 2014 roku wyniosła 2 677 214 tys. zł,

Łączna wartość nominalna wyemitowanych publicznych listów zastawnych według stanu na:

- 31 grudnia 2015 roku wyniosła 150 000 tys. zł,
- 31 grudnia 2014 roku wyniosła 350 000 tys. zł,

Wartość bilansowa wyemitowanych listów zastawnych według stanu na 31 grudnia 2015 roku oraz 31 grudnia 2014 roku została podana w tabelach poniżej.

Wartość kapitału niezapadłego kredytów wpisanych do rachunku zabezpieczenia listów zastawnych stanowiących zabezpieczenie emisji hipotecznych listów zastawnych według stanu na:

- 31 grudnia 2015 roku wyniosła 5 403 757 tys. zł,
- 31 grudnia 2014 roku wyniosła 3 263 858 tys. zł,

Dodatkowo podstawą emisji hipotecznych listów zastawnych według stanu na 31 grudnia 2015 roku były obligacje skarbowe o wartości nominalnej 60 000 tys. zł. Natomiast według stanu na 31 grudnia 2014 roku były obligacje skarbowe o wartości nominalnej 160 000 tys. zł.

Zgodnie z ustawą o listach zastawnych i bankach hipotecznych Bank ze środków uzyskanych z emisji listów zastawnych może refinansować kredyty zabezpieczone hipoteką w części nie przekraczającej 60% bankowo-hipotecznej wartości nieruchomości.

Wartość wierzytelności stanowiących zabezpieczenie emisji hipotecznych listów zastawnych w części nie przekraczającej 60% wartości bankowo-hipotecznej nieruchomości według stanu na:

- 31 grudnia 2015 roku wyniosła 4 342 172 tys. zł,
- 31 grudnia 2014 roku wyniosła 2 653 030 tys. zł,

Zarówno na 31 grudnia 2015 roku jak i na 31 grudnia 2014 roku hipoteczne listy zastawne były zabezpieczone wierzytelnościami zabezpieczonymi hipoteką wpisaną w księdze wieczystej na pierwszym miejscu.

Wartość kapitału niezapadłego kredytów wpisanych do rachunku zabezpieczenia listów zastawnych stanowiących zabezpieczenie emisji publicznych listów zastawnych według stanu na:

- 31 grudnia 2015 roku wyniosła 361 911 tys. zł,
- 31 grudnia 2014 roku wyniosła 421 805 tys. zł,

Według stanu na 31 grudnia 2015 roku wyemitowane publiczne listy zastawne były dodatkowo zabezpieczone obligacjami skarbowymi o wartości nominalnej 6 000 tys. zł. Natomiast według stanu na 31 grudnia 2014 roku wyemitowane publiczne listy zastawne były dodatkowo zabezpieczone obligacjami skarbowymi o wartości nominalnej 30 000 tys. zł.

mBank Hipoteczny S.A.Sprawozdanie Finansowe według Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości
Finansowej za 2015 rok

(w tys. zł)

Minimalny, wymagany przez prawo poziom zabezpieczenia listów zastawnych w obrocie jest określony jako równowartość nominalnej kwoty wyemitowanych listów zastawnych.

Wartość nominalna hipotecznych listów zastawnych notowanych na dwóch rynkach w ramach CATALYST: Regulowanym Rynku Papierów Wartościowych prowadzonym przez spółkę BondSpot SA oraz na regulowanym rynku giełdowym równoległym prowadzonym przez GPW w Warszawie SA według stanu na:

- 31 grudnia 2015 roku wyniosła 3 927 227 tys. zł,
- 31 grudnia 2014 roku wyniosła 2 677 214 tys. zł,

Wartość nominalna publicznych listów zastawnych notowanych na dwóch rynkach w ramach CATALYST: Regulowanym Rynku Papierów Wartościowych prowadzonym przez spółkę BondSpot SA oraz na regulowanym rynku giełdowym równoległym prowadzonym przez GPW w Warszawie SA według stanu na:

- 31 grudnia 2015 roku wyniosła 150 000 tys. zł,
- 31 grudnia 2014 roku wyniosła 350 000 tys. zł,

Bank nie zarejestrował żadnych naruszeń warunków umownych związanych z zobowiązaniami z tytułu wyemitowanych dłużnych papierów wartościowych.

Stan na 31.12.2015 r.

Dłużne instrumenty finansowe według rodzaju	Wartość nominalna	Oprocentowanie na 31.12.2015	Gwarancje / zabezpieczenia	Termin wykupu	Stan zobowiązania
Emisje długoterminowe (o terminie pierwotnym powyżej jednego roku)					
Listy zastawne (PLN)	255 000	2,87%	Hipoteczny rejestr listów zastawnych	2021-09-20	254 365
Listy zastawne (PLN)	500 000	2,82%	Hipoteczny rejestr listów zastawnych	2020-09-10	499 473
Listy zastawne (EUR)	50 000	0,56%	Hipoteczny rejestr listów zastawnych	2020-06-24	212 540
Listy zastawne (EUR)	11 000	1,29%	Hipoteczny rejestr listów zastawnych	2025-04-24	46 917
Listy zastawne (PLN)	250 000	2,68%	Hipoteczny rejestr listów zastawnych	2023-10-16	250 279
Listy zastawne (EUR)	20 000	1,14%	Hipoteczny rejestr listów zastawnych	2022-02-25	85 241
Listy zastawne (PLN)	200 000	2,59%	Hipoteczny rejestr listów zastawnych	2022-04-28	200 175
Listy zastawne (EUR)	50 000	0,82%	Hipoteczny rejestr listów zastawnych	2019-10-15	212 991
Listy zastawne (EUR)	20 000	1,12%	Hipoteczny rejestr listów zastawnych	2018-10-22	85 094
Listy zastawne (PLN)	200 000	2,73%	Hipoteczny rejestr listów zastawnych	2023-02-20	201 153
Listy zastawne (PLN)	300 000	2,72%	Hipoteczny rejestr listów zastawnych	2022-07-28	302 336
Listy zastawne (EUR)	20 000	3,20%	Hipoteczny rejestr listów zastawnych	2029-05-30	85 281
Listy zastawne (EUR)	15 000	3,50%	Hipoteczny rejestr listów zastawnych	2029-03-15	64 621
Listy zastawne (EUR)	8 000	3,50%	Hipoteczny rejestr listów zastawnych	2029-02-28	34 432
Listy zastawne (EUR)	7 500	0,85%	Hipoteczny rejestr listów zastawnych	2018-02-15	31 958
Listy zastawne (EUR)	50 000	1,08%	Hipoteczny rejestr listów zastawnych	2018-10-22	213 187
Listy zastawne (EUR)	30 000	2,75%	Hipoteczny rejestr listów zastawnych	2020-07-28	127 653
Listy zastawne (PLN)	80 000	2,77%	Hipoteczny rejestr listów zastawnych	2019-06-21	79 985
Listy zastawne (PLN)	150 000	3,59%	Publiczny rejestr listów zastawnych	2016-09-28	151 314
Listy zastawne (PLN)	100 000	3,50%	Hipoteczny rejestr listów zastawnych	2016-11-15	100 384
Listy zastawne (EUR)	10 000	1,93%	Hipoteczny rejestr listów zastawnych	2017-10-19	42 747
Listy zastawne (PLN)	200 000	3,46%	Hipoteczny rejestr listów zastawnych	2018-06-15	199 984
Listy zastawne (PLN)	200 000	3,10%	Hipoteczny rejestr listów zastawnych	2017-04-20	201 054
Listy zastawne (PLN)	200 000	2,75%	Hipoteczny rejestr listów zastawnych	2017-06-16	200 052
Listy zastawne (PLN)	200 000	2,95%	Hipoteczny rejestr listów zastawnych	2016-04-20	201 132
Obligacje (PLN)	60 000	3,18%	niezabezpieczone	2019-01-21	60 286
Obligacje (PLN)	20 000	3,24%	niezabezpieczone	2019-01-16	20 268
Stan zobowiązań z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych (wartość bilansowa)					4 164 902

mBank Hipoteczny S.A.

Sprawozdanie Finansowe według Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej za 2015 rok

(w tys. zł)

Stan na 31.12.2014 r.

Dłużne instrumenty finansowe według rodzaju	Wartość nominalna	Oprocentowanie na 31.12.2014	Gwarancje / zabezpieczenia	Termin wykupu	Stan zobowiązania
Emisje długoterminowe (o terminie pierwotnym powyżej jednego roku)					
Listy zastawne (PLN)	100 000	3,03%	Hipoteczny rejestr listów zastawnych	2015-05-15	100 342
Listy zastawne (PLN)	100 000	3,56%	Hipoteczny rejestr listów zastawnych	2015-07-07	101 695
Listy zastawne (PLN)	100 000	3,99%	Publiczny rejestr listów zastawnych	2015-07-28	101 663
Listy zastawne (PLN)	100 000	3,66%	Hipoteczny rejestr listów zastawnych	2015-09-28	100 891
Listy zastawne (PLN)	100 000	3,23%	Publiczny rejestr listów zastawnych	2015-11-30	100 240
Listy zastawne (PLN)	200 000	3,15%	Hipoteczny rejestr listów zastawnych	2016-04-20	201 072
Listy zastawne (PLN)	150 000	4,09%	Publiczny rejestr listów zastawnych	2016-09-28	151 384
Listy zastawne (PLN)	100 000	3,73%	Hipoteczny rejestr listów zastawnych	2016-11-15	100 343
Listy zastawne (PLN)	200 000	3,30%	Hipoteczny rejestr listów zastawnych	2017-04-20	201 000
Listy zastawne (PLN)	200 000	3,03%	Hipoteczny rejestr listów zastawnych	2017-06-16	199 944
Listy zastawne (PLN)	200 000	3,74%	Hipoteczny rejestr listów zastawnych	2018-06-15	199 882
Listy zastawne (PLN)	80 000	3,05%	Hipoteczny rejestr listów zastawnych	2019-06-21	79 963
Listy zastawne (PLN)	300 000	3,62%	Hipoteczny rejestr listów zastawnych	2022-07-28	303 335
Listy zastawne (PLN)	200 000	3,62%	Hipoteczny rejestr listów zastawnych	2023-02-20	202 017
Listy zastawne (EUR)	10 000	2,08%	Hipoteczny rejestr listów zastawnych	2017-10-19	42 745
Listy zastawne (EUR)	7 500	1,10%	Hipoteczny rejestr listów zastawnych	2018-02-15	31 945
Listy zastawne (EUR)	50 000	1,21%	Hipoteczny rejestr listów zastawnych	2018-10-22	213 164
Listy zastawne (EUR)	20 000	1,12%	Hipoteczny rejestr listów zastawnych	2018-10-22	85 000
Listy zastawne (EUR)	50 000	0,95%	Hipoteczny rejestr listów zastawnych	2019-10-15	212 724
Listy zastawne (EUR)	30 000	2,75%	Hipoteczny rejestr listów zastawnych	2020-07-28	127 338
Listy zastawne (EUR)	8 000	3,50%	Hipoteczny rejestr listów zastawnych	2029-02-28	34 407
Listy zastawne (EUR)	15 000	3,50%	Hipoteczny rejestr listów zastawnych	2029-03-15	64 564
Listy zastawne (EUR)	20 000	3,20%	Hipoteczny rejestr listów zastawnych	2029-05-30	85 223
Obligacje (PLN)	50 000	3,31%	niezabezpieczone	2015-03-16	50 072
Obligacje (PLN)	20 000	4,14%	niezabezpieczone	2019-01-16	20 342
Obligacje (PLN)	60 000	3,48%	niezabezpieczone	2019-01-21	60 293
Stan zobowiązań z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych (wartość bilansowa)					3 171 588

Zmiana stanu wyemitowanych dłużnych papierów wartościowych

	31.12.2015	31.12.2014
Stan na początek okresu	3 171 588	2 661 407
Zwiększenia (z tytułu)		
- emisji	1 647 504	1 278 672
- naliczenia odsetek	97 491	104 705
- różnic kursowych	9 300	19 789
Zmniejszenia (z tytułu)		
- wykupu	(654 190)	(768 491)
- spłaty odsetek	(550 000)	(665 000)
- różnic kursowych	(104 190)	(103 491)
-	-	-
Stan na koniec okresu	4 164 902	3 171 588
Krótkoterminowe (do 1 roku)	457 675	564 374
Długoterminowe (powyżej 1 roku)	3 707 227	2 607 214
Dłużne papiery wartościowe o stałych stopach procentowych	529 239	396 532
Dłużne papiery wartościowe o zmiennych stopach procentowych	3 635 663	2 775 056

29. Zobowiązania podporządkowane

ZOBOWIĄZANIA PODPORZĄDKOWANE	Wartość nominalna	Waluta	Oprocentowanie na 31.12.2015	Termin wymagalności / wykupu	Stan zobowiązania (tys. zł)
Stan na 31 grudnia 2015 r.					
mBANK S.A.	100 000	PLN	5,22%	19.12.2022	100 242
mBANK S.A.	100 000	PLN	5,23%	15.12.2025	100 657

ZOBOWIĄZANIA PODPORZĄDKOWANE	Wartość nominalna	Waluta	Oprocentowanie na 31.12.2014	Termin wymagalności / wykupu	Stan zobowiązania (tys. zł)
Stan na 31 grudnia 2014 r.					
mBANK S.A.	100 000	PLN	5,56%	19.12.2022	100 257

Zmiana stanu zobowiązań podporządkowanych

	31.12.2015	31.12.2014
Stan na początek okresu	100 257	100 268
Zwiększenia (z tytułu)	105 924	6 105
- zaciągnięcia pożyczki	100 000	-
- odsetek od pożyczki	5 924	6 105
Zmniejszenia (z tytułu)	(5 282)	(6 116)
- spłaty odsetek od pożyczki	(5 282)	(6 116)
Stan zobowiązań podporządkowanych na koniec okresu	200 899	100 257
Krótkoterminowe (do 1 roku)	899	257
Długoterminowe (powyżej 1 roku)	200 000	100 000

30. Pozostałe zobowiązania i rezerwy**30.1. Pozostałe zobowiązania**

	31.12.2015	31.12.2014
Pozostałe zobowiązania (z tytułu)	20 272	14 001
- biernych rozliczeń międzyokresowych kosztów	16 924	11 474
- rozliczeń z ubezpieczycielami	1 353	1 102
- rezerwy na niewykorzystane urlopy	971	672
- zobowiązań z tytułu podatku dochodowego od wynagrodzeń, rozrachunki z ZUS z tytułu wynagrodzeń, rozrachunki z tytułu VAT	956	744
- pozostałe	68	9
Pozostałe zobowiązania, razem	20 272	14 001
Krótkoterminowe (do 1 roku)	20 272	14 001
Długoterminowe (powyżej 1 roku)	-	-

30.2. Rezerwy

	31.12.2015	31.12.2014
Rezerwy (z tytułu)	166	88
- pozabilansowe udzielone zobowiązania warunkowe	18	1
- rezerwy na odprawy emerytalne i rentowe	93	88
- rezerwy na sprawy sądowe	55	-
Rezerwy, razem	166	88
Krótkoterminowe (do 1 roku)	75	10
Długoterminowe (powyżej 1 roku)	91	78

Zmiana stanu rezerw na świadczenia pracownicze po okresie zatrudnienia – rezerwa emerytalno-rentowa

	31.12.2015	31.12.2014
Stan rezerw na początek okresu	88	84
- odpis na rezerwę	6	7
- koszt odsetkowy	3	3
- zyski i straty aktuarialne ujmowane w pozostałych dochodach całkowitych	(4)	17
- świadczenia wypłacone	-	(23)
Stan rezerw na koniec okresu	93	88
Przewidywany okres rozliczenia rezerwy:		
Krótkoterminowe (do 1 roku)	2	9
Długoterminowe (powyżej 1 roku)	91	79

31. Odroczony podatek dochodowy

Aktywa i rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego obliczane są w stosunku do wszystkich różnic przejściowych zgodnie z metodą bilansową przy zastosowaniu stawki podatku dochodowego, która będzie obowiązywać w roku powstania obowiązku podatkowego (2015 rok i 2014 rok: 19%).

Poniżej przedstawiono zmiany dotyczące aktywów i rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego:

Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	Stan na 01.01.2015	Przez rachunek zysków i strat	Przez pozostałe dochody całkowite	Stan na 31.12.2015
Odsetki naliczone	12 066	(2 142)	-	9 924
Wycena pochodnych instrumentów finansowych	2 208	(1 585)	-	623
Wartość odpisów aktualizujących wartość należności*	10 075	625	-	10 700
Rezerwy i pozostałe zobowiązania dotyczące świadczeń pracowniczych	926	218	-	1 144
Odpisy z tytułu trwałej utraty wartości zapasów	-	48	-	48
Rozliczenia międzyokresowe kosztów	1 400	882	-	2 282
Przychody do rozliczenia (pro wizje rozliczane metodą efektywnej stopy procentowej)	7 869	(263)	-	7 606
Pozostałe	-	172	-	172
Razem aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	34 544	(2 045)	-	32 499
Krótkoterminowe (do 1 roku)	27 754			
Długoterminowe (powyżej 1 roku)	4 745			

*Pozycja „Wartość odpisów aktualizujących wartość należności” dotyczy odpisów aktualizujących wartość kredytów, dla których Bank spodziewa się, iż ich nieściągalność zostanie udokumentowana.

mBank Hipoteczny S.A.

Sprawozdanie Finansowe według Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej za 2015 rok

(w tys. zł)

Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	Stan na 01.01.2015	Przez rachunek zysków i strat	Przez pozostałe dochody całkowite	Stan na 31.12.2015
Odsetki naliczone	(9 677)	1 852	-	(7 825)
Wycena pochodnych instrumentów finansowych	(5 647)	945	-	(4 702)
Wycena instrumentów finansowych dostępnych do sprzedaży	(408)	-	215	(193)
Rezerwy i pozostałe zobowiązania dotyczące świadczeń pracowniczych	(5)	-	(1)	(6)
Koszty zapłacone z góry	(4 834)	(7 439)	-	(12 273)
Różnice kursowe	(2 356)	2 356	-	-
Różnica między amortyzacją podatkową a księgową	(191)	(96)	-	(287)
Razem rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	(23 118)	(2 382)	214	(25 286)

Krótkoterminowe (do 1 roku)	(25 286)
Długoterminowe (powyżej 1 roku)	-

Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego (netto)	Stan na 01.01.2015	Przez rachunek zysków i strat	Przez pozostałe dochody całkowite	Stan na 31.12.2015
Razem aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego (netto)	11 426	(4 427)	214	7 213

Krótkoterminowe (do 1 roku)	2 468
Długoterminowe (powyżej 1 roku)	4 745

Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	Stan na 01.01.2014	Przez rachunek zysków i strat	Przez pozostałe dochody całkowite	Stan na 31.12.2014
Odsetki naliczone	4 728	7 338	-	12 066
Wycena pochodnych instrumentów finansowych	176	2 032	-	2 208
Wycena instrumentów finansowych dostępnych do sprzedaży	-	-	-	-
Wartość odpisów aktualizujących wartość należności*	8 188	1 887	-	10 075
Rezerwy i pozostałe zobowiązania dotyczące świadczeń pracowniczych	229	697	-	926
Odpisy z tytułu trwałej utraty wartości zapasów	-	-	-	-
Rozliczenia międzyokresowe kosztów	484	916	-	1 400
Przychody do rozliczenia (prowizje rozliczane metodą efektywnej stopy procentowej)	6 412	1 457	-	7 869
Różnice kursowe	1 878	(1 878)	-	-
Razem aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	22 095	12 449	-	34 544

Krótkoterminowe (do 1 roku)	31 640
Długoterminowe (powyżej 1 roku)	2 904

*Pozycja „Wartość odpisów aktualizujących wartość należności” dotyczy odpisów aktualizujących wartość kredytów, dla których Bank spodziewa się, iż ich nieściągalność zostanie udokumentowana.

Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	Stan na 01.01.2014	Przez rachunek zysków i strat	Przez pozostałe dochody całkowite	Stan na 31.12.2014
Odsetki naliczone	(5 473)	(4 204)	-	(9 677)
Wycena pochodnych instrumentów finansowych	(1 895)	(3 752)	-	(5 647)
Wycena instrumentów finansowych dostępnych do sprzedaży	(342)	-	(66)	(408)
Rezerwy i pozostałe zobowiązania dotyczące świadczeń pracowniczych	(8)	-	3	(5)
Koszty zapłacone z góry	(1 195)	(3 639)	-	(4 834)
Różnice kursowe	-	(2 356)	-	(2 356)
Różnica między amortyzacją podatkową a księgową	(124)	(67)	-	(191)
Razem rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	(9 037)	(14 018)	(63)	(23 118)

Krótkoterminowe (do 1 roku)	(23 118)
Długoterminowe (powyżej 1 roku)	-

mBank Hipoteczny S.A.

Sprawozdanie Finansowe według Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej za 2015 rok

(w tys. zł)

Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego (netto)	Stan na 01.01.2014	Przez rachunek zysków i strat	Przez pozostałe dochody całkowite	Stan na 31.12.2014
Razem aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego (netto)	13 058	(1 569)	(63)	11 426
Krótkoterminowe (do 1 roku)	8 522			
Długoterminowe (powyżej 1 roku)	2 904			

Podatek odroczony ujęty w rachunku zysków i strat	31.12.2015	31.12.2014
Odsetki naliczone	(290)	3 134
Wycena pochodnych instrumentów finansowych	(640)	(1 720)
Wartość odpisów aktualizujących wartość należności*	625	1 887
Rezerwy i pozostałe zobowiązania dotyczące świadczeń pracowniczych	218	697
Odpisy z tytułu trwałej utraty wartości zapasów	48	-
Rozliczenia międzyokresowe kosztów	882	916
Przychody do rozliczenia (provizje rozliczane metodą efektywnej stopy procentowej)	(263)	1 457
Koszty zapłacone z góry	(7 439)	(3 639)
Różnica między amortyzacją podatkową a księgową	(96)	(67)
Różnice kursowe	2 356	(4 234)
Pozostałe	172	-
Razem podatek odroczony ujęty w rachunku zysków i strat	(4 427)	(1 569)

*Pozycja „Wartość odpisów aktualizujących wartość należności” dotyczy odpisów aktualizujących wartość kredytów, dla których Bank spodziewa się, iż ich nieściągalność zostanie udokumentowana.

Bank dokonuje aktywowania odpisów na kredyty w przypadku oszacowania, że najbardziej prawdopodobnym scenariuszem będzie udokumentowanie nieściągalności zgodnie z obowiązującymi przepisami podatkowymi na skutek prowadzonych działań windykacyjnych.

Aktywa z tytułu podatku odroczonego są ujmowane w przypadku gdy prawdopodobne jest, że w przyszłości wystąpi dochód do opodatkowania.

32. Różnice między bilansowymi zmianami stanu pozycji oraz zmianami tych pozycji wykazywanych w działalności operacyjnej w sprawozdaniu z przepływów pieniężnych

Poniższa tabela stanowi informację dodatkową do sprawozdania z przepływów pieniężnych i prezentuje różnice między bilansowymi zmianami stanu pozycji oraz zmianami stanu tych pozycji wykazywanych w działalności operacyjnej w sprawozdaniu z przepływów pieniężnych.

w tys. zł	Rok kończący się 31 grudnia	
	2015	2014
Należności od banków zmiana stanu wynikająca z sald bilansowych	(174 208)	(8 595)
Odsetki naliczone i nie otrzymane w bieżącym roku	8	1
Odsetki naliczone w ubiegłym roku, a otrzymane w bieżącym roku	(1)	(2)
Wyłączenie zmiany stanu środków pieniężnych i ich ekwiwalentów	174 208	8 595
Zmiana stanu należności od banków, razem	7	(1)
Pochodne instrumenty finansowe zmiana stanu wynikająca z sald bilansowych	(593)	(15 214)
Odsetki naliczone i nie otrzymane/nie zapłacone w bieżącym roku	7 207	9 748
Odsetki naliczone w ubiegłym roku, a otrzymane/zapłacone w bieżącym roku	(9 748)	(3 586)
Zmiana stanu z tytułu pochodnych instrumentów finansowych, razem	(3 134)	(9 052)
Kredyty i pożyczki udzielone klientom zmiana stanu wynikająca z sald bilansowych	(2 066 002)	(1 280 741)
Odsetki naliczone i nie otrzymane w bieżącym roku	20 215	26 517
Odsetki naliczone w ubiegłym roku, a otrzymane w bieżącym roku	(24 090)	(25 479)
Zmiana stanu kredytów i pożyczek udzielonych klientom	(2 069 877)	(1 279 703)
Inwestycyjne papiery wartościowe dostępne do sprzedaży zmiana stanu wynikająca z sald bilansowych	(13 285)	(129 396)
Odsetki naliczone i nie otrzymane w bieżącym roku	5 259	3 060
Odsetki naliczone w ubiegłym roku, a otrzymane w bieżącym roku	(6 272)	(2 557)
Wyłączenie zmiany stanu środków pieniężnych i ich ekwiwalentów	(10 110)	(35 455)
Wycena ujęta w pozostałych dochodach całkowitych	(1 132)	349
Zmiana stanu inwestycyjnych papierów wartościowych, razem	(25 540)	(163 999)
Zobowiązania wobec innych banków zmiana stanu wynikająca z sald bilansowych	979 107	777 146
Odsetki naliczone i nie zapłacone w bieżącym roku	(3 642)	(6 256)
Odsetki naliczone w ubiegłym roku, a zapłacone w bieżącym roku	6 356	3 807
Wyłączenie zmiany stanu środków pieniężnych z działalności finansowej	(349 121)	(797 775)
Zmiana stanu zobowiązań wobec innych banków, razem	632 700	(23 078)
Zobowiązania wobec klientów zmiana stanu wynikająca z sald bilansowych	15 497	(45 155)
Odsetki naliczone i nie zapłacone w bieżącym roku	(37)	(132)
Odsetki naliczone w ubiegłym roku, a zapłacone w bieżącym roku	132	186
Zmiana stanu zobowiązań wobec klientów, razem	15 592	(45 101)
Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych zmiana stanu wynikająca z sald bilansowych	993 314	510 181
Odsetki naliczone i nie zapłacone w bieżącym roku	(25 663)	(28 132)
Odsetki naliczone w ubiegłym roku, a zapłacone w bieżącym roku	32 362	26 999
Wyłączenie zmiany stanu środków pieniężnych z działalności finansowej	(990 713)	(489 178)
Zmiana stanu zobowiązań z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych, razem	9 300	19 870
Zobowiązania podporządkowane zmiana stanu wynikająca z sald bilansowych	100 642	(11)
Odsetki naliczone i nie zapłacone w bieżącym roku	(900)	(259)
Odsetki naliczone w ubiegłym roku, a zapłacone w bieżącym roku	258	270
Wyłączenie zmiany stanu środków pieniężnych z działalności finansowej	(100 000)	-
Zmiana stanu zobowiązań podporządkowanych, razem	-	-
Pozostałe zobowiązania i rezerwy zmiana stanu wynikająca z sald bilansowych	6 349	(5 783)
Wycena aktuarialna rezerw na świadczenia pracownicze po okresie zatrudnienia ujęta w pozostałych dochodach całkowitych	4	(17)
Zmiana stanu pozostałych zobowiązań i rezerw, razem	6 353	(5 800)

33. Postępowania toczące się przed sądem, organem właściwym dla postępowania arbitrażowego lub organem administracji publicznej

Zarówno w 2015 roku jak i w 2014 roku Bank nie prowadził żadnych postępowań toczących się przed sądem, organem właściwym dla postępowania arbitrażowego lub organem administracji publicznej, których wartość stanowi co najmniej 10% kapitałów własnych Banku.

Informacja na temat postępowań toczących się przed sądem, organem właściwym dla postępowania arbitrażowego lub organem administracji publicznej

1. Na dzień 31 grudnia 2015 roku przed Sądem Okręgowym w Poznaniu toczyła się sprawa z powództwa wniesionego przez Bank przeciwko dłużnikowi rzeczowemu Banku, który nabył od kredytobiorcy Banku obciążoną hipoteką nieruchomość. Wartość przedmiotu sporu wynosi 11 692 tys. zł. Sąd Okręgowy w Poznaniu zawiesił prowadzone postępowanie wobec braku w spółce organu uprawnionego do jej reprezentowania. W dniu 8 grudnia 2015 roku Bank wniósł do Sądu Rejonowego w Poznaniu Wydział Gospodarczy KRS wniosek o ustanowienie kuratora.
2. Bank jest cesjonariuszem na podstawie umowy przelewu wierzytelności z polisy ubezpieczeniowej. Cesja była dokonana na zabezpieczenie kredytu udzielonego przez Bank kredytobiorcy. W wyniku pożaru nieruchomości, kredytobiorca poniósł stratę. Ubezpieczyciel dokonał wypłaty odszkodowania, które nie pokryło szkody. Bank jako uprawniony z polisy wystąpił o odszkodowanie, najpierw kierując wezwanie do zapłaty, a następnie w dniu 4 lutego 2014 roku złożył pozew do Sądu Okręgowego w Warszawie XX Wydział Gospodarczy, na kwotę 18 494 tys. zł przeciwko Ubezpieczycielowi o zapłatę odszkodowania. Po wytoczeniu powództwa Ubezpieczyciel dobrowolnie częściowo zaspokoił żądania Banku i wypłacił na rzecz Banku kwotę 6 523 tys. zł netto. W dniu 24 lutego 2014 roku Sąd wydał nakaz zapłaty, w którym nakazał Ubezpieczycielowi zapłacić na rzecz Banku kwotę 18 494 tys. zł wraz z odsetkami ustawowymi. W dniu 26 marca 2014 roku Ubezpieczyciel wniósł skutecznie sprzeciw od nakazu zapłaty. W dniu 10 czerwca 2014 roku Bank złożył replikę na sprzeciw Ubezpieczyciela i rozszerzył żądania pozwu o kwotę 1 324 tys. zł tytułem skapitalizowanych odsetek wraz z odsetkami ustawowymi od dnia wytoczenia o nie powództwa do dnia zapłaty. W listopadzie 2014 roku sprawa została skierowana do mediacji, jednakże żadna ze stron nie wyraziła na nią zgody. Pierwsza rozprawa odbyła się 17 września 2015 roku, na której przesłuchani zostali świadkowie wskazani przez Bank. Druga rozprawa odbyła się 21 stycznia 2016 roku, na której przesłuchiwany był świadek wskazany przez Ubezpieczyciela. Kolejna rozprawa została wyznaczona na 16 maja 2016 roku.
3. Na dzień 31 grudnia 2015 r. przed Sądem Okręgowym w Warszawie XXIV Wydziałem Cywilnym toczy się sprawa z powództwa Miasta Stołecznego Warszawa przeciwko mBank Hipoteczny S.A. o zapłatę kwoty 39 tys. zł tytułem odsetek ustawowych od opłaty rocznej za rok 2012 za użytkowanie wieczyste nieruchomości przejętej przez Bank w toku egzekucji z nieruchomości (przysądzenie prawa użytkowania wieczystego przez sąd) położonej w Warszawie przy ul. Nałęczowskiej 33/35. W dniu 20 maja 2015 roku Sąd Okręgowy w Warszawie wydał wyrok, w którym umorzył postępowanie co do roszczenia głównego (zostało wcześniej zaspokojone przez Bank), oddalił roszczenie Miasta Warszawa o zapłatę odsetek ustawowych w kwocie 39 tys. zł oraz obciążył Bank kosztami procesu w kwocie 9 tys. zł. W dniu 23 czerwca 2015 r. Bank złożył zażalenie na zawarte w wyroku postanowienie o obciążeniu Banku kosztami procesu domagając się zmiany postanowienia w tym zakresie tj. o nie obciążanie Banku kosztami procesu. Powód Miasto Warszawa złożyło w terminie apelację od wyroku w zakresie, w jakim oddalono powództwo o odsetki. Zarówno sprawa zażaleniowa o koszty postępowania jak i sprawa apelacyjna o odsetki czekają na wyznaczenie terminów w Sądzie Apelacyjnym w Warszawie według stanu na 31 grudnia 2015 r. Na 31 grudnia 2015 r. Bank posiadał z tego tytułu rezerwę w wysokości 55,5 tys. zł, z tego w koszty 2015 roku została ujęta kwota 18 tys. zł (Nota 13), pozostała kwota była ujęta w kosztach drugiego półrocza 2014 roku.
4. W dniu 30 grudnia 2015 roku Bank wniósł pozew o wydanie nakazu zapłaty kwoty 2 002 tys. euro przeciwko kredytobiorcy, w związku z brakiem spłaty kredytu po wypowiedzeniu umowy kredytu.

34. Zobowiązania pozabilansowe

31.12.2015	Do 1 roku	Powyżej 1 roku do 5 lat	Powyżej 5 lat	Razem
1. Zobowiązania pozabilansowe udzielone i otrzymane	1 036 620	125 079	-	1 161 699
Zobowiązania udzielone	865 853	125 079	-	990 932
1. Zobowiązania finansowe:	865 853	125 079	-	990 932
a) Zobowiązania do udzielenia kredytu	862 469	117 498	-	979 967
b) Zobowiązania z tytułu leasingu operacyjnego	3 384	7 581	-	10 965
Zobowiązania otrzymane:	170 767	-	-	170 767
a) Otrzymane zobowiązania finansowe	170 767	-	-	170 767
2. Pochodne instrumenty finansowe	1 623 730	426 150	630 702	2 680 582
1. Instrumenty pochodne na stopę procentową	400 000	426 150	630 702	1 456 852
2. Walutowe instrumenty pochodne	1 223 730	-	-	1 223 730
Pozycje pozabilansowe razem	2 660 350	551 229	630 702	3 842 281

31.12.2014	Do 1 roku	Powyżej 1 roku do 5 lat	Powyżej 5 lat	Razem
1. Zobowiązania pozabilansowe udzielone i otrzymane	1 089 041	166 956	-	1 255 997
Zobowiązania udzielone	918 862	166 956	-	1 085 818
1. Zobowiązania finansowe:	918 862	166 956	-	1 085 818
a) Zobowiązania do udzielenia kredytu	915 896	161 072	-	1 076 968
b) Zobowiązania z tytułu leasingu operacyjnego	2 966	5 884	-	8 850
Zobowiązania otrzymane:	170 179	-	-	170 179
a) Otrzymane zobowiązania finansowe	170 179	-	-	170 179
2. Pochodne instrumenty finansowe	3 008 022	170 492	622 296	3 800 810
1. Instrumenty pochodne na stopę procentową	1 700 000	170 492	622 296	2 492 788
2. Walutowe instrumenty pochodne	1 308 022	-	-	1 308 022
Pozycje pozabilansowe razem	4 097 063	337 448	622 296	5 056 807

35. Aktywa, na których ustanowiono zabezpieczenia

Bank, zgodnie z Ustawą o Bankowym Funduszu Gwarancyjnym na dzień 31 grudnia 2015 roku posiadał obligacje skarbowe w kwocie 2 070 tys. zł (o wartości nominalnej 2 000 tys. zł), a na dzień 31 grudnia 2014 roku posiadał obligacje skarbowe w kwocie 2 123 tys. zł (o wartości nominalnej 2 000 tys. zł), które stanowiły zabezpieczenie funduszu ochrony środków gwarantowanych. Aktywa te wykazywane są w bilansie w pozycji „Inwestycyjne papiery wartościowe dostępne do sprzedaży”.

Bank zabezpieczył wyemitowane hipoteczne i publiczne listy zastawne wierzytelnościami z tytułu udzielonych kredytów i pożyczek, które zostały opisane w Nocie 28.

Bank dodatkowo zabezpieczył wyemitowane hipoteczne i publiczne listy zastawne obligacjami skarbowymi o łącznej wartości bilansowej według stanu na 31 grudnia 2015 roku 66 343 tys. zł (według stanu na 31.12.2014 r. 200 614 tys. zł).

36. Zarejestrowany kapitał akcyjny

Łączna liczba akcji zwykłych na 31 grudnia 2015 roku wyniosła 2 990 000 sztuk (31 grudnia 2014 roku: 2 850 000 sztuk) o wartości nominalnej 100 zł na akcję (31 grudnia 2014 roku: 100 zł każda). Zwiększenie liczby akcji w 2015 roku miało miejsce z uwagi na przeprowadzenie przez mBank Hipoteczny S.A. subskrypcji prywatnej, bez prawa poboru 140 000 akcji zwykłych imiennych o wartości nominalnej każdej akcji 100 zł na podstawie uchwały nr 1 nadzwyczajnego walnego zgromadzenia akcjonariuszy mBanku Hipotecznego S.A., które odbyło się 24 lipca 2015 roku. Akcje zostały objęte i w pełni opłacone przez mBank S.A. 31 lipca 2015 roku. W dniu 19 sierpnia 2015 roku nastąpił wpis do Krajowego Rejestru Sądowego nowej wysokości kapitału zakładowego mBanku Hipotecznego S.A., podwyższonego w wyniku nowej emisji.

mBank Hipoteczny S.A.

Sprawozdanie Finansowe według Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej za 2015 rok

(w tys. zł)

W związku z emisją akcji, która miała miejsce w 2015 roku:

- kapitał akcyjny wzrósł o 14 000 tys. i wynosił według stanu na 31 grudnia 2015 roku 299 000 tys. zł,
- kapitał zapasowy ze sprzedaży akcji powyżej wartości nominalnej wzrósł o 125 918 tys. zł i wynosił według stanu na 31 grudnia 2015 roku 215 856 tys. zł

Bank nie wyemitował akcji uprzywilejowanych, żadne ograniczenia praw związanych z akcjami nie występują. Wszystkie akcje uczestniczą w jednakowym stopniu w podziale dywidendy. Wszystkie wyemitowane akcje są w pełni opłacone. Bank nie posiada własnych akcji.

Po podwyższeniu skład akcjonariatu mBanku Hipotecznego S.A. kształtował się następująco:

Nazwa akcjonariusza	Kapitał (w zł)	Akcje/Udziały		Głosy na Walnym Zgromadzeniu Akcjonariuszy	
		Liczba akcji	%	Liczba akcji	%
mBank S.A.	299 000 000	2 990 000	100,00	2 990 000	100,00
Razem	299 000 000	2 990 000	100,00	2 990 000	100,00

W związku z zaprzestaniem działalności przez spółkę MLV 45 sp. z o. o. spółka komandytowa mBank przeprowadził reorganizację w Grupie mBanku S.A. W związku z powyższym w dniu 10 września 2015 roku została zawarta umowa przeniesienia akcji pomiędzy MLV spółka z ograniczoną odpowiedzialnością spółka komandytowa w likwidacji, a mBank S.A. na podstawie której wszystkie akcje będące w posiadaniu MLV 45 sp. z o. o. spółka komandytowa łącznie 2 082 143 akcji imiennych mBanku Hipotecznego S.A. o wartości nominalnej 100 zł każda, stanowiących 69,63% kapitału zakładowego mBanku Hipotecznego S.A. zostały nabyte przez mBank S.A.

Skład akcjonariatu mBanku Hipotecznego S.A. według stanu na 31 grudnia 2015 roku przedstawiony został w poniższej tabeli:

Nazwa akcjonariusza	Kapitał (w zł)	Akcje/Udziały		Głosy na Walnym Zgromadzeniu Akcjonariuszy	
		Liczba akcji	%	Liczba akcji	%
mBank S.A.	299 000 000	2 990 000	100,00	2 990 000	100,00
Razem	299 000 000	2 990 000	100,00	2 990 000	100,00

Skład akcjonariatu mBanku Hipotecznego S.A. według stanu na 31 grudnia 2014 roku przedstawiony został w poniższej tabeli:

Nazwa akcjonariusza	Kapitał (w zł)	Akcje/Udziały		Głosy na Walnym Zgromadzeniu Akcjonariuszy	
		Liczba akcji	%	Liczba akcji	%
MLV 45 Sp. z o.o. spółka komandytowa	208 214 300	2 082 143	73,06	2 082 143	73,06
mBank S.A.	76 785 700	767 857	26,94	767 857	26,94
Razem	285 000 000	2 850 000	100,00	2 850 000	100,00

Na Banku nie ciąży żadne zobowiązania z tytułu zatwierdzonej do wypłaty dywidendy.

ZAREJESTROWANY KAPITAŁ AKCYJNY (STRUKTURA) NA DZIEŃ 31 GRUDNIA 2015 ROKU							
Rodzaj akcji	Rodzaj uprzywilejowania akcji	Rodzaj ograniczenia praw do akcji	Liczba akcji	Wartość serii / emisji według wartości nominalnej (w zł)	Sposób pokrycia kapitału	Data rejestracji	Prawo do dywidendy
imiennie	-	-	500 000	50 000 000	gotówka	16.04.1999	01.01.2000
imiennie	-	-	850 000	85 000 000	gotówka	20.09.2000	01.01.2001
imiennie	-	-	400 000	40 000 000	gotówka	24.04.2006	01.01.2006
imiennie	-	-	1 000 000	100 000 000	gotówka	08.01.2013	01.01.2013
imiennie	-	-	100 000	10 000 000	gotówka	30.12.2014	01.01.2015
imiennie	-	-	140 000	14 000 000	gotówka	19.08.2015	01.01.2016
Liczba akcji, razem			2 990 000				
Zarejestrowany kapitał akcyjny, razem				299 000 000			

37. Kapitał zapasowy ze sprzedaży akcji powyżej wartości nominalnej

Kapitał zapasowy ze sprzedaży akcji powyżej wartości nominalnej tworzony jest z nadwyżki osiągniętej przy emisji akcji powyżej wartości nominalnej pozostałej po pokryciu kosztów emisji, z przeznaczeniem na pokrycie strat bilansowych, jakie mogą wynikać w związku z działalnością Banku.

Zwiększenie kapitału zapasowego ze sprzedaży akcji powyżej wartości nominalnej w 2015 roku wynika z emisji akcji, która została opisana w Nocie 36.

38. Zyski zatrzymane

	31.12.2015	31.12.2014
Pozostały kapitał zapasowy	211 340	192 469
Fundusz ogólnego ryzyka bankowego	36 500	33 000
Wynik roku bieżącego	18 791	22 371
Zyski zatrzymane, razem	266 631	247 840

Pozostały kapitał zapasowy oraz fundusz ogólnego ryzyka bankowego tworzone są z odpisów z zysku i przeznaczone są na cele określone w statucie lub innych przepisach prawa.

Bank jest zobowiązany do przeznaczenia minimum 8% zysku netto na kapitał zapasowy tworzony ustawowo do czasu, aż osiągnie on poziom jednej trzeciej kapitału akcyjnego Banku. Bank może przeznaczyć także część zysku na fundusz ogólnego ryzyka bankowego na pokrycie nieprzewidzianych strat.

Zgodnie z Uchwałą nr 2 Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia mBanku Hipotecznego S.A. z dnia 22 kwietnia 2015 roku zysk netto 2014 roku został przeznaczony na:

- kapitał zapasowy w wysokości 18 871 tys. zł,
- fundusz ogólnego ryzyka bankowego w wysokości 3 500 tys. zł.

Bank zamierza przeznaczyć zysk netto 2015 roku na kapitał zapasowy i częściowo na fundusz ogólnego ryzyka bankowego.

39. Inne pozycje kapitału własnego

	31.12.2015	31.12.2014
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	825	1 742
Niezrealizowane zyski na instrumentach dłużnych	825	1 742
Zyski i straty aktuarialne dotyczące świadczeń pracowniczych po okresie zatrudnienia	24	21
Zyski aktuarialne programu emerytalnego określonych świadczeń	24	21
Dochody całkowite netto, razem	849	1 763

40. Dywidenda na akcje

mBank Hipoteczny S.A. nie planuje wypłaty dywidendy za 2015 rok i nie wypłacił jej za 2014 rok.

41. Środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych

Dla potrzeb rachunku przepływów pieniężnych saldo środków pieniężnych i ekwiwalentów środków pieniężnych zawiera następujące salda o terminie zapadalności od dnia nabycia krótszym niż trzy miesiące.

	31.12.2015	31.12.2014
Kasa, operacje z bankiem centralnym (Nota 18)	7 521	7 669
Należności od banków (Nota 19)	205 180	30 972
Bony pieniężne	469 863	479 973
Środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych, razem	682 564	518 614

42. Program motywacyjny dla członków Zarządu Banku oraz pracowników mających istotny wpływ na profil ryzyka Banku**Program motywacyjny dla członków Zarządu Banku oraz pracowników mających istotny wpływ na profil ryzyka Banku z 2012 roku (obowiązujący w 2012 i 2013 roku)**

W dniu 19 września 2012 roku Rada Nadzorcza Banku przyjęła „Regulamin zmiennego wynagradzania członków zarządu BRE Banku Hipotecznego”(obecnie: mBanku Hipotecznego S.A.) oraz „Regulamin zmiennego wynagradzania pracowników mających istotny wpływ na profil ryzyka Banku”.

Zgodnie z powyższymi regulaminami Zarząd Banku oraz pracownicy mający istotny wpływ na profil ryzyka Banku część wynagrodzenia zmiennego otrzymują w postaci akcji fantomowych – akcji o charakterze wirtualnym, niezbywalnej, której właściciel nie jest posiadaczem uprawnień, jakie posiada właściciel akcji zwykłych. Akcje fantomowe przyznawane są w liczbie wynikającej z wyceny tych akcji za okres oceny. Wycena akcji fantomowej obliczana jest każdorazowo na koniec roku sprawozdawczego jako iloraz wartości księgowej Banku i liczby akcji zwykłych.

Wynagrodzenie zmienne dla członków Zarządu oraz pracowników mających istotny wpływ na profil ryzyka Banku jest przyznawane zgodnie z następującymi zasadami:

- 1) 50% premii za dany okres jest przyznawane w formie gotówkowej,
- 2) 50% premii za dany okres jest przyznawane w formie bezgotówkowej w akcjach fantomowych, z tego:
 - 20% jest przyznawane w roku następującym po okresie oceny, za który przyznawana jest premia, w terminie do 30 dni kalendarzowych po zatwierdzeniu przez Walne Zgromadzenie rocznego sprawozdania finansowego Banku,
 - 80% jest realizowane w trzech równych rocznych transzach („Odroczone transze”).

Osoba uprawniona nabywa prawo do pierwszej, drugiej i trzeciej odroczonej transzy odpowiednio w drugim, trzecim i czwartym roku kalendarzowym po zakończeniu okresu oceny, jeżeli:

- uzyskała pozytywną ocenę swojej pracy ze strony Rady Nadzorczej, w przypadku członków Zarządu albo osiągnęła poziom oceny za dany rok na poziomie minimum 80%, w przypadku pozostałych pracowników,
- spełnia warunki dotyczące zatrudnienia w Banku oraz
- wynik Banku na koniec odpowiednio pierwszego, drugiego i trzeciego roku kalendarzowego po zakończeniu okresu oceny nie jest niższy od przyjętego na ten rok w planie finansowym, pomniejszonego o 10%.

Każda z odroczonej transz wymienionych powyżej jest przyznawana do 30 dni kalendarzowych po zatwierdzeniu przez Walne Zgromadzenie Banku skonsolidowanego rocznego sprawozdania finansowego Banku za dany rok.

Rada Nadzorcza może modyfikować wysokość planowanego wyniku Banku w odniesieniu do sytuacji rynkowej.

Ostatnie rozliczenia tego programu przypadają na 2017 rok.

Program motywacyjny dla członków Zarządu Banku oraz pracowników mających istotny wpływ na profil ryzyka Banku z 2014 roku

Od 2014 roku program motywacyjny dla członków Zarządu uległ zmianie zgodnie z poniższym.

Wynagrodzenie zmienne dla członków Zarządu Banku jest przyznawane zgodnie z następującymi zasadami:

- 1) 60% premii uznaniowej jest wypłacana w roku przyznania premii uznaniowej, z tego 50% w formie wypłaty gotówkowej i 50% w akcjach fantomowych,
- 2) 40% premii uznaniowej jest wypłacana w trzech równych transzach w kolejnych trzech latach następujących po roku przyznania premii uznaniowej, z tego 50% w formie wypłaty gotówkowej i 50% w akcjach fantomowych.

Rada Nadzorcza może podjąć decyzję o wstrzymaniu w całości bądź zmniejszeniu kwoty odroczonej transzy:

- 1) z uwagi na późniejszą ocenę pracy Zarządcy w dłuższym horyzoncie czasowym niż 1 rok obrotowy,
- 2) w przypadku, gdy co najmniej jeden z elementów zawartych w karcie wyników nie zostanie spełniony

Ponadto Rada Nadzorcza Banku może podjąć decyzję o wstrzymaniu w całości lub zmniejszeniu kwoty premii uznaniowej za dany rok obrotowy, jak również w zakresie odroczonej transzy, w sytuacji powstania straty bilansowej bądź groźby jej nastąpienia albo powstania niewypłacalności Banku. Wstrzymanie w całości bądź zmniejszenie premii uznaniowej i odroczonej transzy dotyczyć może również premii uznaniowej i odroczonej transzy wypłaconej Zarządcy po wygaśnięciu lub rozwiązaniu umowy.

Program motywacyjny dla pracowników mających istotny wpływ na profil ryzyka Banku nie uległ zmianie w stosunku do programu z 2012 roku. Wynagrodzenie zmienne dla pracowników mających istotny wpływ na profil ryzyka Banku jest przyznawane zgodnie z następującymi zasadami:

- 3) 50% premii za dany okres jest przyznawane w formie gotówkowej,
- 4) 50% premii za dany okres jest przyznawane w formie bezgotówkowej w akcjach fantomowych, z tego:
 - 20% jest przyznawane w roku następującym po okresie oceny, za który przyznawana jest premia, w terminie do 30 dni kalendarzowych po zatwierdzeniu przez Walne Zgromadzenie rocznego sprawozdania finansowego Banku,
 - 80% jest realizowane w trzech równych rocznych transzach („Odroczone transze”).

Osoba uprawniona nabywa prawo do pierwszej, drugiej i trzeciej odroczonej transzy odpowiednio w drugim, trzecim i czwartym roku kalendarzowym po zakończeniu okresu oceny, jeżeli:

- uzyskała pozytywną ocenę swojej pracy ze strony Rady Nadzorczej, w przypadku członków Zarządu albo osiągnęła poziom oceny za dany rok na poziomie minimum 80%, w przypadku pozostałych pracowników,
- spełnia warunki dotyczące zatrudnienia w Banku oraz
- wynik Banku na koniec odpowiednio pierwszego, drugiego i trzeciego roku kalendarzowego po zakończeniu okresu oceny nie jest niższy od przyjętego na ten rok w planie finansowym, pomniejszonego o 10%.

Każda z odroczonych transz wymienionych powyżej jest przyznawana do 30 dni kalendarzowych po zatwierdzeniu przez Walne Zgromadzenie Banku skonsolidowanego rocznego sprawozdania finansowego Banku za dany rok.

Rada Nadzorcza może modyfikować wysokość planowanego wyniku Banku w odniesieniu do sytuacji rynkowej.

Ostatnie rozliczenia tego programu przypadają na 2018 rok.

Program motywacyjny dla członków Zarządu Banku oraz pracowników mających istotny wpływ na profil ryzyka Banku z 2015 roku

W dniu 26 czerwca 2015 roku Rada Nadzorcza Banku przyjęła nową politykę wynagrodzeń osób mających istotny wpływ na profil ryzyka Banku w mBanku Hipotecznym S.A. zwaną dalej „Polityką”, która weszła w życie z dniem 1 lipca 2015 roku. Zgodnie z przyjętą Polityką w skład wynagrodzenia zmiennego wchodzi premia przyznawana członkowi Zarządu lub pozostałym pracownikom za dany rok obrotowy. Wynagrodzenie zmienne jest ustalane w sposób przejrzysty, możliwy do zweryfikowania, zapewniający efektywną realizację Polityki. Maksymalny poziom wysokości zmiennych składników wynagrodzenia osób objętych Polityką nie może przekroczyć 100% wartości wynagrodzenia zasadniczego wypłaconego członkowi Zarządu lub pozostałym pracownikom za dany rok obrotowy. Wynagrodzenie zmienne stanowi część wynagrodzenia całkowitego (roczne wynagrodzenie zasadnicze oraz wynagrodzenie zmienne) przyznawanego członkowi Zarządu lub pozostałym pracownikom. Jest ono ustalane z uwzględnieniem praktyk rynkowych, zarówno w sektorze bankowym jak i na rynku ogólnopolskim, weryfikowane na podstawie rynkowych raportów płacowych oraz polityki wynagrodzeń Grupy mBanku.

Proces przyznawania i odraczania wynagrodzenia zmiennego dla członków Zarządu Banku:

Rada Nadzorcza ustala kwotę premii poszczególnych członków Zarządu Banku biorąc pod uwagę czy członek Zarządu wykonał ustalony roczny/wieloletni cel biznesowo-rozwojowy - Management By Objective („MBO”). Decyzja o przyznaniu premii i jej wysokości leży w wyłącznej gestii Rady Nadzorczej Banku, która według własnej oceny i decyzji potwierdza osiągnięcie MBO, biorąc pod uwagę sytuację na rynkach finansowych w ostatnim/poprzednich okresach finansowych.

Wynagrodzenie zmienne jest przyznawane zgodnie z następującymi zasadami:

- 60% kwoty premii zostanie wypłacone w roku jej przyznania („premia nieodroczone”), w następujący sposób:
 - 50% z premii nieodroczonej w formie wypłaty gotówkowej oraz
 - 50% z premii nieodroczonej w akcjach fantomowych
- 40% kwoty premii zostanie wypłacone, w trzech równych transzach („odroczone transze”) w kolejnych trzech latach następujących po roku przyznania premii, w następujący sposób:
 - 50% z każdej z odroczonej transz w formie wypłaty gotówkowej oraz
 - 50% z każdej z odroczonej transz w formie wypłaty bezgotówkowej w akcjach fantomowych.

Rada Nadzorcza może podjąć decyzję o wstrzymaniu w całości bądź zmniejszeniu kwoty odroczonej transzy, jeżeli:

- stwierdzi, że w dłuższym horyzoncie czasowym (okres co najmniej 3 lat) członek Zarządu poprzez swoje działania lub zaniechania bezpośrednio i negatywnie wpłynął na wynik finansowy i pozycję rynkową Banku lub
- co najmniej jeden z elementów zawartych w karcie wyników nie zostanie spełniony (tj. w przypadku przynajmniej jednej odpowiedzi „TAK” na pytania w niej postawione) lub
- kontrakt menedżerski wygaśnie lub zostanie rozwiązany z powodów innych niż:
 - upływ terminu, na który kontrakt został zawarty,
 - odwołanie członka Zarządu z Zarządu Banku w trakcie trwania kontraktu, z wyłączeniem przyczyn określonych szczegółowo w kontrakcie,
 - przyjęcie nowych obowiązków w ramach Grupy mBanku,
 - przejście przez członka Zarządu na emeryturę,

Proces przyznawania i odraczania wynagrodzenia zmiennego dla pozostałych pracowników mających wpływ na profil ryzyka Banku:

Zarząd Banku ustala kwotę premii poszczególnych pracowników mających istotny wpływ na profil ryzyka Banku biorąc pod uwagę czy wykonali ustalony roczny/wieloletni cel biznesowo-rozwojowy - MBO. Decyzja o przyznaniu premii i jej wysokości leży w wyłącznej gestii Zarządu Banku, który według własnej oceny i decyzji potwierdza osiągnięcie MBO, biorąc pod uwagę sytuację na rynkach finansowych w ostatnim/poprzednich okresach finansowych.

Wynagrodzenie zmienne jest przyznawane zgodnie z następującymi zasadami:

- 60% kwoty premii zostanie wypłacone w roku jej przyznania („premia nieodroczone”), w następujący sposób:
 - 50% z premii nieodroczonej w formie wypłaty gotówkowej oraz
 - 50% z premii nieodroczonej w akcjach fantomowych,
- 40 % premii zostanie wypłacone, w trzech równych transzach („odroczone transze”) w kolejnych trzech latach następujących po roku przyznania premii, w następujący sposób:
 - 50% z każdej z odroczonej transz w formie wypłaty gotówkowej oraz
 - 50% z każdej z odroczonej transz w formie akcjach fantomowych.

Zarząd Banku może podjąć decyzję o wstrzymaniu w całości bądź zmniejszeniu kwoty odroczonej transzy:

- jeżeli stwierdzi, że w dłuższym horyzoncie czasowym (okres co najmniej 3 lat) pracownik poprzez swoje działania lub zaniechania bezpośrednio i negatywnie wpłynął na wynik finansowy i pozycję rynkową Banku w okresie oceny. Oceniając działania bądź zaniechania pracownika, Zarząd Banku bierze pod uwagę m.in. wyniki oceny MBO danego pracownika,
- w przypadku rozwiązania umowy o pracę z wyłączeniem przyczyn określonych w umowie o pracę/regulacjach wewnętrznych Banku,
- ponad to wypłata odroczonej transzy zależy odpowiednio od decyzji Rady Nadzorczej i Zarządu Banku, które mogą zdecydować o wstrzymaniu w całości bądź zmniejszeniu kwoty premii za dany rok finansowy/obrotowy, jak również w zakresie odroczonej transzy jeszcze niewypłaconej, w sytuacji powstania straty bilansowej bądź groźby jej nastąpienia albo powstania niebezpieczeństwa niewypłacalności Banku.

Ostatnie rozliczenia tego programu przypadają na 2019 rok.

Ujęcie księgowe programów motywacyjnych

Świadczenia programu wynagrodzeń dla członków Zarządu oraz pracowników mających istotny wpływ na profil ryzyka Banku rozliczane są zgodnie z MSR 19 „Świadczenia pracownicze”. Zarówno część gotówkowa programu jak i część w akcjach fantomowych rozliczana w środkach pieniężnych powiększa koszt danego okresu w korespondencji z zobowiązaniami. Koszty rozpoznawane są w czasie przez cały okres nabywania uprawnień i ujmowane są w pozycji „Ogólne koszty administracyjne”.

43. Transakcje z podmiotami powiązanymi

Podmiotem bezpośrednio dominującym wobec mBanku Hipotecznego S.A. jest mBank S.A. Bezpośrednią jednostką dominującą wobec mBanku S.A. jest spółka Commerzbank AG.

Wszystkie transakcje pomiędzy Bankiem, a podmiotami powiązanymi były transakcjami typowymi i rutynowymi, zawartymi z dniem Zarządu na warunkach nie odbiegających od warunków rynkowych, a ich charakter i warunki wynikały z bieżącej działalności operacyjnej, prowadzonej przez Bank. Transakcje z podmiotami powiązanymi przeprowadzone w ramach zwykłej działalności operacyjnej obejmują kredyty, depozyty, zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych oraz transakcje pochodne.

mBank Hipoteczny S.A.Sprawozdanie Finansowe według Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości
Finansowej za 2015 rok

(w tys. zł)

Poniższa tabela przedstawia zobowiązania finansowe wobec mBanku S.A. według umownych terminów wymagalności kapitału

31.12.2015	Do 1 miesiąca	Od 1 do 3 miesięcy	Od 3 do 12 miesięcy	Od 1 do 5 lat	Powyżej 5 lat	Razem
Depozyty terminowe	244 636	55 107	13 661	-	-	313 404
Kredyty otrzymane	-	85 283	170 671	1 458 325	799 240	2 513 519
Inne zobowiązania finansowe z odroczonym terminem płatności	-	-	-	113 011	0	113 011
Pozyczka podporządkowana	-	-	-	-	200 899	200 899
Zobowiązania z tytułu zabezpieczeń pieniężnych	19 807	-	-	-	-	19 807
Zobowiązania z tytułu emisji listów zastawnych i obligacji	-	-	11 356	5 687	-	17 043
Pochodne instrumenty finansowe	208	204	985	-	2 369	3 766
Pozostałe zobowiązania	1 430	-	-	-	-	1 430

Inne zobowiązania finansowe z odroczonym terminem płatności dotyczą zobowiązania wynikającego z zawartych z mBankiem S.A. w 2015 roku umów przeniesienia kredytów komercyjnych zabezpieczonych hipoteką na nieruchomości.

31.12.2014	Do 1 miesiąca	Od 1 do 3 miesięcy	Od 3 do 12 miesięcy	Od 1 do 5 lat	Powyżej 5 lat	Razem
Depozyty terminowe	117 527	204 262	74 838	-	-	396 627
Kredyty otrzymane	-	-	171 038	1 057 183	-	1 228 221
Inne zobowiązania finansowe z odroczonym terminem płatności	-	-	346 533	-	0	346 533
Pozyczka podporządkowana	-	-	-	-	100 257	100 257
Zobowiązania z tytułu emisji listów zastawnych i obligacji	-	-	88 080	315 883	8 392	412 355
Pochodne instrumenty finansowe	3 812	1 296	4 289	45	-	9 442
Zobowiązania z tytułu zabezpieczeń pieniężnych	9 253	-	-	-	-	9 253

Inne zobowiązania finansowe z odroczonym terminem płatności dotyczą zobowiązania wynikającego z zawartych z mBankiem S.A. w 2014 roku umów przeniesienia portfela kredytów detalicznych zabezpieczonych hipoteką na nieruchomości oraz umowy przeniesienia kredytu komercyjnego zabezpieczonego hipoteką na nieruchomości.

Najważniejsze umowy zawarte z mBankiem S.A. w 2015 roku:

- W ramach umowy ramowej podpisanej 28 sierpnia 2014 roku o nabywanie portfeli wierzytelności z tytułu kredytów zabezpieczonych hipoteką celem ich zrefinansowania przez emisję hipotecznych listów zastawnych oraz powierzenia przez mBank Hipoteczny S.A. dalszej obsługi nabytych portfeli mBankowi S.A., w 2015 roku zostały zawarte poniższe umowy:
 - w dniu 30 stycznia 2015 roku została zawarta umowa przeniesienia portfela pomiędzy mBankiem S.A. a mBankiem Hipotecznym S.A., na podstawie której mBank Hipoteczny S.A. nabył od mBanku S.A. portfel kredytów zabezpieczonych hipoteką o łącznej wartości godziwej 114 138 tys. zł;
 - w dniu 31 marca 2015 roku została zawarta umowa przeniesienia portfela pomiędzy mBankiem S.A. a mBankiem Hipotecznym S.A., na podstawie której mBank Hipoteczny S.A. nabył od mBanku S.A. portfel kredytów zabezpieczonych hipoteką o łącznej wartości godziwej 104 171 tys. zł;
 - w dniu 29 maja 2015 roku została zawarta umowa przeniesienia portfela pomiędzy mBankiem S.A. a mBankiem Hipotecznym S.A., na podstawie której mBank Hipoteczny S.A. nabył od mBanku S.A. portfel kredytów zabezpieczonych hipoteką o łącznej wartości godziwej 109 051 tys. zł;
 - w dniu 31 sierpnia 2015 roku została zawarta umowa przeniesienia portfela pomiędzy mBankiem S.A. a mBankiem Hipotecznym S.A., na podstawie której mBank Hipoteczny S.A. nabył od mBanku S.A. portfel kredytów zabezpieczonych hipoteką o łącznej wartości godziwej 157 309 tys. zł.
- W dniu 24 lipca 2015 roku została zawarta umowa depozytowa pomiędzy mBankiem S.A. a mBankiem Hipotecznym S.A. do wysokości 150 000 tys. zł.
- W 2015 roku pomiędzy mBankiem S.A. a mBankiem Hipotecznym S.A. zostały zawarte poniższe umowy przeniesienia portfela komercyjnego zabezpieczonego hipoteką:
 - w dniu 23 września 2015 roku umowa przeniesienia kredytu komercyjnego w kwocie 9 742 tys. EUR;
 - w dniu 23 września 2015 roku umowa przeniesienia kredytu komercyjnego w kwocie 12 083 tys. EUR;
 - w dniu 25 września 2015 roku umowa przeniesienia kredytu komercyjnego w kwocie 15 226 tys. EUR;

- w dniu 9 listopada 2015 roku umowa przeniesienia kredytu komercyjnego w kwocie 11 893 tys. EUR;
 - w dniu 7 grudnia 2015 roku umowa przeniesienia kredytu komercyjnego w kwocie 2 774 tys. EUR
4. W dniu 12 listopada 2015 roku została zawarta umowa pożyczki podporządkowanej pomiędzy mBankiem S.A. a mBankiem Hipotecznym S.A. w wysokości 100 000 tys. zł.
 5. W dniu 18 grudnia 2015 roku została zawarta umowa kredytowa pomiędzy mBankiem S.A. a mBankiem Hipotecznym S.A. do kwoty 500 000 tys. zł.

mBank Hipoteczny S.A.

Sprawozdanie Finansowe według Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej za 2015 rok

(w tys. zł)

Poniższa tabela przedstawia wartości transakcji Banku ze spółkami powiązanymi. Wartość transakcji obejmuje salda aktywów i zobowiązań na 31 grudnia 2015 roku i 31 grudnia 2014 roku oraz przychody i koszty za rok 2015 i 2014.

(w tys. zł)	Członkowie Rady Nadzorczej i Zarządu mBanku Hipotecznego S.A., kluczowy personel kierowniczy mBanku Hipotecznego S.A., Członkowie Rady Nadzorczej i Zarządu mBanku S.A.		Inne osoby i podmioty powiązane*		Spółki Grupy mBanku**		mBANK S.A.		Spółki Grupy Commerzbanku***	
	31.12.2015	31.12.2014	31.12.2015	31.12.2014	31.12.2015	31.12.2014	31.12.2015	31.12.2014	31.12.2015	31.12.2014
Stan na koniec okresu										
Sprawozdanie z sytuacji finansowej										
Aktywa	3 377	1 723	108	-	2 265	4 317	236 950	68 412	-	-
Zobowiązania	-	-	-	-	352 506	4 374	3 182 879	2 502 849	638 718	425 888
Zobowiązania warunkowe										
Zobowiązania otrzymane	-	-	-	-	-	-	170 767	170 179	-	-
Pochodne instrumenty finansowe (kupno, sprzedaż)										
Kontrakty IRS	-	-	-	-	-	-	1 056 852	2 492 788	-	-
Kontrakty FX SWAP	-	-	-	-	-	-	1 218 294	1 306 742	-	-

(w tys. zł)	Członkowie Rady Nadzorczej i Zarządu mBanku Hipotecznego S.A., kluczowy personel kierowniczy mBanku Hipotecznego S.A., Członkowie Rady Nadzorczej i Zarządu mBanku S.A.		Inne osoby i podmioty powiązane*		Spółki Grupy mBanku**		mBANK S.A.		Spółki Grupy Commerzbanku***	
	31.12.2015	31.12.2014	31.12.2015	31.12.2014	31.12.2015	31.12.2014	31.12.2015	31.12.2014	31.12.2015	31.12.2014
Rok kończący się										
Rachunek zysków i strat										
Przychody z tytułu odsetek	58	31	-	-	1 344	291	14 953	18 305	-	-
Koszty z tytułu odsetek	-	-	-	-	-	(212)	(57 169)	(42 015)	(4 993)	(3 226)
Przychody z tytułu opłat i prowizji	-	-	-	-	1 020	1 686	-	-	-	-
Koszty z tytułu opłat i prowizji	-	-	-	-	(38)	(38)	(850)	(905)	-	-
Wynik na działalności handlowej	-	-	-	-	-	-	3 902	12 859	-	-
Pozostałe przychody operacyjne	-	-	-	-	-	-	181	240	-	-
Pozostałe koszty operacyjne	-	-	-	-	-	(5)	-	-	-	-
Ogólne koszty administracyjne, amortyzacja	-	-	-	-	(1 320)	(1 099)	(3 602)	(3 364)	-	-

* Inne osoby i podmioty powiązane obejmują kredyt udzielony bliskiemu członkowi rodziny Członka Rady Nadzorczej mBanku S.A.

** pozycja Spółki Grupy mBanku obejmuje transakcje z następującymi spółkami Grupy mBanku: Aspiro S.A., mCentrum Operacji Sp. z o.o., mCorporate Finance S.A., mLeasing, mLocum S.A., BRE Ubezpieczenia TUIR S.A. (dane dotyczą transakcji ze spółką w 2014 roku), BRE Ubezpieczenia Sp. z o.o. (spółka przejęta przez spółkę Aspiro S.A. w dniu 2 marca 2015 roku),

*** pozycja Spółki Grupy Commerzbanku obejmuje transakcje zakupu na rynku wtórnym hipotecznych listów zastawnych przez Comdirect Bank AG.

Skład i wynagrodzenie Członków Zarządu Banku

Według stanu na 31 grudnia 2015 roku skład Zarządu przedstawia się następująco:

Piotr Cyburt	-	Prezes Zarządu
Marcin Romanowski	-	Członek Zarządu
Grzegorz Trawiński	-	Członek Zarządu
Marcin Wojtachnio	-	Członek Zarządu

Według stanu na 31 grudnia 2014 roku skład Zarządu przedstawiał się następująco:

Piotr Cyburt	-	Prezes Zarządu
Marcin Romanowski	-	Członek Zarządu
Marcin Wojtachnio	-	Członek Zarządu

Pan Grzegorz Trawiński został powołany na członka Zarządu mBanku Hipotecznego S.A. z dniem 1 kwietnia 2015 roku uchwałą nr 7/2015 Rady Nadzorczej mBanku Hipotecznego S.A. z dnia 31 marca 2015 roku.

Poniżej przedstawiono informacje o wartości wynagrodzeń i premii wypłaconych Członkom Zarządu Banku, którzy pełnili swoje funkcje na koniec 2015 roku według stanu na 31 grudnia 2015 roku i 31 grudnia 2014 roku

		Wynagrodzenie wypłacone w 2015 roku (w zł)		
		Wynagrodzenie zasadnicze brutto	Pozostałe korzyści	Rozliczenie programu motywacyjnego w 2015 roku
1.	Piotr Cyburt	756 000	17 867	194 422
2.	Marcin Romanowski	730 800	8 105	187 221
3.	Grzegorz Trawiński	382 500	8 749	-
4.	Marcin Wojtachnio	502 500	15 647	218 438
	Razem	2 371 800	50 368	600 081

		Wynagrodzenie wypłacone w 2014 roku (w zł)		
		Wynagrodzenie zasadnicze brutto	Pozostałe korzyści	Rozliczenie programu motywacyjnego w 2014 roku
1.	Piotr Cyburt	756 000	8 484	-
2.	Marcin Romanowski	730 800	7 613	-
3.	Marcin Wojtachnio	480 000	6 264	90 000
	Razem	1 966 800	22 361	90 000

Według stanu na 31 grudnia 2015 roku wysokość rezerwy na nagrody/premie dla pracowników oraz Zarządu Banku wyniosła 4 929 tys. zł, w tym kwota rezerwy na wynagrodzenie zmienne dla Członków Zarządu Banku i pracowników mających istotny wpływ na profil ryzyka Banku wyniosła 2 008 tys. zł.

Program zmiennego wynagrodzenia Członków Zarządu oraz pracowników mających istotny wpływ na profil ryzyka Banku został opisany w Nocie 42.

Członkom Zarządu zgodnie z zawartymi umowami oraz z aktualnym okresem pozostawania na stanowisku Członka Zarządu, w przypadku rozwiązania umowy o zarządzanie, przysługuje odprawa w wysokości:

- 12 miesięcznego wynagrodzenia – Prezes Zarządu,
- 6 miesięcznego wynagrodzenia – Członkowie Zarządu

Wynagrodzenie Członków Rady Nadzorczej

W dniu 11 kwietnia 2014 roku Zwyczajne Walne Zgromadzenie mBanku Hipotecznego S.A. dokonało wyboru 6-osobowej Rady Nadzorczej mBanku Hipotecznego S.A. na wspólną kadencję dwóch lat. W dniu 3 lipca 2014 roku dokonano wyboru kolejnego członka Rady Nadzorczej spełniającego warunki niezależności w rozumieniu ustawy z 7 maja 2009 roku o biegłych rewidentach i ich samorządzie, podmiotach uprawnionych do badania sprawozdań finansowych oraz o nadzorze publicznym, którym został Pan Mariusz Tokarski. W 2015 roku miały miejsce zmiany przewodniczącego i wiceprzewodniczącego Rady Nadzorczej mBanku Hipotecznego S.A. Uchwałą Rady Nadzorczej nr 33/2015 przewodniczącym Rady Nadzorczej mBanku Hipotecznego S.A. został Pan Hans-Dieter Kemler. Uchwałą Rady Nadzorczej nr 34/2015 wiceprzewodniczącym Rady Nadzorczej mBanku Hipotecznego S.A. została Pani Lidia Jabłonowska-Luba. Pan Cezary Kocik z dniem 28 września 2015 roku złożył rezygnację z pełnienia funkcji Przewodniczącego Rady Nadzorczej mBanku Hipotecznego S.A.

Skład Rady Nadzorczej mBanku Hipotecznego S.A. na 31 grudnia 2015 roku:

1.	Hans-Dieter Kemler	-	Przewodniczący Rady Nadzorczej, Członek Komitetu ds. Audytu, Członek Komitetu ds. Ryzyka
2.	Lidia Jabłonowska-Luba	-	Wiceprzewodniczący Rady Nadzorczej, Przewodnicząca Komitetu ds. Ryzyka
3.	Joerg Hessenmueller	-	Członek Rady Nadzorczej, Przewodniczący Komitetu ds. Audytu, Członek Komitetu ds. Ryzyka
4.	Cezary Kocik	-	Członek Rady Nadzorczej
5.	Michał Popiołek	-	Członek Rady Nadzorczej, Członek Komitetu ds. Ryzyka
6.	Dariusz Solski	-	Członek Rady Nadzorczej, Członek Komitetu ds. Audytu
7.	Tokarski Mariusz	-	Członek Rady Nadzorczej, Członek Komitetu ds. Audytu

W 2015 roku Rada Nadzorcza pracowała bez wynagrodzenia, za wyjątkiem Pana Mariusza Tokarskiego, który jako Członek Rady Nadzorczej otrzymał wynagrodzenie za 2015 rok w wysokości 36 tys. zł.

Skład Rady Nadzorczej mBanku Hipotecznego S.A. na 31 grudnia 2014 roku:

1.	Cezary Kocik	-	Przewodniczący Rady Nadzorczej
2.	Hans-Dieter Kemler	-	Wiceprzewodniczący Rady Nadzorczej, Członek Komitetu ds. Audytu, Członek Komitetu ds. Ryzyka
3.	Joerg Hessenmueller	-	Członek Rady Nadzorczej, Przewodniczący Komitetu ds. Audytu, Członek Komitetu ds. Ryzyka
4.	Lidia Jabłonowska-Luba	-	Członek Rady Nadzorczej, Przewodnicząca Komitetu ds. Ryzyka
5.	Michał Popiołek	-	Członek Rady Nadzorczej, Członek Komitetu ds. Ryzyka
6.	Dariusz Solski	-	Członek Rady Nadzorczej, Członek Komitetu ds. Audytu
7.	Tokarski Mariusz	-	Członek Rady Nadzorczej, Członek Komitetu ds. Audytu

W 2014 roku Rada Nadzorcza pracowała bez wynagrodzenia, za wyjątkiem Pani Jolanty Daniewskiej, która jako Członek Rady Nadzorczej poprzedniej kadencji za okres do wygaśnięcia tej kadencji, otrzymała wynagrodzenie za 2014 rok w wysokości 12 tys. zł. oraz Pana Mariusza Tokarskiego, który otrzymał wynagrodzenie za 2014 rok w wysokości 18 tys. zł (za okres od dnia powołania do 31 grudnia 2014 roku).

Zgodnie z brzmieniem paragrafu 14 ustęp 1 punkt 5 Statutu mBanku Hipotecznego S.A., Walne Zgromadzenie w formie uchwały podejmuje decyzję co do wyboru i odwołania członków Rady Nadzorczej oraz określenia zasad ich wynagradzania.

Zgodnie z brzmieniem paragrafu 3 ustęp 1 punkt 9 Regulaminu Rady Nadzorczej mBanku Hipotecznego S.A. ustalanie warunków kontraktów i wynagrodzeń dla członków Zarządu Banku należy do kompetencji Rady Nadzorczej.

44. Informacje dotyczące podmiotu uprawnionego do badania sprawozdań finansowych

Uchwałą nr 18/2015 z dnia 22 kwietnia 2015 roku Rada Nadzorcza mBanku Hipotecznego S.A., działając na podstawie paragrafu 26 ust. 8) Statutu Banku, dokonała wyboru firmy Ernst & Young Audyt Polska spółka z ograniczoną odpowiedzialnością s. k. jako biegłego rewidenta do badania sprawozdania finansowego Banku za 2015 rok.

W związku z powyższą decyzją Rady Nadzorczej Bank zawarł umowę z firmą Ernst & Young Audyt Polska spółka z ograniczoną odpowiedzialnością s. k. na przeprowadzenie badania sprawozdania finansowego za 2015 rok.

Firma Ernst & Young Audyt Polska spółka z ograniczoną odpowiedzialnością s. k. z siedzibą w Warszawie, Rondo ONZ 1, 00-124 Warszawa, wpisana jest na listę audytorów uprawnionych do badania sprawozdań finansowych pod numerem 130.

Łączna wysokość wynagrodzenia Ernst & Young Audyt Polska spółka z ograniczoną odpowiedzialnością s. k. za 2015 rok wyniosła 300tys. zł.

Łączna wysokość wynagrodzenia Ernst & Young Audyt Polska spółka z ograniczoną odpowiedzialnością s. k. (dawniej Ernst & Young Audit sp. z o.o.) za 2014 rok wyniosła 483 tys. zł.

45. Współczynnik kapitałowy/adekwatność kapitałowa

Nadrzędną zasadą zarządzania kapitałem w Banku jest utrzymywanie kapitału na poziomie zapewniającym stabilny rozwój Banku i pokrycie zarówno minimalnego wymogu kapitałowego jak i pozostałych kategorii ryzyka uznanych przez Bank za istotne. Zarządzanie kapitałem jest oparte na zasadach określonych w Prawie bankowym i dobrych praktykach.

Głównym celem zarządzania kapitałem jest zapewnienie w Banku zasobów kapitałowych wystarczających dla pokrycia ekspozycji na ryzyko, a w szczególności zapewnienie wdrożenia wymaganej kapitalizacji w granicach apetytu na ryzyko.

Bank zarządza kapitałem na pokrycie ryzyka za pomocą systemu limitów i wskaźników wczesnego ostrzegania, opierając trzon koncepcji o zasady sformułowane w ramach nadzoru skonsolidowanego w Grupie kapitałowej wspierające realizację strategicznych celów kapitałowych. Bank działa w ramach Zasad polityki zarządzania i planowania kapitałowego, których celem jest zapewnienie efektywnego wykorzystania dostępnego kapitału.

Efektywne wykorzystanie kapitału jest integralną częścią polityki zarządzania kapitałem zorientowanej na osiągnięcie optymalnej stopy zwrotu z kapitału i dzięki temu stworzenia stabilnych podstaw zasilania bazy kapitałowej w przyszłych okresach. Pozwala to na utrzymanie współczynnika kapitału podstawowego Tier I (wyliczanego jako iloraz kapitału podstawowego Tier I i łącznej kwoty ekspozycji na ryzyko) oraz łącznego współczynnika kapitałowego (wyliczanego jako iloraz funduszy własnych i łącznej kwoty ekspozycji na ryzyko) na poziomie co najmniej wymaganym przez instytucję nadzorującą.

Kapitałowe cele strategiczne Banku zorientowane są na utrzymanie zarówno łącznego współczynnika kapitałowego jak i współczynnika kapitału podstawowego Tier 1 na poziomie odpowiednio wyższym niż poziom wymagany przez instytucję nadzorującą. Pozwala to na bezpieczny rozwój biznesu przy spełnieniu norm nadzorczych w dłuższej perspektywie.

Współczynnik kapitałowy

Począwszy od 1 stycznia 2014 roku kalkulacja współczynników kapitałowych, funduszy własnych oraz łącznej kwoty ekspozycji na ryzyko Banku odbywa się w oparciu o zapisy Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2014 z dnia 26 czerwca 2013 roku w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych, zmieniającego rozporządzenie (UE) nr 648/2012 (zwanego dalej Rozporządzeniem CRR) oraz na podstawie uzupełniających rozporządzeń wykonawczych Komisji (UE) do Rozporządzenia CRR.

Współczynnik kapitałowy mBanku Hipotecznego S.A. na dzień 31 grudnia 2015 roku wyniósł 13,81% (według stanu na 31 grudnia 2014 roku 13,31%). Jednocześnie współczynnik kapitału podstawowego Tier I mBanku Hipotecznego S.A. wyniósł 11,94% (według stanu na 31 grudnia 2014 roku 10,95%).

Fundusze własne

Zgodnie z Rozporządzeniem CRR, na fundusze własne składa się kapitał podstawowy Tier I, kapitał dodatkowy Tier I oraz kapitał Tier II, przy czym w mBanku Hipotecznym S.A. według stanu na 31 grudnia 2015 roku nie identyfikuje się pozycji, które kwalifikowałyby się jako kapitał dodatkowy Tier I.

Kapitał podstawowy Tier I mBanku Hipotecznego S.A. obejmuje:

- instrumenty kapitałowe i powiązane akcje emisyjne,
- zyski zatrzymane,
- skumulowane inne całkowite dochody,
- fundusze ogólne ryzyka bankowego,
- niezależnie zidentyfikowane zyski z bieżącego okresu,
- pozycje pomniejszające kapitał dodatkowy Tier I (w tym: dodatkowe korekty wartości, wartości niematerialne, kwoty ujemne będące wynikiem obliczeń kwot oczekiwanej straty, odpisy netto oraz korekty regulacyjne dotyczące niezrealizowanych zysków i strat).

Kapitał Tier II mBanku Hipotecznego S.A. obejmuje zobowiązania podporządkowane.

Fundusze własne Banku na dzień 31 grudnia 2015 roku wyniosły 740 012 tys. zł. (według stanu na 31 grudnia 2014 roku wyniosły 563 947 tys. zł).

Łączna kwota ekspozycji na ryzyko

Łączna kwota ekspozycji na ryzyko Banku obejmuje:

- kwoty ekspozycji ważonych ryzykiem w odniesieniu do ryzyka kredytowego, ryzyka kredytowego kontrahenta, ryzyka rozmycia oraz dostaw z późniejszym terminem rozliczenia,
- łączną kwotę ekspozycji na ryzyko z tytułu ryzyka operacyjnego,

W kalkulacji współczynników kapitałowych Banku, łączna kwota ekspozycji na ryzyko wyznaczana jest z uwzględnieniem kwoty ekspozycji na ryzyko kredytowe przy zastosowaniu metody wewnętrznych ratingów z zastosowaniem podejścia nadzorczego w zakresie przypisywania ekspozycji z tytułu kredytowania specjalistycznego do kategorii ryzyka (metoda IRB slotting approach).

Łączna kwota ekspozycji na ryzyko Banku na dzień 31 grudnia 2015 roku wyniosła 5 358 363 tys. zł, w tym kwota ekspozycji na ryzyko z tytułu ryzyka kredytowego stanowiła 5 188 556 tys. zł.

Łączna kwota ekspozycji na ryzyko Banku na dzień 31 grudnia 2014 roku wyniosła 4 236 952 tys. zł, w tym kwota ekspozycji na ryzyko z tytułu ryzyka kredytowego stanowiła 4 078 327 tys. zł.

Kapitał wewnętrzny

Bank dostosowuje wielkość funduszy własnych do poziomu i rodzaju ryzyka, na jaki jest narażony oraz do charakteru, skali i złożoności prowadzonej działalności. W tym celu w Banku opracowano i wdrożono proces oceny adekwatności kapitału wewnętrznego, tzw. proces ICAAP (Internal Capital Adequacy Assessment Process), który służy utrzymaniu funduszy własnych na poziomie adekwatnym do profilu i poziomu ryzyka działalności Banku.

Kapitał wewnętrzny to szacowana wartość kapitału niezbędna do pokrycia wszystkich istotnych rodzajów ryzyka zidentyfikowanych w działalności Banku. Kapitał wewnętrzny jest sumą kapitału ekonomicznego na pokrycie rodzajów ryzyka uwzględnianych w procesie kalkulacji kapitału ekonomicznego oraz kapitału niezbędnego na pokrycie pozostałych rodzajów ryzyka (w tym trudno mierzalnych rodzajów ryzyka).

Proces oceny adekwatności kapitału wewnętrznego w Banku przebiega w sposób ciągły i składa się z pięciu etapów realizowanych przez jednostki organizacyjne Banku.

Elementami procesu są:

- inwentaryzacja ryzyka w działalności Banku,
- kalkulacja kapitału wewnętrznego na pokrycie ryzyka,
- testy warunków skrajnych,
- planowanie kapitału ekonomicznego,
- monitorowanie polegające na stałej identyfikacji ryzyka występującego w działalności Banku i analizie poziomu kapitału na pokrycie ryzyka.

Proces oceny adekwatności kapitału wewnętrznego podlega zatwierdzeniu przez Radę Nadzorczą mBanku Hipotecznego S.A. Całość procesu wewnętrznej oceny adekwatności kapitałowej Banku podlega corocznym przeglądom. Za proces oceny adekwatności kapitału wewnętrznego Banku odpowiedzialny jest Zarząd mBanku Hipotecznego S.A.

Adekwatność kapitałowa	31.12.2015	31.12.2014
Kapitał podstawowy Tier I	640 012	463 947
Fundusze własne	740 012	563 947
Kwoty ekspozycji ważonych ryzykiem na ryzyko kredytowe, kredytowe kontrahenta, rozmycia oraz dostaw z późniejszym terminem rozliczenia:	5 188 556	4 078 327
- przy zastosowaniu metody wewnętrznych ratingów	3 715 701	3 429 080
- przy zastosowaniu metody standardowej	1 472 855	649 247
Łączna kwota ekspozycji na ryzyko operacyjne	169 807	158 625
Łączna kwota ekspozycji na ryzyko	5 358 363	4 236 952
Współczynnik kapitału podstawowego Tier I	11,94%	10,95%
Łączny współczynnik kapitałowy	13,81%	13,31%
Kapitał wewnętrzny	444 893	349 008

FUNDUSZE WŁASNE	31.12.2015	31.12.2014
Fundusze własne	740 012	563 947
KAPITAŁ TIER I	640 012	463 947
Kapitał podstawowy Tier I	640 012	463 947
Instrumenty kapitałowe kwalifikujące się jako kapitał podstawowy Tier I	514 855	374 938
Opłacone instrumenty kapitałowe	299 000	285 000
Ażio	215 855	89 938
Zyski zatrzymane	4 956	13 816
Zyski zatrzymane w poprzednich latach	-	-
Uznany zysk lub uznana strata	4 956	13 816
Inne skumulowane całkowite dochody	849	1 762
Pozostałe kapitały rezerwowe	211 340	192 469
Fundusze ogólne ryzyka bankowego	36 500	33 000
(-) Wartości niematerialne	(8 048)	(4 964)
(-) Kwota brutto innych wartości niematerialnych	(8 152)	(5 074)
Rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego związane z innymi aktywami niematerialnymi	104	110
(-) Niedobór korekt ryzyka kredytowego wobec oczekiwanych strat według metody wewnętrznych ratingów	(108 764)	(133 465)
Inne korekty w okresie przejściowym w kapitale podstawowym Tier I	(509)	(1 762)
Elementy kapitału podstawowego Tier I lub odliczenia od kapitału podstawowego Tier I - inne	(11 167)	(11 847)
Kapitał dodatkowy Tier I	-	-
KAPITAŁ TIER II	100 000	100 000
Instrumenty kapitałowe i pożyczki podporządkowane kwalifikujące się jako Tier II	100 000	100 000

46. Zdarzenia po dniu bilansowym

- Decyzja KNF na zaliczenie do kapitału Tier II mBanku Hipotecznego S.A. wartości środków pieniężnych pochodzących z nowej pożyczki podporządkowanej

Komisja Nadzoru Finansowego decyzją z dnia 7 stycznia 2016 roku wyraziła zgodę na zaliczenie do kapitału Tier II mBanku Hipotecznego S.A. środków pieniężnych w kwocie 100 000 tys. zł, zgodnie z warunkami umowy pożyczki podporządkowanej nr 35/2015 z dnia 12 listopada 2015 roku zawartej pomiędzy mBankiem Hipotecznym S.A. i mBankiem S.A.

- Wpływ należności od kontrahenta po ogłoszeniu jego upadłości

Według stanu na 31 grudnia 2015 roku Bank posiadał należność w kwocie 1 734 tys. zł, na którą w 100 % został utworzony odpis z tytułu utraty wartości w związku z ogłoszeniem upadłości kontrahenta co zostało ujawnione w Nocie 13. W dniu 7 stycznia 2016 roku, w wyniku ostatecznego planu podziału funduszy masy upadłości, zgodnie z postanowieniem sądu z 4 stycznia 2016 roku, Bank otrzymał zwrot od kontrahenta części należności w wysokości 906,5 tys. zł.

- Zmiana ratingu

W dniu 7 marca 2016 roku agencja ratingowa Fitch Ratings Ltd. (Fitch) podniosła długoterminowy rating międzynarodowy IDR („Issuer Default Rating”) mBanku Hipotecznego S.A. z poziomu „BBB-” (perspektywa pozytywna) do poziomu „BBB” (perspektywa stabilna), w następstwie podwyższenia ratingu IDR Commerzbanku AG z „BBB” do „BBB+” oraz mBanku S.A. z „BBB-” do „BBB”. W konsekwencji powyższej akcji ratingowej podwyższony został również krótkoterminowy rating międzynarodowy IDR Banku z „F3” do „F2” natomiast rating wsparcia został potwierdzony na poziomie „2”.

W dniu 7 marca 2016 roku agencja Fitch podwyższyła rating dla odpowiednio hipotecznych i publicznych listów zastawnych emitowanych przez Bank z poziomu „BBB” (perspektywa pozytywna) do poziomu „BBB+” (perspektywa pozytywna dla hipotecznych listów zastawnych, perspektywa stabilna dla publicznych listów zastawnych).

- Emisja hipotecznych listów zastawnych

W dniu 9 marca 2016 roku Bank dokonał publicznej, pięcioletniej emisji hipotecznych listów zastawnych o wartości nominalnej 300 000 tys. zł. na stopę zmienną.

Warszawa, 14 marca 2016 roku

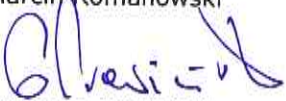
Podpisy:

Prezes Zarządu
Piotr Cyburt

Członek Zarządu
Marcin Romanowski

Grzegorz Trawiński
Członek Zarządu

Członek Zarządu
Marcin Wojtachnio

Osoba odpowiedzialna za prowadzenie ksiąg rachunkowych
Milena Zwolińska-Grabowicz

